

పుట: 74 సంఘిక: 44 పుటలు: 52

జాగృతి

015124 - శ్రీ శుభకృత్ భాద్రపద శుద్ధ విదియ
9 ఆగస్ట్ - 04 సెప్టెంబర్ 2022

వెల: ₹15/-

ವೆಲ: ₹15/-

క్రైస్తవరంగంలో 'బంగారు' నకం

**KHELO
INDIA
YOUTH GAMES**

‘ఫేలో’ ఇండియా’ పథకం అమలుతో మన క్రీడాకారుల ప్రతిభ ద్విగుణీకృతమవుతున్నది

జాగ్రత్త చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ ను మీ మొబైల్ తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అని బ్రౌజర్ లో టైప్ చేయండి.

74 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

బూతుగుల శ్యామ్సుందర్ గౌడ్
మహాంకాళి సికింద్రాబాద్ జిల్లా
జిజీవీ అధ్యక్షులు

జె. రామకృష్ణ
సికింద్రాబాద్ కంటోన్మెంట్ బోర్డ్ మెంబర్

ఎస్.రాజు
జిజీవీ దళిత మోర్చా మహాంకాళి
సికింద్రాబాద్ జిల్లా అధ్యక్షులు

జిజీవీ నాయకులకు, కార్యకర్తలకు

విగ్రాహాల్ చేపితి

(ఆగస్ట్ 31)

శుభాకంక్షలు...

ప్రీమతి బి.రజని

ఎమ్.వి. (పాలిటికల్ సైన్స్) ఎం.బి.వి. (హెచ్.ఆర్.)

జిజీవీ కంటెస్టెడ్ ఎమ్మెల్యే, జిజీవీ జాతీయ ఎస్సీ మోర్చా మాజీ కార్యవర్గ సభ్యురాలు
మహాంకాళి సికింద్రాబాద్ జిల్లా జిజీవీ ఎస్సీ మోర్చా ఉపాధ్యక్షురాలు, కంటోన్మెంట్ అసెంబ్లీ,
వార్డ్ 5, ప్లాట్ నెం. 18, రవి కాలనీ, రోడ్ నెం. 4, మహేంద్ర హిల్స్, సికింద్రాబాద్-500026

వాకాబీ పాండురంగారావు స్మారక

కథల పోటీ

74
74 వ సంవత్సరం జాగృతి 1948 - 2022
జాగృతి
తాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

జాగృతి వారపత్రిక దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక కాసేం గుప్తసిద్ధి కథా రచయిత స్వర్ణీయ వాకాబీ పాండురంగారావు స్మారక 'కథల పోటీ - 2022' నిర్వహిస్తున్నాం. రచయితలకు ఆహ్వానం..

ప్రథమ బహుమతి : రూ. 12000/-
ద్వితీయ బహుమతి : రూ. 7000/-
తృతీయ బహుమతి : రూ. 5000/-

1. సమకాలీనం, చారిత్రకం, సైన్స్ ఫిక్షన్ ఇతివృత్తంతో కూడిన కథలను పంపవచ్చు. భారతీయ సామాజిక జీవనమే నేపథ్యంగా ఉండాలి. సాధ్యమైనంత వరకు ఆంగ్ల పదాలను పరిహరించండి.
2. ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ బహుమతులతో పాటు ఎనిమిది కథలకు రూ. 1,000 చొప్పున ప్రోత్సాహక బహుమతి, సాధారణ ప్రచురణకు స్వీకరించిన ప్రతి కథకు జాగృతి పాలితోషికం ఉంటాయి.
3. కథ నిడివి 1500 పదాలకు మించరాదు. ఒక రచయిత 3 కథలకు మించి పంపరాదు.
4. కథ తన స్వంతమేనని, అనువాదం, అనుసరణ కాదని, బ్లాగుల్లోనూ, వెబ్ పత్రికల్లోనూ మరెక్కడా ప్రచురితం, ప్రసారం కాలేదని; పరిశీలనలో లేదని విడిగా హామీపత్రం జతచేయాలి. హామీపత్రంలో రచయిత పేరు, చిరునామా, ఇ-మెయిల్ ఐడి, ఫోన్ నంబర్ తప్పక రాయండి. కథ రాసిన పుటలలో ఎక్కడా రచయిత పేరు గానీ, ఇతర వివరాలేవి ఉండరాదు.
5. దీపావళి సంచిక నుంచి ఆరంభించి, వరుసగా ఈ కథలను ప్రచురిస్తాం.
6. కథలను తెలుగులో అను లేదా యూనికోడ్ ఫాంట్‌లో డిటిపి చేసి jagriticompetition@gmail.com కు మెయిల్ చేయాలి. చేతి రాత అందంగా, న్యాయనిర్ణేతలకు అర్థమయ్యేలా ఉంటే స్కాన్ చేసి పంపినా పరవాలేదు. కొట్టివేతలు ఉన్నా సరిగా స్కాన్ చేయకున్నా పోటీకి తీసుకోలేం.
7. కథను పోస్టు లేదా కొరియర్ ద్వారా పంపాలనుకుంటే 'కథల పోటీ' జాగృతి వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, జాగృతి భవన్, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500027 కు పంపాచ్చు. జాగృతికి కథల్ని చేర్చే బాధ్యత రచయితలదే.
8. కథల ఎంపికలో ఉత్తర, ప్రత్యుత్తరాలకు తావులేదు. సంపాదకునిదే అంతిమ నిర్ణయం.

కథలు జాగృతికి చేరడానికి చివరి తేది : 21 సెప్టెంబర్, 2022

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, CFC 1&2, Raviryalu, Maheswaram, Rangareddy - 501 359. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్క్యులేషన్ వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం (ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

జి. తుకారాం సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అక్షరసూక్ష్మ పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్ కోడ్, మొదలై నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేదీ వివరాలు మీకు ఎన్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిక కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్ కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం

(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి అసోసియేట్ ఎడిటర్
కె. హరీష్ సబ్ ఎడిటర్ **9959991304**

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, ఎం. అనిత

రైతు నిరసన పేరుతో కేంద్రంలో బీజేపీ ప్రభుత్వాన్ని అస్థిర పరిచేందుకు మరొక భారీ ప్రయత్నమే మొదలయింది. 2020-2021 సంవత్సరంలో జరిపిన అలజడికి మించి ఈ పర్యాయం దేశ రాజధానిలో కల్లోలం సృష్టించే ప్రయత్నం ఈ ఆగస్ట్ 20 నుంచి సాగుతోంది. ఆగస్ట్ 22న ఢిల్లీలోని జంతరీమంతర్ దగ్గర 'నిరుద్యోగ సమస్య' నిర్మూలనే దాదాపు మొదటి డిమాండ్ గా రైతులు ఆరంభించిన నిరసన దీనినే రుజువు చేస్తుంది.

రైతులు నిరుద్యోగ సమస్యకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించడం అంటేనే వింత. తాజా రైతు ఉద్యమం ప్రారంభించిన తీరు దీనికి తగ్గట్టే ఉంది. సంయుక్త రోజ్ గార్ ఆందోళన్ సమితి తలపెట్టిన ఉద్యమాన్ని సమర్థిస్తూ వీళ్లు ఇక్కడికి చేరుకున్నారని అనుకోవాలి. మహా పంచాయత్ ఈ నిరసనకు పిలుపు నిచ్చింది. రోజ్ గార్ ఆందోళన్ సమితి వీళ్ల నాయం కోరిందా? అందుకు సంబంధించిన దాఖలాలు ఏమీ లేవు. ఢిల్లీ సరిహద్దు ఘాజీపూర్ ఇప్పటికే కకావికలైంది. గంటల తరబడి రవాణా స్తంభించిపోతున్నది. ఇంకొక సరిహద్దు సింఘూలో మరొకసారి తిష్ట వేయాలని రైతులు ప్రయత్నం మొదలు పెట్టారు. వేలాదిగా సింఘూ సరిహద్దుకు రైతులు వెల్లువెత్తడం, నాయకుల బెదిరింపులు చూస్తుంటే ఈ అంచనా తొందరపాటు కాదనే అనిపిస్తుంది. ఇంకొన్ని 'సమస్యలు' మీద కూడా జంతరీమంతర్ వద్ద నిరసన నిర్వహించడానికి వీరంతా వచ్చారు. అందుతున్న వార్తలను బట్టి రైతుల రాక ఆగలేదు. ఈ నిరసనలకి ఎలాంటి అనుమతి లేదని చెబుతూ, పోలీసు యంత్రాంగం 144వ సెక్షన్ విధించింది.

నలభయ్యే రైతు సంఘాల కూటమి మహా పంచాయత్ పిలుపు మేరకు ఆగస్ట్ 22న జరిగిన ఈ తాజా నిరసన మచ్చుకేనని ఆ సంస్థ నాయకుడు అభిమన్యు సింగ్ కొహర్ చెబుతున్నారు. ఈ నిరసనలో రైతుల అపరిష్కృత సమస్యలు - కనీస మద్దతు ధరకు చట్టబద్ధ హామీ, విద్యుత్ సవరణ బిల్లు 2022 రద్దు వంటి అంశాల గురించి కూడా చర్చిస్తారట. గతంలో ఇక్కడే చేసిన నిరసన వేళ కేంద్రం ఇచ్చిన ఏ హామీ నెరవేర్చ లేదు కాబట్టి ఈ

శాలివాహన 1944 శ్రీ శుభకృత్ భాద్రపద శుద్ధ విదియ

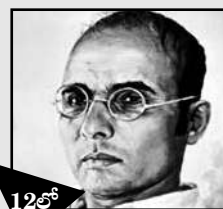
ముఖపత్ర కథనం

క్రీడారంగంలో 'బంగారు' శకం

లోపలి పేజీలలో...

జాతీయం

విప్లవ సూరీడు మీద విమర్శలా?

12వో

కథ

ఎవరికి ఎవరో..

- కట్టా రాంప్రసాద్ బాబు

20వో

జాగృతి

సంపాదకీయం

తాజా నిరసన అవసరమైందని ఆయన చెబుతున్నారు. అందుచేత ఇప్పుడు రైతు ఉద్యమ భవిష్యత్ కార్యాచరణ గురించి చర్చ జరుగుతుందని చెప్పారు. సెప్టెంబర్ ఆరో తేదీన ఇక్కడే రైతు నేత రాకేష్ తికాయత్ మిగిలిన సంస్థలతో భవిష్యత్ కార్యాచరణ గురించి చర్చిస్తారట. అంటే ఈ నిరసన ఇప్పటితో తెమిలేది కాదు. పైగా రైతులు కూడా కొద్దికాలం పాటు నిరసనలో ఉండడానికి తగిన ఏర్పాట్లతోనే దిగుతున్నారని వార్తలు వస్తున్నాయి. నిజానికి ఈ నిరసన ఉత్తరప్రదేశ్ లోని లఖింపూర్ లో గడచిన వారం జరిగిన నిరసనకి కొనసాగింపు.

రైతుల 'నిరుద్యోగ' బాధ

లఖింపూర్ ఖేరిలో గత ఏడాది కేంద్ర మంత్రి అజయ్ మిశ్రా కుమారుడు ఆశిష్ కారు నడిపి ఎనిమిది మంది మృతికి కారకుడైన సంగతి తెలిసిందే. అందులో నలుగురు రైతులు కూడా ఉన్నారు. తాజా ఉద్దేశాలలో అదొకటి- ఖేరి మృతులకు సత్కర న్యాయం అందాలని కోరడం కూడా.

ఇక జరగబోయేది- వివక్షాల నుంచి 'రైతుల'కు మద్దతు వెల్లువెత్తడం. కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టులు, ఆప్, శివసేన, ఆర్జేడీ, జేడీయూ, జేడీఎస్ ఇవన్నీ నిరసనలకు బారులు తీరి మరీ మద్దతు ప్రకటిస్తాయి. గతంలో వలెనే వంటా వార్చా చేసి ఢిల్లీ చుట్టుపక్కల మసీదులు రైతుల ఆకలి తీరుస్తాయి. ధనసాయం చేయడానికి జార్జ్ సారోస్ వంటి వాళ్లూ ఎలాగూ ఉంటారు. కేంద్ర ధాన్యం సేకరణ విధానానికి నిరసనగా మొన్న ఏప్రిల్ లో తెలంగాణ నాయకులు కొందరు చేపట్టిన నిరసనలో రాకేష్ తికాయత్ కూడా పాల్గొన్నారు. మరొక రైతు నిరసన

అవసరమని ఆ సమయంలో తికాయత్ చెప్పడం గమనార్హం. రైతుల సమస్యలకు మద్దతు ఇచ్చే ఏ ముఖ్యమంత్రికైనా తాము మద్దతు ఇస్తామని తికాయత్ ప్రకటించారు. ఈ నిరసనలో తెలంగాణ రైతులు సహా, పంజాబ్, రాజస్థాన్, ఉత్తరప్రదేశ్, హరియాణా, తమిళనాడు రైతులు పాల్గొంటున్నారని వార్తలు వెలువడుతున్నాయి.

ఇంతకీ నిరుద్యోగ సమస్యకీ, దానికి రైతులు ఉద్యమించడానికీ ఏమిటి సంబంధం? ఈ ఘటనకు సంబంధించి ఇదొక బీరకాయ పీచు వ్యవహారమే. విద్యార్థి సంఘాలు, యువజన సంఘాలు, కార్మిక సంఘాలు, ఉపాధ్యాయ సంఘాలు, మేధావుల వేదికలు అన్నీ కలిపి రెండు వందల సంస్థలు సంయుక్త రోజ్ గార్ ఆందోళన్ సమితి పతాకం కింద ఈ ఆగస్ట్ 16 నుంచి జంతర్ మంతర్ దగ్గర వారం పాటు నిరసన నిర్వహించనున్నట్లు ఎప్పుడో ప్రకటించాయి. అనుకున్నట్లే ఆ రోజు ఈశాన్య ఢిల్లీలోని నందనాగ్రి నుంచి జంతర్ మంతర్ వరకు తిరంగా యాత్ర పేరుతో ఒక ప్రదర్శన మొదలుపెట్టింది. అయితే పోలీసులు మధ్యలోనే ఆపేశారు. దీనికి నాయకత్వం వహించిన వారు గోపాల్ రామ్. ఈయన ఆప్ మంత్రిమండలి సభ్యుడు కావడం విశేషం. జాతీయ ఉద్యోగ కల్పన విధానం అమలు చేయాలన్నదే వీళ్ల డిమాండ్. తీరా ఈ సంగతి గాలికి కొట్టుకుపోయి ఇప్పుడు రైతుల ఆందోళన ముందుకు రావడం వింతే. ఇంతకీ ఆగస్ట్ 22న ఇక్కడ ఢిల్లీలో రైతులు నిరుద్యోగ సమస్య మీద నిరసన ప్రకటిస్తున్న సమయంలోనే మాకు ఉద్యోగాలు కావాలంటూ పట్నాలో పెద్ద ఎత్తున ప్రదర్శన నిర్వహించిన ఉపాధ్యాయ పట్టభద్రులను పోలీసులు చావగొట్టిన సంగతి మహా పంచాయతీకు తెలియలేదా? (త్రివర్ణ పతాకం చేతపట్టి ప్రదర్శనలో పాల్గొన్న ఒక యువకుడిని సాక్షాత్తు అదనపు జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ నడివీధిలోనే చితకొట్టిన దృశ్యాలు రైతులు సామాజిక మాధ్యమాలలో చూశారా? వీటిని ఎందుకు ఖండించలేదు? తికాయత్ ముఠాకి సమస్య ముఖ్యం కాదు. బీజేపీ, మోదీలను దింపడమే ప్రధానం. ఆ మేరకు కళ్ళూ చెవులూ, నోరు మూసుకునే ఉంటారు.

29 ఆగస్ట్ 2022, సోమవారం

అసత్య మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ప్రత్యేక వ్యాసం
'హలధారి!
జయతు.. జయతు..!

26లో

కథ
బంధం

- పొత్తూరి విజయలక్ష్మి

32లో

పరిచయం
జాతీయతకు నడకలు
నేర్పిన నవల

36లో

ప్రస్థానం
ఉపర్బేడ నుంచి
ఢిల్లీ వరకు

40లో

అందరి దృష్టి మునుగొడుపైనే! (తెలంగాణ)	-	14
దిక్కుతోచని యువత, మారుతున్న నడత (ఆంధ్రప్రదేశ్)	-	16
అధ్యాత్మికం	-	18
ఆ ఫత్వాతో యుద్ధం చేయలేక ప్రపంచం మీద నిందలు (చర్చ)	-	23
విదుషీమణి.. భాషల గని (మహిళ)	-	28
మాటల తూటాల 'మరం' (అజాద్ కా అమృత్ మహోత్సవ్)	-	30
విదూషకులా? విషక్రిములా? (ఉన్నాడం)	-	35

అలుపెరుగని పోరాట యోధుడు 'సర్దార్'	-	38
జన్మాష్టమి వేడుకలు	-	43
వార్తా విశేషాలు	-	44
బాలజాగృతి	-	46
వారఫలాలు	-	48
పదరసం	-	49
హద్దులు చెరిపేస్తున్న తెలుగు సినిమా! (సినిమా)	-	50

క్రీడారంగంలో

ఏడున్నర దశాబ్దాల స్వతంత్ర భారత క్రీడాచరిత్రలో 'స్వర్ణ'శకానికి ఏడేళ్ల క్రితమే ప్రధాని నరేంద్రమోదీ శ్రీకారం చుట్టారు. భారత క్రీడారంగం భావి అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని వినూత్నరీతిలో ఫేలో ఇండియా కార్యక్రమాలను అమలుచేస్తూ కొత్తపుంతలు తొక్కిస్తున్నారు. అంతర్జాతీయ క్రీడోత్సవాలలో భారత యువ, నవతరం క్రీడాకారులే అత్యధికంగా బంగారు పతకాలు సాధిస్తూ దేశానికే గర్వకారణంగా నిలవడమే ఇందుకు నిదర్శనం. ఆజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవ వేడుకలను, జాతీయ క్రీడాదినోత్సవాన్ని సుసంపన్నం చేస్తున్నారు. యువత ఎక్కువగా ఉన్న మనదేశంలో క్రీడారంగం అభివృద్ధికి ప్రధాని మోదీ అధిక ప్రాధాన్యమిస్తున్నారు. గత క్రీడామంత్రులు రాజ్యసర్ధన్సింగ్ రాథోడ్, కిరణ్ రిజ్జా నుంచి ప్రస్తుత క్రీడామంత్రి అనురాగ్ ఠాకూర్ వరకు.. మార్గదర్శనం చేస్తూ ముందుకు నడిపిస్తున్నారు. ఫేలో ఇండియా, ఫేలో ఇండియా విశ్వవిద్యాలయ క్రీడలు వంటి పథకాలతో ఈ రంగాన్ని పరుగులు పెట్టిస్తున్నారు. అంతర్జాతీయ క్రీడల్లో రాణించిన క్రీడాకారులకు అండగా నిలవడం, ప్రపంచ స్థాయిలో పతకాలు సాధించినవారిని ఆర్థిక ప్రోత్సాహకాలతో వెన్నుతట్టి ప్రోత్సహించడం ద్వారా చాంపియన్లుగా తీర్చిదిద్దుతున్నారు.

జనాభాపరంగా ప్రపంచంలోనే రెండో అతిపెద్ద దేశంగా ఉన్న భారత్ ఎన్నో రంగాలలో దూసుకు పోతున్నా.. క్రీడారంగంలో మాత్రం ఆశించిన స్థాయిలో ప్రగతి సాధించలేకపోయింది. అయితే, ఈ పరిస్థితిని అధిగమించడానికి నరేంద్రమోదీ నేతృత్వంలోని ఎన్డీయే ప్రభుత్వం గత ఏడు సంవత్సరాలుగా వినూత్న విధానాలతో పాటుపడుతోంది. ఒలింపిక్స్ పతకాల పట్టిక మొదటి 10 స్థానాలలో నిలవటమే లక్ష్యంగా కసరత్తు ప్రారంభించింది.

లక్షలాది గ్రామాలు, పల్లెలకు ఆలవాలమైన భారత్లో ప్రతిభావంతులైన క్రీడాకారులకు ఏ

మాత్రం కొదవలేదు. ప్రాథమిక స్థాయిలోనే ప్రతిభా వంతులైన క్రీడాకారులను గుర్తించి, ప్రపంచ మేటి శిక్షకుల వర్చవేక్షణలో తీర్చిదిద్దటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం 'ఫేలో ఇండియా గేమ్స్'ను నిర్వహిస్తోంది. 10 నుంచి 15 సంవత్సరాలలోపు వయసు కలిగిన ప్రతిభావంతులైన బాలలు, యువతను గుర్తించి ప్రపంచ ప్రమాణాలతో కూడిన శిక్షణ ఇవ్వటానికి కేంద్ర క్రీడా మంత్రిత్వ శాఖ ఏర్పాట్లు చేసింది. దేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాలతో కలసి పనిచేస్తూ ప్రతిభా నేషనల్ కార్యక్రమాలు చురుకుగా నిర్వహిస్తోంది. దేశంలోని మొత్తం 36 రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత

ప్రాంతాలలో వెయ్యికి పైగా ప్రతిభానేషనల్ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేసింది. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు చెందిన క్రీడాకారులలో ప్రతిభను గుర్తించడానికి శిక్షకులు, నిపుణుల బృందాలను అందుబాటులో ఉంచింది. దేశవ్యాప్తంగా వివిధ రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలలో అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో కూడిన శిక్షణ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయటానికి చర్యలు చేపట్టింది.

2028 ఒలింపిక్స్ లక్ష్యం..

అమెరికా వేదికగా 2028లో జరిగే ఒలింపిక్స్.. పతకాల పట్టిక మొదటి పది స్థానాలలో భారత్‌ను

'బంగారు' శకం

ఆగస్ట్ 29 జాతీయ క్రీడా దినోత్సవం

నిలపడమే లక్ష్యంగా పథకాలు సిద్ధం చేసినట్లు కేంద్ర క్రీడామంత్రి చెబుతున్నారు. ఒలింపిక్స్లో సూపర్ పవర్గా ఉన్న అమెరికా, చైనా లాంటి దేశాలను అధిగమించే సత్తా భారత్కు లేకున్నా.. పతకాల పట్టిక మొదటి పదిస్థానాలలో నిలవాలంటే కనీసం 10 నుంచి 15 వరకూ బంగారు పతకాలు సాధించాలని, ఆ దిశగా క్రీడావిధానంలో సమూలంగా మార్పులు చేసినట్లు కేంద్రమంత్రి ఓ సందర్భంలో ప్రకటించారు. వివిధ రాష్ట్రాల క్రీడామంత్రులతో సవివరంగా చర్చించిన తర్వాత కీలక నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం, భారత ఒలింపిక్ సంఘం, ప్రముఖ కార్పొరేట్ సంస్థలు కలసి నమన్యాయంతో క్రీడాభివృద్ధికి కృషి చేస్తారని, మొత్తం 14 రకాల క్రీడలను గుర్తించి వాటిలోనే ఒలింపిక్స్ పతకాలు సాధించటమే లక్ష్యంగా కృషి చేయాలని సూచించారు. ఒక్కో రాష్ట్రం పలు రకాల క్రీడలపైనే దృష్టి పెడితే సాధించగలిగేది ఏమీ ఉండదని, ఒక్కో రాష్ట్రం తనకు నచ్చిన ఒకటి లేదా రెండు క్రీడలను ఎంపిక చేసుకొని వాటి పైనే దృష్టి కేంద్రీకరిస్తే ఒలింపిక్స్లో పతకాలు కచ్చితంగా సాధించొచ్చని భావిస్తున్నారు.

క్రీడాశిక్షకులకు డబుల్ ధమాకా

అత్యుత్తమ క్రీడాకారులను తిర్చిదిద్దిన దేశీయ శిక్షకులను విదేశీ శిక్షకులతో నమానంగా ఆదరించాలని భారత ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

ఒలింపిక్స్లో పతకాలు సాధించగల అద్భుతమైన తీర్చిదిద్దిన భారత శిక్షకులకు ఇప్పటి వరకూ ఇస్తున్న 2 లక్షల రూపాయల వేతనంపై పరిమితిని ఎత్తి వేయడంతో పాటు నాలుగేళ్లపాటు కాంట్రాక్టు ఇవ్వాలని భారత క్రీడాప్రాధికార సంస్థ నిర్ణయించింది. దీంతో దేశవాళీ క్రీడా శిక్షకులకు ఉద్యోగ భద్రతతో పాటు ఆర్థికంగా భరోసా ఉటుందని, ఫలితంగా అత్యుత్తమ ఫలితాలు సాధించవచ్చని భావిస్తున్నారు.

ఒలింపిక్స్లో భారత్కు బంగారు పతకాలు అందించే అవకాశం ఉన్న కుస్తీ, బాక్సింగ్, వెయిట్ లిఫ్టింగ్, హాకీ, విలువిద్య, బ్యాడ్మింటన్, ఘాటీంగ్తో సహా మొత్తం 14 క్రీడాంశాలను కేంద్ర ప్రభుత్వం గుర్తించింది. ఈ 14 రకాల క్రీడాంశాల నుంచి ఒక్కో క్రీడను ఒక్కో రాష్ట్రానికి కేటాయించడంతో పాటు క్రీడాభివృద్ధికి తగిన నిధులు సైతం సమకూర్చాలని నిర్ణయించింది. ఒకటి లేదా రెండు క్రీడాంశాలకు ఒక్కో కార్పొరేట్ సంస్థ స్పాన్సర్గా ఉంటుందని, ప్రతిభావంతులైన క్రీడాకారులు, శిక్షకులకు ప్రభుత్వం అన్ని విధాల అండగా నిలుస్తుందని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. అంతేకాదు, ప్రాథమిక పాఠశాల స్థాయి నుంచే క్రీడలను నిర్బంధ పాఠ్యాంశంగా ప్రవేశపెట్టే దిశగా కూడా ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టింది.

1980 మాస్కో ఒలింపిక్స్లో భారత్ చివరి

సారిగా హాకీలో బంగారు పతకం సాధించగా, 2008 బీజింగ్ ఒలింపిక్స్లో ఘాటర్ అభినవ్ బింద్రా వ్యక్తి గతంగా ఒకే ఒక్క స్వర్ణ పతకం నెగ్గడం ద్వారా సరికొత్త చరిత్ర సృష్టించాడు. టోక్యో వేదికగా ముగిసిన 2021 ఒలింపిక్స్ అద్భుత క్రీడాకారులతో భాగంలో నీరజ్ చోప్రా స్వర్ణ పతకం సాధించడం ద్వారా మరో చరిత్రకు తెరతీశాడు. మరో ఆరేళ్లలో జరిగే లాస్ ఎంజెలిస్ ఒలింపిక్స్లో భారత్ 10 నుంచి 15 వరకూ బంగారు పతకాలు సాధించాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఈ బంగారు కల నిజం కావాలంటే ప్రభుత్వం, క్రీడాసంఘాలు, కార్పొరేట్ సంస్థలు, క్రీడాకారులు, శిక్షకులు కలిసి పనిచేయటమే కాదు, అంకితభావంతో పాటుపడక తప్పదు.

టోక్యో నుంచి బర్లింగ్ హామ్ వరకు..

జపాన్ రాజధాని టోక్యో నగరంలో ముగిసిన 2021 ఒలింపిక్స్, బర్లింగ్ హామ్ వేదికగా జరిగిన 2022 కామన్వెల్త్ గేమ్స్లో భారత అద్భుత అంచనాలకు మించి రాణించడం ద్వారా సత్తా చాటుకోగలిగారు. 200కు పైగా దేశాలు తలపడిన టోక్యో ఒలింపిక్స్ పతకాల పట్టికలో భారత్ 48వ స్థానం సంపాదించింది. అంతేకాదు, 2018 ఆసియా క్రీడల పతకాల పట్టిక 8వ స్థానం, 2022 బర్లింగ్ హామ్ కామన్వెల్త్ గేమ్స్ పతకాల పట్టికలో 4వ స్థానం సంపాదించింది.

అగజానన పద్మార్కం గజానన మహర్షిశం!
అనేక దంతం భక్తానాం ఏక దంతం ఉపాస్మహే!!

రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల ప్రజలందరికీ

వినోయ్ క చవితి

(ఆగస్ట్ 31)

ఘోషాకాండీలు...

వైష్ణవ గ్రాఫిక్స్, హైదరాబాద్ (తెలుగు, హిందీ, ఇంగ్లీషు డి.టి.పి. చేయబడును)-9014193008, 9848946354

పీవీ సింధు

నిఖత్ జరీన్

సరికొత్త విజేతలు

టోక్యో ఒలింపిక్స్ లో బంగారు పతకం సాధించిన నీరజ్ చోప్రా నుంచి బర్మింగ్ హామ్ కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో స్వర్ణం వంట పండించిన వెయిట్ లిఫ్టర్ జెరోమీ లాల్ రునింగా, మహిళా బాక్సర్లు నిఖత్ జరీన్, నీతు గంగాస్, యువ వెయిట్ లిఫ్టర్లు అచింత షియోలీ, సంకేత్ మహదేవ్ సర్గార్, ట్రిపుల్ జంపర్ ఎల్టోసీ పాల్, హైజంపర్ తేజస్విన్ శంకర్, లాంగ్ జంపర్ శ్రీశంకర్, యువ వస్త్రాదులు

దీపక్ పూనియా, వినేష్ పోగట్, టీటీ మిక్సడ్ డబుల్స్ క్విన్ ఆకుల శ్రీజ, బ్యాడ్మింటన్ పురుషుల గోల్డ్ మెడలిస్టులు సాత్విక్, చిరాగ్ పెట్టి వంటి ఎందరో నవతరం అథ్లెట్లు ఫేలో ఇండియా పథకం ద్వారా లబ్ధి పొంది దేశానికి పతకాలు అందించిన వారే. లాన్ బౌల్స్ క్రీడ పురుషుల, మహిళల ఫోర్స్ టీమ్ విభాగంలో భారత్ తొలిసారిగా రజత, స్వర్ణ పతకాలతో సంచలనం సృష్టించింది.

తమిళనాడులోని మామల్లపురం వేదికగా భారత గడ్డపై మొదటిసారిగా జరిగిన 44వ చెస్ ఒలింపియాడ్ పురుషుల, మహిళల విభాగాలతో పాటు, వ్యక్తిగత విభాగంలోనూ భారత క్రీడాకారులు పతకాలు సాధించడం ద్వారా దేశానికే వన్నె తెచ్చారు.

హాకీకి పూర్వవైభవం

నాలుగు దశాబ్దాల క్రితం చివరిసారిగా హాకీలో బంగారు పతకం సాధించిన భారతజట్టు.. టోక్యో ఒలింపిక్స్ లో కాంస్య పతకంతో పునరుజ్జీవన పథంలో పయనిస్తోంది. బర్మింగ్ హామ్ కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో సైతం భారత పురుషుల జట్టు రజత, మహిళల జట్టు కాంస్య పతకాలతో జాతీయ క్రీడ మనుగడను ప్రపంచానికి చాటి చెప్పాయి.

ఆకాశమే హద్దు..

బాక్సింగ్, కుస్తీ, వెయిట్ లిఫ్టింగ్, కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో తొలిసారిగా ప్రవేశపెట్టిన మహిళా టీ-20 క్రికెట్లో సైతం భారత క్రీడాకారులు సఫల మయ్యారు. చదరంగం, షూటింగ్, బ్యాడ్మింటన్, ట్రాక్ అండ్ ఫీల్డ్ లోని జావలీన్ త్రో, లాంగ్ జంప్, ట్రిపుల్ జంప్ అంశాలలో భారత అథ్లెట్లు ఆకాశమే హద్దుగా దూసుకెళ్తున్నారు. నీరజ్ చోప్రా, లక్ష్మసేన్, జెరమీ, పాల్ ఎల్టోసీ, నిఖత్ జరీన్, నీతు గంగాస్, చదరంగ గ్రాండ్ మాస్టర్ ప్రజ్ఞానంద్ లాంటి రేపటితరం క్రీడాకారుల చేతిలో భారత క్రీడాచరంగం సురక్షితంగా ఉంటుందని చెప్పడం ఏ మాత్రం అతిశయోక్తి కాదు. భారత క్రీడాచరిత్రలో స్వర్ణ యుగానికి, బంగారు రోజులకు తెరలేచిందని ప్రత్యేకంగా చెప్పాల్సిన పనిలేదు.

కేంద్రంలో మోదీ నేతృత్వంలోని ఎన్డీయే ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రావటానికి ముందు, గత ఏడు దశాబ్దాల కాలంలో ఎన్ని ప్రభుత్వాలు మారినా భారత క్రీడాచరంగం పరిస్థితి అంతంత మాత్రంగానే ఉండేది. దీనిని అధిగమించడానికి గత ప్రభుత్వాలు అనుసరించిన వ్యూహాలు, పథకాలను సమగ్రంగా సమీక్షించిన ప్రధాని 'ఫేలో ఇండియా' కార్యక్రమానికి అంకురార్పణ చేశారు. గతంలో ఉన్న రాజీవ్ గాంధీ ఫేలోఅభియాన్, పట్టణ ప్రాంతాలలో మౌలిక క్రీడాసదుపాయాల కల్పన పథకం, క్రీడాచరంగంలో జాతీయ ప్రతిభాన్నేపణ పథకాలను మిళితం చేయడం ద్వారా 'ఫేలో ఇండియా' కార్యక్రమానికి తుది రూపు ఇచ్చారు.

ఈ పథకం అమలు కోసం 2018లో 1,756 కోట్ల రూపాయలతో ప్రత్యేక బడ్జెట్ ను ఏర్పాటు చేశారు. క్రీడాచరంగంలో అత్యంత ప్రతిభావంతులైన క్రీడాకారులను గుర్తించి, వారి చదువుకు ఆటంకం కలగని విధంగా ప్రపంచ ప్రమాణాలతో కూడిన శిక్షణ ఇవ్వటానికి దేశంలోని 20 విశ్వవిద్యాల

యాలను ఎంపిక చేశారు. దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలకు చెందిన క్రీడాకారులకు ఈ 20 విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రాలు స్పోర్టింగ్ ఎక్స్ లెన్స్ వేదికలుగా అందుబాటులో ఉండేలా ఏర్పాట్లు చేశారు.

నిధుల వరద

దేశంలో క్రీడాచరంగ సమగ్ర అభివృద్ధి కోసం ప్రధాని మోదీ నేతృత్వంలో ఓ సమర్థవంతమైన ప్రణాళికను ఆచరణలోకి తెచ్చారు. నిధులు అందుబాటులో ఉంచడంపై ప్రత్యేకంగా దృష్టి పెట్టారు. 2019-2020 సంవత్సరానికి ప్రవేశపెట్టిన ఓటాన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ లో సైతం క్రీడల కోసం 214 కోట్ల 20 లక్షల రూపాయలు కేటాయించారు. ఇందులో భారత క్రీడాప్రాధికార సంస్థకు 450 కోట్ల రూపాయలు, క్రీడాకారుల ప్రోత్సాహక నిధికి 89 కోట్ల రూపాయలు, జాతీయ క్రీడా సమాఖ్యలకు 245

కోట్ల రూపాయలు, ఫేలో ఇండియా కార్యక్రమానికి 550 కోట్ల 69 లక్షల రూపాయలు అందుబాటులో ఉంచారు. 2021-22 సంవత్సరానికి రూపొందించిన కేంద్ర బడ్జెట్ లో ఫేలో ఇండియాకు 657. 71 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు.

మూడంచెలుగా శిక్షణ

అధునాతన శిక్షణ సదుపాయాలతో పాటు ప్రపంచ ప్రమాణాలతో తీర్చిదిద్దే శిక్షకులు సైతం ఈ కేంద్రాలలో ఉండేలా ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. దేశవ్యాప్తంగా అట్టుడుగు స్థాయి నుంచే ప్రతిభా వంతులైన క్రీడాకారులను గుర్తించి శిక్షణతో పాటు విద్యాసదుపాయాలనూ అందిస్తారు. దేశంలోని కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు, రాష్ట్రాలకు చెందిన క్రీడాకారులు, వ్యవస్థలు స్పోర్ట్స్ ఎక్స్ లెన్స్ కేంద్రాలతో అనుసంధానమై ఉంటాయి. అంతేకాదు, వివిధ

ధ్యాన్చంద్ పుట్టినరోజు..

భారత హాకీ పితామహుడిగా పేరొందిన మేజర్ ధ్యాన్చంద్ పుట్టిన రోజైన ఆగస్ట్ 29న ప్రతి ఏటా మనం జాతీయ క్రీడాదినోత్సవాన్ని అధికారికంగా జరుపుకుంటున్నాం. ఒలింపిక్స్లో పుష్కరకాలం పాటు భారత్ను స్వర్ణవిజేతగా నిలిపిన అసాధారణ ఆటగాడు ధ్యాన్చంద్. ఆయన హాకీ స్ట్రీక్ పట్టాడంటే

చాలు, ఆ చేతిలో అది కాస్త మంత్రదండమైపోతుంది. 1936 బెర్లిన్ ఒలింపిక్స్లో ధ్యాన్చంద్ ఆటతీరు, మణికట్టు మాయకు అలనాటి జర్మన్ నియంత అడాల్ఫ్ హిట్లర్ సైతం మంత్రముగ్ధుడైపోయాడు. ఆయన వాడుతున్న హాకీ స్ట్రీక్లో ఏదైనా అయస్కాంతం ఉందేమోనన్న అనుమానంతో పరీక్షలు కూడా చేయించాడు. అయితే, అదంతా ధ్యాన్చంద్ నైపుణ్యం, మణికట్టు మాయ మాత్రమేనని గ్రహించి తమ ఆర్యులలో చేరితే మేజర్ పదవి ఇస్తానంటూ ఆశపెట్టాడు. ధ్యాన్చంద్ మాత్రం జర్మనీ సేనలో మేజర్గా ఉండటం కంటే, భారత సైన్యంలో సిపాయిగా ఉండటమే తనకు ఇష్టమని చెప్పి తనలోని దేశభక్తిని ఆనాడే చాటుకున్నాడు. ధ్యాన్చంద్ నాయకత్వంలో భారత్ వరుసగా మూడు ఒలింపిక్స్లో బంగారు పతకాలు సాధించి చరిత్ర సృష్టించింది. 1928, 1932, 1936 ఒలింపిక్స్లో ధ్యాన్చంద్ విశ్వరూపమే ప్రదర్శించాడు. 1926 నుంచి 1948 వరకు భారత, ప్రపంచ హాకీలో ధ్యాన్చంద్ శకంగా సాగింది. ఒలింపిక్స్లోనే ధ్యాన్చంద్ 101 గోల్స్ సాధించడం ఓ అరుదైన రికార్డుగా ఉంటే, తన కెరియర్లో మొత్తం వెయ్యి గోల్స్ సాధించిన మొనగాడిగా ఆయన నిలిచి పోయాడు.

1948లో తన చిట్టచివరి అంతర్జాతీయ హాకీ మ్యాచ్ ఆడిన ధ్యాన్చంద్కు 1956లో పద్మభూషణ్ అవార్డు ఇచ్చి భారత ప్రభుత్వం గౌరవించింది. ధ్యాన్చంద్ మరణానంతరం ఆయన పేరుతో న్యూఢిల్లీలో నేషనల్ స్టేడియాన్ని కూడా నిర్మించారు. అంతేకాదు, ధ్యాన్చంద్ పేరుతో ఓ తపాల బిళ్లను

సైతం విడుదల చేయడంతో పాటు క్రీడారంగంలో జీవనసాఫల్య పురస్కార గ్రహీతలకు ఇచ్చే మేజర్ ధ్యాన్చంద్ అవార్డును సైతం ప్రవేశపెట్టారు. అయితే, ధ్యాన్చంద్కు మరణానంతర భారతరత్న అవార్డు ఇవ్వాలంటూ ఏడాది ఏడాదికి డిమాండ్ పెరుగుతూ వస్తోంది. తన ఆటతీరు, వ్యక్తిత్వంతో భారత హాకీకే ప్రపంచ వ్యాప్తంగా గుర్తింపు తెచ్చిన ఆయనకు భారతరత్న ఇవ్వాలని క్రీడాభిమానులు ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నారు. వివిధ రంగాలకు చెందిన 48 మంది ప్రముఖులు ఇప్పటి వరకూ ఈ పురస్కారానికి ఎంపికయ్యారు. భారత క్రీడారంగాన్ని కొత్తపుంతలు తొక్కించిన ధ్యాన్చంద్కు మాత్రం భారతరత్న దక్కడం లేదు.

మోదీ వైపే అందరి చూపు..

భారతరత్న ఇవ్వాలని దేశంలోని కోట్లాదిమంది క్రీడాభిమానులు, లక్షలాది మంది హాకీ ప్రియులు కోరుకొంటున్నారు. ధ్యాన్చంద్కు భారతరత్న ప్రకటిస్తే ఆ పురస్కారం గౌరవం మరింత ఇనుమడిస్తుందని క్రీడాపండితులు చెబుతున్నారు.

ఇండియా'

**KHELO
INDIA
YOUTH GAMES**

క్రీడలకు సంబంధించిన తాజా సమాచారం తెలుసుకోవడానికి వీలుగా ప్రత్యేక యాప్లను కూడా కేంద్ర క్రీడామంత్రిత్వ శాఖ అందుబాటులోకి తెచ్చింది.

ఎంపిక చేసిన విశ్వవిద్యాలయాలలోని క్రీడా మైదానాలలో మౌలిక సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేయడం, అత్యాధునిక శిక్షణ సౌకర్యాలు

అందుబాటులో ఉంచడం, క్రీడాశిక్షకుల పరిజ్ఞానాన్ని ప్రపంచ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా మెరుగు పరచడం ఖేలో ఇండియాకు ఆయువు పట్టుగా ఉన్నాయి. పదేళ్ల నుంచి పద్దెనిమిదేళ్ల వయసున్న ప్రతిభావంతులైన బాలులు, యువతీ యువకులను గుర్తించి ఎంపిక చేసిన క్రీడలతో పాటు చదువులోనూ రాటుదేలేలా చేయటమే ఖేలో ఇండియా ప్రధాన లక్ష్యం.

భారీగా ఉపకార వేతనాలు

ఖేలో ఇండియా స్కూల్ గేమ్స్లో పాల్గొన్న వారిలో అసాధారణ ప్రతిభావంతులైన వెయ్యిమందికి నెలకు 500 నుంచి 2 వేల రూపాయల వరకూ ఉపకారవేతనంగా అందిస్తూ ప్రోత్సహిస్తున్నారు. వివిధ క్రీడల్లో శిక్షణ కోసం ఎంపిక చేసిన వెయ్యి మంది క్రీడాకారులకు ప్రపంచ ప్రమాణాలతో కూడిన క్రీడాశిక్షణ, చదువు, ఆహారం, వసతి సదుపాయాలు కల్పించారు. 2018లో ప్రారంభమైన ఖేలో ఇండియా స్కూల్ గేమ్స్ పథకం కోసం 50 కోట్ల రూపాయల నిధులు కేటాయించారు. ఈ మొత్తాన్ని ఆ తర్వాతి కాలంలో ఏడాదికి 10 కోట్ల రూపాయలు చొప్పున

పెంచుతూ వస్తున్నారు. శిక్షణ కోసం బాలబాలికల సంఖ్యను సైతం ఏడాది ఏడాదికి పెంచుతున్నారు.

చిన్న వయసులోనే ప్రతిభను గుర్తించి, అత్యున్నత శిక్షణ, నిరంతర పర్యవేక్షణతో ఒలింపిక్స్ స్థాయి క్రీడాకారులుగా తీర్చిదిద్దటమే నేరేంద్ర మోదీ మానస పుత్రిక ఖేలో ఇండియా అంతిమ లక్ష్యం. ఈ దేశంలోని బాలలంతా తమకు నచ్చిన ఏదో ఒక ఆట ఆడితే ఖేలో ఇండియా లక్ష్యం నెరవేరినట్లే. న్యూఢిల్లీ, మహారాష్ట్ర, పంచకుల వేదికలుగా ముగిసిన ఖేలో ఇండియా క్రీడల ద్వారా మెరికల్లాంటి పలువురు క్రీడాకారులు వెలుగులోకి వచ్చారు. దేశంలోని వేలాది యువ క్రీడాకారులు తమ ప్రతిభను చాటుకోవడానికి ఖేలో ఇండియాను వేదికగా చేసుకోగలిగారు.

గత ఐదేళ్లుగా అమలు చేస్తూ వస్తున్న ఖేలో ఇండియా కార్యక్రమాల ద్వారా వెలుగులోకి వచ్చిన పలువురు యువక్రీడాకారులు గత కొద్ది సంవత్సరాలుగా జరిగిన ఆసియా క్రీడలు, టోక్యో ఒలింపిక్స్, బర్మింగ్హామ్ కామన్వెల్త్ గేమ్స్, ప్రపంచ జూనియర్ కుస్తీ, ట్రాక్ అండ్ ఫీల్డ్వంటి క్రీడాకారాలలో భారత్కు బంగారు పతకాలు అందించగలిగారు. ★

భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ దేశ, విదేశాలలోని కోట్లాదిమందికి మాత్రమే కాదు, అంతర్జాతీయ క్రీడల్లో పాల్గొనే భారత అథ్లెట్లు, క్రీడాప్రముఖులకు స్ఫూర్తిప్రదాతగా నిలుస్తున్నారు. అపారహం శ్రమించి, అంతర్జాతీయ పోటీలలో పాల్గొంటూ దేశానికి పతకాలు, ఖ్యాతి సంపాదించి పెట్టే క్రీడాకారులతో ఎలా మనుషులకోవాలో భారత ప్రధానుల్లో మోదీకి తెలిసినంతగా మరెవ్వరికీ తెలియదనడంలో అతిశయోక్తి లేదు. వివిధ క్రీడలకు చెందిన నిన్నటి, నేటితరం క్రీడాకారులతో మోదీ తనదైన శైలిలో సంబంధాలు కొనసాగిస్తూ వస్తున్నారు. మహేంద్ర సింగ్ ధోనీ, విరాట్ కోహ్లా, రవీంద్ర జడేజా, పీవీ సింధు, లక్ష్మీనేష్, మేరీ కోమ్, మీరాబాయి చాను, నిఖత్ జరీన్, హిమదాస్, నీరజ్ చోప్రా, పారా టీటీ బంగారు విజేత బావినా పటేల్, బ్యాడ్మింటన్ డబుల్స్ గోల్డ్ మెడలిస్ట్ చిరాగ్ తెట్టి.. ఇలా ఒకరేమిటి తనను మర్యాదపూర్వకంగా కలవటానికి వచ్చిన క్రీడాకారులకు రెండు చేతులతో ఆహ్వానం పలుకుతున్నారు.

ప్రపంచ అథ్లెటిక్స్, ఆసియా క్రీడలు, టోక్యో ఒలింపిక్స్, బర్మింగ్హామ్ కామన్వెల్త్ గేమ్స్, చెస్ ఒలింపియాడ్.. పోటీలు ఏవైనా భారత క్రీడాకారులు పోటీలలో పాల్గొనటానికి ముందు, పాల్గొని విజేతలుగా తిరిగి వచ్చిన తరువాత వారిని కలుసు కుంటూ, భుజం తడుతూ, మనోధైర్యం నింపుతూ ప్రేరణ కలిగించడంలో ప్రధాని నరేంద్రమోదీ తర్వాతే ఎవరైనా. ఒకవేళ ఓటమి ఎదురై తీవ్ర నిరాశలో కూరుకుపోయినా నేనున్నానంటూ టీవీట్టర్ సందేశాలతో ఊరట కలిగిస్తున్నారు.

ప్రధాని మోదీని కలుసుకొని, తాము సాధించిన పతకాలు, ఘనతలను చాటుకోవడానికి క్రీడాకారులు ఉత్సాహపడుతుంటారు కూడా. టోక్యో ఒలింపిక్స్ స్వర్ణపతక విజేత నీరజ్ చోప్రా తాను విసిరే బల్లెన్నే (జావలీన్ నే) ప్రధానికి కానుకగా ఇచ్చాడు. ప్రపంచ బాక్సింగ్, కామన్వెల్త్ గేమ్స్ గోల్డ్ మెడల్ విన్నర్ నిఖత్ జరీన్ సైతం ప్రధానిని కలసి సెల్ఫీ దిగడంతో పాటు, తాను ఉపయోగించే బాక్సింగ్ గ్లోవ్స్ లో ఓ జతను బహూకరించింది. అస్సామీ రన్నర్ హిమదాస్ ప్రధానిని కలిసిన సమయంలో తమ సాంప్రదాయ

క్రీడాకారుల నేస్తం మోదీ

కండువా (గమోచా)ను కప్పి మరీ గౌరవాన్ని చాటుకుంది.

ఇటీవలే బర్మింగ్హామ్ లో ముగిసిన కామన్వెల్త్ గేమ్స్ లో 22 బంగారు, 16 వెండి, 23 కంచు పతకాలతో సహా మొత్తం 61 పతకాలు సాధించడం ద్వారా భారత్ ను పతకాల పట్టిక 4వ స్థానంలో నిలిపిన భారత అథ్లెట్ల బృందాన్ని తమ నివాసానికి పిలుపించుకొని మరీ ప్రధాని ఘనంగా సత్కరించారు. ప్రధాని స్వయంగా తమను అభినందించడం, తమ నివాసానికి ఆహ్వానించి మరీ సత్కరించడంతో భారత క్రీడాకారులు పొంగిపోతున్నారు.

అన్నట్లు.. స్వయంగా యోగాను పాటించే ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ పేరుతో ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద క్రికెట్ స్టేడియాన్ని ఆయన పేరుతో అహ్మదాబాద్ లో ఏర్పాటు చేసిన సంగతి తెలిసిందే.

ఆయనకు ఆయనే సాటి

క్రీడారంగానికి సంబంధించి భారత ప్రధానిగా నరేంద్రమోదీ పలు సాహసోపేతమైన నిర్ణయాలు కూడా తీసుకున్నారు. క్రీడావిధానాలు, క్రీడాగమనం

మార్పుడంలో మోదీకి మోదీ మాత్రమే సాటి. దేశ అత్యున్నత క్రీడాపురస్కారం రాజీవ్ గాంధీ ఫేలోర్ షిప్ జాతీయ హాకీ పితామహుడు మేజర్ ధ్యాన్ చంద్ పురస్కారంగా మార్పు చేయడంలో మోదీ తెగువ చూపారు. దేశంలోని ఎక్కువమంది క్రీడాభిమానులు రాజీవ్ ఫేలోర్ షిప్ అవార్డు పేరును మార్చాలంటూ తనకు విజ్ఞప్తులు పంపారని, ఎక్కువమంది అభిప్రాయాలను గౌరవిస్తూ పురస్కారం పేరును మార్చినట్లుగా ఆయన ప్రకటించి సంచలనం సృష్టించారు.

అంతేకాదు, గౌతం గంభీర్ లాంటి విఖ్యాత మాజీ క్రికెటర్లు, క్రీడాప్రముఖులను తమ పార్టీలోకి ఆహ్వానించడం ద్వారా పార్లమెంటులో అడుగుపెట్టేలా చేశారు. రాష్ట్రపతి విచక్షణాధికారం కింద నామినేట్ చేసే రాజ్యసభ సభ్యులైన గతంలో మేరీకోమ్ ను నామినేట్ చేసిన మోదీ ప్రభుత్వం, ఇటీవలే కేరళకు చెందిన పరుగుల రాణి పీటీ ఉషను నామినేట్ చేసి తన విలక్షణతను చాటుకున్నారు.

అవకాశం దొరికిన ప్రతిసారి క్రీడాప్రముఖులకు తగిన సముచిత అవకాశాలు కల్పిస్తూ భారత క్రీడారంగాన్ని మోదీ కొత్తపుంతలు తొక్కిస్తున్నారు. అంతేకాదు, నవతరం క్రీడాకారుల్లో పలువురికి సోషల్ మీడియా ద్వారా స్ఫూర్తిదాయకమైన సందేశాలతో ఆత్మస్ఫూర్తిని కలిగిస్తున్నారు. తమిళనాడు వేదికగా జరిగిన 44వ చదరంగ ఒలింపియాడ్ విజయవంతం కావడంలో మోదీ తన వంతు పాత్ర నిర్వహించారు. భారత నాటి, నేటి తరం క్రీడాకారులతో మోదీ తన అనుబంధాన్ని కొనసాగిస్తూ క్రీడావర్గాల నేస్తంగా గుర్తింపు పొందారు.

ప్రధాని మోదీతో నిఖత్ జరీన్, నీరజ్ చోప్రా, పీవీ సింధు

ఈ క్రీడాదినోత్సవం వైభవంగా జరుపుకుందాం!

కరోనా వికటాట్టహాసంతో గత మూడేళ్లుగా కుదేలైన అంతర్జాతీయ క్రీడారంగం తిరిగి వున్నదైతే వాన్ని సంతరించుకుంటోంది. అభిమానులతో కిటకిటలాడే స్టేడియాలు; చప్పట్లు, కేరింతలు, కరతాళ ధ్వనుల నడుమ ఉత్సాహంగా, ఉల్లాసంగా జరుగుతున్న పలు రకాల క్రీడోత్సవాలలో వివిధ దేశాల క్రీడాకారులు రెట్టించిన ఆత్మవిశ్వాసంతో పాల్గొంటున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో స్వాతంత్ర్య వజ్రోత్సవాలతో పాటు జాతీయ క్రీడా దినోత్సవాన్ని కూడా వేడుకగా జరుపుకుంటోంది.

క్రీడారంగంపై చిన్నచూపెందుకు?

మేజర్ ధ్యాన్ చంద్ జయంతి రోజైన ఆగస్ట్ 29న జాతీయ క్రీడాదినోత్సవాన్ని జరుపుకోడం గత కొద్ది

సర్వే ద్వారా తేలింది. జనాభాలో సగభాగం ఉన్న మహిళల్లో కేవలం 1.31 శాతం మందికి మాత్రమే క్రీడల గురించి అవగాహన ఉందంటే ముక్కుమీద వేలేసుకోవాల్సిందే. అంతేకాదు, దేశ జనాభాలో 3.27 శాతం మంది మాత్రమే క్రీడల గురించి తెలుసుకోవడానికి ఆసక్తి చూపుతున్నట్లు పరిశీలనలో వెల్లడైంది.

మైదానాలు లేని పాఠశాలలన్నో..

పాఠశాల అంటే సువిశాలమైన క్రీడా మైదానం, తరగతి గదులు అన్నమాట నేటితరం పాఠశాలలకు ఏమాత్రం వర్తించదు. చిన్న చిన్న నగరాలు, పట్టణాలలో సింగిల్ బెడ్ రూమ్ పాఠశాలలు, డబుల్, ట్రిపుల్ బెడ్ రూం కళాశాలలను చూస్తుంటే క్రీడారంగంలో భారత్ ఏ గతిన బాగుపడుతుందన్న సందేహం రాకమానదు.

గ్రహితులు వాపోతున్నారు. క్రీడలను నిర్బంధ పాఠ్యాంశంగా ఎందుకు చేయరని ప్రశ్నిస్తున్నారు. మన సమాజం, ప్రభుత్వాలు, క్రీడావ్యవస్థ ఆలోచనా ధోరణిలో మార్పు రానంత వరకూ భారత వెనుకబాటుతనం కొనసాగు తూనే ఉంటుందని నిపుణులు, విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు. ఇంటర్నెట్

పాఠశాల అంటే సువిశాలమైన క్రీడా మైదానం, తరగతి గదులు అన్నమాట నేటితరం పాఠశాలలకు ఏమాత్రం వర్తించదు. చిన్న చిన్న నగరాలు, పట్టణాలలో సింగిల్ బెడ్ రూమ్ పాఠశాలలు, డబుల్, ట్రిపుల్ బెడ్ రూం కళాశాలలను చూస్తుంటే క్రీడారంగంలో భారత్ ఏ గతిన బాగుపడుతుందన్న సందేహం రాకమానదు. భారత క్రీడారంగ అభివృద్ధి కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన పలు నిపుణుల సంఘాలలో సభ్యుడిగా ఉన్న భారత హాకీ మాజీ కెప్టెన్ జాఫర్ ఇక్బాల్ సైతం ఆటలంటే ఏమిటో తెలియని నేటితరం బాలలు, పాఠశాలలు, కళాశాలలను చూసి తీవ్ర ఆందోళన చెందుతున్నారు.

సంవత్సరాలుగా భారతజాతికి ఓ ఆనవాయితీగా వస్తోంది. అయితే, 75 సంవత్సరాల స్వతంత్ర భారత్ లో ఇప్పటికీ జాతీయ క్రీడాదినోత్సవం ప్రాధాన్యం ఏమిటో, అనలు ఏ రోజున జరుపు కుంటారో కూడా తెలియనివారు ఉన్నారంటే ఆశ్చర్యపోవడం మనవంతే అవుతుంది. ప్రపంచంలో అత్యధిక యువజన జనాభా ఉన్న దేశం మనది. మన జనాభాలో 60 శాతం మంది యువజనులే. అయినా క్రీడలంటే ఏ మాత్రం ఆసక్తి లేదు. వాలంటైన్స్ డే, మైకేల్ జాక్సన్ ల పుట్టిన రోజుల గురించి ఉన్న అవగాహన, జాతీయ క్రీడాదినోత్సవం గురించి లేకపోవడం చేదునిజం.

వివిధ క్రీడలకు చెందిన మొత్తం 25 మంది అర్జున అవార్డ్ ల బృందంతో ఇటీవలే నిర్వహించిన ఓ సదస్సులో భారత క్రీడారంగం వెనుకబాటుకు గల కారణాలు బయటకు వచ్చాయి. ఇందులో విస్తృతంగా నిజాలు వెలుగు చూశాయి. 132 కోట్ల భారత జనాభాలో 5.2 శాతం మందికి మాత్రమే క్రీడల గురించి కనీస అవగాహన ఉన్నట్లుగా ఆ

సందేహం రాకమానదు. భారత క్రీడారంగ అభివృద్ధి కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన పలు నిపుణుల సంఘాలలో సభ్యుడిగా ఉన్న భారత హాకీ మాజీ కెప్టెన్ జాఫర్ ఇక్బాల్ సైతం ఆటలంటే ఏమిటో తెలియని నేటితరం బాలలు, పాఠశాలలు, కళాశాలలను చూసి తీవ్ర ఆందోళన చెందుతున్నారు. నేటితరం బాలలకు ఆటలు అడే కనీస సదుపాయాలు లేకపోవడాన్ని మించిన విషాదం మరొకటి లేదని భారత మాజీ క్రీడాదిగ్గజాలు, అర్జున అవార్డు

సంస్థుతి, స్టార్ట్ ఫోన్ విష కౌగిలి, పశ్చిమ దేశాల అనుకరణలో ముందున్న మన దేశంలో ప్రభుత్వాలు చొరవచూపకుంటే క్రీడాసంస్కృతి ఎండమావిగానే మిగిలిపోతుంది.

సమగ్ర క్రీడావిధానం రావాలి!

భిన్నత్వంలో ఏకత్వానికి ప్రతీకగా నిలిచే మనదేశంలో క్రీడలు ఉమ్మడి జాబితా అంశంగా ఉండటం ఈ రంగ అభివృద్ధికి ప్రతి బంధకంగా మారింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం దేశం మొత్తానికి ఒక క్రీడావిధానాన్ని రూపొందిస్తే రాష్ట్రాల స్థాయిలో ఏ రాష్ట్రానికి ఆ రాష్ట్రమే ప్రత్యేక క్రీడావిధానం ఏర్పాటు చేసుకోవడం క్రీడాప్రగతిలో అసమానతలకు తావిస్తోంది. ఈ పరిస్థితిని నివారించి దేశమంతటికీ ఒకే సమగ్ర క్రీడావిధానం సిద్ధం చేయటానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సహకారం తీసుకుంటామని గతంలోనే క్రీడామంత్రి ప్రకటించారు. క్రీడల్ని కేంద్ర జాబితా అంశంగా చేర్చే ఆలోచన కూడా ఉందని ప్రకటించారు. అయితే ఇదంతా దశలవారీగా జరుగుతుందని చెబుతున్నారు. ★

చాప్మన్ కృష్ణారావు,

84668 64969

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

హైందవ చైతన్యాన్ని అడ్డుకోవడంతో పాటు బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రాల్లో చిచ్చు పెట్టడమే ఎజెండాగా కొన్ని పార్టీలు, సంస్థలు పనిచేస్తున్నాయి. ఇటీవల కర్ణాటకలోని శివమొగ్గలో వీర సావర్కర్ ఫ్లెక్సీ తొలగింపు, కత్తిపోట్ల ఘటనలే ఇందుకు ఉదాహరణ. నిన్న హిజాబ్. ఇవాళ సావర్కర్. కాంగ్రెస్, ఎన్డీపీల పార్టీలు దీప్తు సుల్తాన్ ను సావర్కర్ కు పోటీగా తెర మీదకు తేవడాన్ని కర్ణాటక ప్రజలు భీత్యరించుకుంటున్నారు.

దక్షిణాదిన బీజేపీ అధికారంలో ఉన్న ఏకైక రాష్ట్రం కర్ణాటక. వచ్చే పార్లమెంట్, అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లోను ఈ రాష్ట్రాల్లో బీజేపీ మెరుగైన ఫలితాలను సాధించే అవకాశాలు కనిపిస్తున్నాయి. దేశవ్యాప్తంగా బలపడుతున్న బీజేపీ ప్రాభవాన్ని అడ్డుకోవడం ఎలాగో తెలియక కుట్రలు, కుతంత్రాలకు ఆజ్ఞుం పోస్తున్నాయి విపక్షాలు. బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రాల్లో ఏ చిన్న గొడవ జరిగినా భూతద్దంలో చూపిస్తారు. వివాదాలను సృష్టించడం, వాటిని అంతర్జాతీయ స్థాయికి తీసుకెళ్లి బీజేపీని ఇబ్బంది పెట్టడం సర్వసాధారణమైపోయింది. అదే సమయంలో కాంగ్రెస్, ఇతర విపక్ష పాలిత రాష్ట్రాల్లో జరిగేవి పెద్దగా వార్తల్లో కనిపించవు.

విప్లవ సూరీడు మీద

ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేని హిజాబ్ సమస్య కర్ణాటక లోనే తలెత్తడానికి కారణం ఏమిటి? ఒక్కటే సమాధానం. రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే కాంగ్రెస్ అంతో ఇంతో తన అస్త్రాన్ని చాటుకుంటున్న రాష్ట్రం కర్ణాటకే. మైనారిటీలను దువ్వడంతో పాటు, బీజేపీని వివాదాల్లోకి లాగి లబ్ధి పొందడమే ఇప్పుడు ఆ పార్టీ ముందున్న ఏకైక ఎజెండా. ఇందులో భాగమే దీప్తు సుల్తాన్ కు ప్రాముఖ్యం కల్పించడం. తీవ్రవాద సంస్థ పాపులర్ ఫ్రంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు చెందిన సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా కర్ణాటకలో బలపడేందుకు అన్ని రకాల ప్రయత్నాలు చేస్తోంది. ఇటీవల మంగళూరులో హిజాబ్ అంశం వెనుక కూడా ఈ శక్తుల ప్రమేయం ఉంది. హిజాబ్ విషయంలో న్యాయస్థానాలు స్పష్టమైన తీర్పు ఇచ్చిన తర్వాత మరో కొత్త సమస్య కోసం పొంచి ఉన్న ఈ శక్తులకు సావర్కర్ ఫ్లెక్సీ అంశం దొరికింది.

రానున్న అసెంబ్లీ, లోక్ సభ ఎన్నికలలో తమ ఉనికిని చాటుకోవడానికే తాజా వివాదం రాజీసినట్లు అర్థమవుతోంది. హిందుత్వ సిద్ధాంతాన్ని బలంగా చాటిన సావర్కర్ ను వ్యతిరేకించడం ద్వారా ముస్లిం వర్గాల ఓట్లను రాబట్టుకోవడం, సావర్కర్ కు దీప్తును పోటీగా తీసుకురావడం ఇందులో భాగమే.

శివమొగ్గలో ఏం జరిగింది?

కర్ణాటకలోని పశ్చిమ కనుమల్లోని పట్టణం శివమొగ్గ. శివముఖ (శివుని ముఖం) అనే పదం నుండి శివమొగ్గ పదం వచ్చింది. 76వ స్వాతంత్ర్య దిన వేడుకలు, ఆజాద్ కా అమృత మహోత్సవ్ లో భాగంగా హిందువులు గాంధీ బజార్ ప్రాంతంలోని అమీర్ అహ్మద్ సర్కిల్ లో వినాయక దామోదర్ సావర్కర్ ఫ్లెక్సీ ఏర్పాటు చేశారు. ఈ విషయంలో అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసిన సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా కార్యకర్తలు అక్కడ దీప్తు సుల్తాన్ పోస్టర్ ను పెట్టేందుకు సిద్ధమయ్యారు.. ఈ క్రమంలో వారు సావర్కర్ చిత్రాన్ని చించేశారు. ఇది శాంతి భద్రతల సమస్యకు దారి తీసింది. తొలగించిన సావర్కర్ ఫ్లెక్సీని తిరిగి ఏర్పాటు చేయాలని, ఇందుకు కారణమైనవారిపై చర్యలు తీసుకోవాలని బీజేపీతో పాటు హిందూ సంస్థల కార్యకర్తలు నిరసన తెలిపారు. ముస్లింలు, వారికి మద్దతుగా నిలిచిన కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు దీప్తు సుల్తాన్ చిత్రాన్ని ఏర్పాటు చేస్తామని పట్టుదల ప్రదర్శించారు. పోలీసులు వెంటనే రంగంలోకి దిగి ఇరు వర్గాలను అదుపు చేసేందుకు లాఠీఛార్జ్ చేశారు. ఆ తర్వాత అక్కడ జాతీయ పతాకాన్ని ఎగురవేశారు. ఈ తర్వాత కొన్ని

హింసాత్మక ఘటనలు జరిగాయి.

కత్తిపోట్లతో ఉద్రిక్తత

రాజస్తాన్ కు చెందిన ప్రేమ్ సింగ్ శివమొగ్గలోని కస్తూరిబా రోడ్డులో ఉన్న ఓ దుస్తుల దుకాణంలో పని చేస్తాడు. రాత్రి దుకాణం మూసేసిన తర్వాత ఇంటికి వెళుతుంటే కొందరు దుండగులు చుట్టుముట్టారు. వీరంతా అమీర్ అహ్మద్ సర్కిల్ లో గొడవలు రేపి పోలీసుల లాఠీఛార్జ్ ప్రారంభమైన తర్వాత అక్కడి నుంచి పారిపోతూ వచ్చినవారు. వీరిలో మహ్మద్ జబీ అలియాస్ చర్చి ప్రేమ్ సింగ్ ను కత్తితో పోడిచి పరారయ్యాడు. సింగ్ అస్పత్రిలో చికిత్స తర్వాత కోలుకున్నాడు. పోలీసులు నిందితుడు మహ్మద్ జబీని అరెస్టు చేసేందుకు అతడు తలదాచుకున్న తీర్థహల్లి రహదారి ఫలక్ సముదాయ భవనాన్ని చుట్టుముట్టారు. ఎన్నె మంజునాథ్ పై దాడి చేసి మహ్మద్ జబీ పారిపోయాడు. లొంగిపోవాలని పోలీసులు హెచ్చరించినా పట్టించుకోకుండా వెళు తున్న అతని కాలుపైకి మంజునాథ్ కాల్పులు జరిపారు. కిందపడిపోయిన నిందితుణ్ణి పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. ప్రేమ్ సింగ్ పై ఈ కత్తిపోట్ల ఘటనకు సంబంధించి నదీమ్, అబ్దుల్ రెహమాన్ తో పాటు మరొక వ్యక్తిని అరెస్టు చేశారు. మరునాడే తుంకూరు పట్టణంలో ఇలాంటి ఘటన పునరావృతమైంది. స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం కోసం బీజేపీ ఎమ్మెల్యే జ్యోతి గణేష్ ఏర్పాటు చేసిన సావర్కర్ పోస్టర్ ను కొంత మంది చింపేశారు. పోలీసులు దర్యాప్తు చేస్తున్నారు భద్రావతిలో

శివమొగ్గ జిల్లాలోని భద్రావతిలో మరో ఘటన జరిగింది. నెహ్రూనగర్ కు చెందిన సునీల్ అనే యువకుడు ఉద్యోగానికి వెళుతుండగా ముబారక్ అలియాస్ డిచ్చి దాడి చేసి పరారయ్యాడు. తీవ్రంగా గాయపడిన బాధితుణ్ణి తాలూకా ఆసుపత్రిలో చేర్పించారు.

మంగళూరులోనూ

మంగళూరులో కూడా ఇలాంటి సంఘటనే ఎదురైంది. స్థానిక సూరత్ కల్ జంక్షన్ దగ్గర హిందువుల సావర్కర్ బ్యానర్ ఏర్పాటు చేశారు. సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా (ఎన్డీపీ) కార్యకర్తలు ఆ బ్యానర్ ను తొలగించారు. ఈ సర్కిల్ కు వీర సావర్కర్ పేరు పెట్టాలని మంగళూరు ఉత్తర నియోజకవర్గ బీజేపీ ఎమ్మెల్యే భరత్ శెట్టి చేసిన అభ్యర్థనకు నగర కార్పొరేషన్ ఆమోదం తెలిపింది. అధికారికంగా పేరు మార్చేందుకు ప్రభుత్వం నుంచి అనుమతుల కోసం చూస్తోంది. కాగా సావర్కర్ పేరు

విమర్శలా?

పెట్టడాన్ని ఎన్డీపీఐ వృత్తిరేకిస్తోంది.

అల్లర్లు చెలరేగిన శివమొగ్గ, భద్రావతి పరిధిలో పోలీసులు 144వ సెక్షన్ ను అమలులోకి తీసుకువచ్చారు. జిల్లాలోని విద్యా సంస్థలకు సెలవు ప్రకటించారు. జిల్లాలో అన్ని మధ్యం దుకాణాలను మంగళవారం మూయించారు. పరిస్థితులను అదుపు చేసేందుకు కర్ణాటక ప్రభుత్వం సాయుధ దళాలను రంగంలోకి దింపింది. సావర్కర్ ఫైర్స్ ని తొలగించిన కేసులో దొడ్డపేట రాణా పోలీసులు సుమోటోగా కేసులు నమోదు చేసుకుని దర్యాప్తు చేస్తున్నారని ఎడీజీపీ అలోక్ కుమార్ తెలిపారు. ఆ తర్వాత రెండు రోజులకు సాధారణ పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి.

సిద్ధరామయ్య రాజకీయం

ముస్లింలు ఉండే ప్రాంతంలో సావర్కర్ బ్యానర్లు కట్టడం కర్ణాటక మాజీ సీఎం, విపక్ష నేత సిద్ధరామయ్య చేసిన వ్యాఖ్యలు సర్వత్రా ఆగ్రహం తెప్పించాయి. ఆయన వ్యాఖ్యల స్ఫూర్తితో కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు హుబ్లీలో సావర్కర్ చిత్ర పటాలను దహనం చేశారు. ఈ ఘటనలు బీజేపీ కార్యకర్తలకు ఆగ్రహం తెప్పించాయి. గొడవలన్నీ సర్దుకున్న తర్వాత సిద్ధరామయ్య కొడగు జిల్లాలో వరద బాధితుల పరామర్శ పేరిట చేపట్టిన పర్యటన ఉద్రిక్తతలకు దారితీసింది.

ఆయనను మడికేరిలో భాజపా యువ మోర్చా కార్యకర్తలు ఘెరావ్ చేశారు. ఆయన కాన్పూర్ మీద కోడిగుడ్లు విసిరారు. కొడగు జిల్లా శివార్లలోని తితిమతిలో సిద్ధకు నల్లజెండాలు చూపిస్తూ 'గోబ్యాక్ సిద్ధు' అంటూ నినాదాలు చేశారు. కొడగులో వర్షాలు నిలిచి పోయాయి. ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన నిర్వాసితుల కేంద్రాల్లోనూ ఎవరూలేరు. ఇప్పుడు సిద్ధరాయయ్య కొడగు జిల్లా పర్యటనకు ఎందుకు వెళ్లారంటూ సహకార శాఖ మంత్రి ఎస్.టి.సోమ శేఖర్ ప్రశ్నించారు. పరిస్థితులన్నీ చక్కబడిన పక్షం రోజులకు పర్యటనకు వెళ్లి రాజకీయాలు చేద్దామని ఆయన ప్రయత్నిస్తున్నారని ఆరోపించారు. నోటికి ఇష్టం వచ్చినట్లు ఆరోపణలు చేయడం, తనపై విమర్శలు వస్తున్నప్పుడు మొహం చాటేయడం సిద్ధరామయ్యకు అలవాటేనని విమర్శించారు.

సిద్ధరామయ్య గతంలో టిప్పు జయంతిని నిర్వహించి, విద్యేపాలను రెచ్చగొట్టారని మోర్చా జిల్లాధ్యక్షుడు దర్శన్ జోయప్ప ధ్వజమెత్తారు. కొడగు ప్రజలు గోమాంసాన్ని తింటారని తన ఉపన్యాసాల్లో గతంలో సిద్ధు చేసిన విమర్శలను ఆయన గుర్తు చేశారు. సావర్కర్ విషయంలో సిద్ధరామయ్య చేసిన

వ్యాఖ్యలను భాజపా జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి సి.టి.రవి ఖండించారు. ఆయన చేసిన వ్యాఖ్యలు సమర్థించుకుంటూ వెళితే నేడు సావర్కర్ ను, రేపు అంబేద్కర్, గాంధీజీని కూడా విమర్శిస్తారని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. సావర్కర్ స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడా? కాదా? అని ప్రమాణపత్రాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏమీ లేదన్నారు.

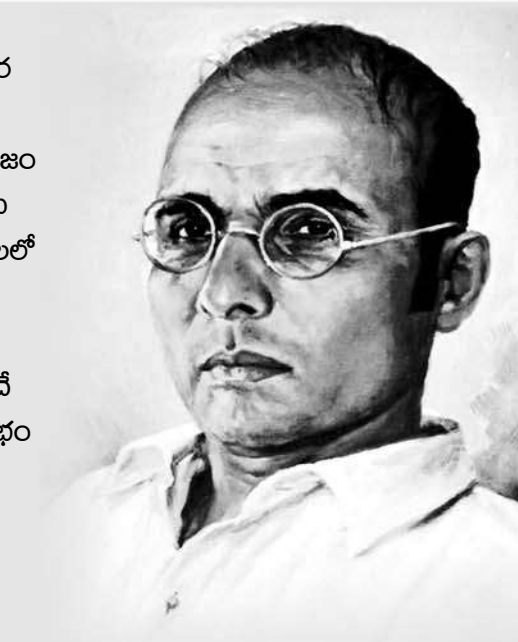
మరోవైపు సావర్కర్ పై సిద్ధరామయ్య వ్యాఖ్యలను నిరసిస్తూ కర్ణాటకలోని విజయపుర కాంగ్రెస్ కార్యాలయం వద్ద సావర్కర్ పోస్టర్లు ప్రత్యక్షం కావడం సంచలనం సృష్టించింది. ఆ ప్రాంతంలో భద్రతను పోలీసులు కట్టుదిట్టం చేశారు. శివమొగ్గలో సావర్కర్ పోస్టర్ల వివాదంపై కాంగ్రెస్ సీనియర్ నేత, మాజీ

బెలాగావి జిల్లా అంతటా గణేశ ఉత్సవ మండపాల్లో సావర్కర్ చిత్రాలను పెడతామని బీజేపీ నాయకులు ప్రకటించారు.

1857 ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామాన్ని వెలుగులోకి తెచ్చిన సావర్కర్ చిత్రాలను ప్రదర్శించకుండా ఎవరూ ఆపలేరని బెళగావి నగర బీజేపీ శాసనసభ్యులు అభయ్ పాటిల్, అనిల్ బెనకే తెలిపారు. సావర్కర్ కు బెలాగావితో ఉన్న అనుబంధాన్ని గుర్తు చేశారు. స్థానిక హిందల్గా జైలులో సావర్కర్ ను నిర్బంధించారని తెలిపారు. దేశంలోని గొప్ప స్వాతంత్ర్య సమరయోధులలో సావర్కర్ ఒకరని అన్నారు.

ఈసారి గణేశ ఉత్సవాన్ని 'వీర్ సావర్కర్

సావర్కర్ చిత్ర పటాలపై కాంగ్రెస్, ఇతర విపక్షాలు చేస్తున్న రాజకీయానికి నిరసనగా కర్ణాటకలోని హిందూ సమాజం వినూత్న నిర్ణయం తీసుకుంది. రాబోయే వినాయక చవితి ఉత్సవాల్లో మంటపాలలో సావర్కర్ చిత్ర పటాలను ఏర్పాటు చేయనున్నారు. సిద్ధరామయ్య లాంటి నాయకుల విభజన రాజకీయాలకు ఇదే విరుగుడు అంటున్నారు. కరోనా సంక్షోభం తర్వాత ఈసారి ఎంతో ఘనంగా నిర్వహించబోతున్న వినాయక చవితి ఉత్సవాలను ప్రాధాన్యం ఏర్పడింది.

ముఖ్యమంత్రి సిద్ధరామయ్య చేసిన వ్యాఖ్యలు స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం రోజున ఘర్షణలకు దారితీసిన నేపథ్యంలో ఈ ఘటన చోటుచేసుకుంది. బెంగళూరులో కాంగ్రెస్ పార్టీ టిప్పు సుల్తాన్ పోస్టర్ ఏర్పాటు చేసింది. దానిని గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు దాన్ని చించివేడేశారు.

వినాయక మంటపాల్లో సావర్కర్ చిత్రం

సావర్కర్ చిత్ర పటాలపై కాంగ్రెస్, ఇతర విపక్షాలు చేస్తున్న రాజకీయానికి నిరసనగా కర్ణాటకలోని హిందూ సమాజం వినూత్న నిర్ణయం తీసుకుంది. రాబోయే వినాయక చవితి ఉత్సవాల్లో మంటపాలలో సావర్కర్ చిత్ర పటాలను ఏర్పాటు చేయనున్నారు. సిద్ధరామయ్య లాంటి నాయకుల విభజన రాజకీయాలకు ఇదే విరుగుడు అంటున్నారు. కరోనా సంక్షోభం తర్వాత ఈసారి ఎంతో ఘనంగా నిర్వహించబోతున్న వినాయక చవితి ఉత్సవాలను ప్రాధాన్యం ఏర్పడింది.

ఉత్సవంగా జరుపుకోవాలని శ్రీరామ్ సేన వ్యవస్థాపకుడు ప్రమోద్ ముతాలిక్ పిలుపునిచ్చారు. వీర్ సావర్కర్ ఫోటోను గణేశ్ విగ్రహం పక్కన పెడతామని తెలిపారు. స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో సావర్కర్ అండమాన్ జైలులో సుదీర్ఘకాలం శిక్ష అనుభవించారని గుర్తు చేస్తూ, ఆయన చరిత్ర తెలుసుకోకుండా కొందరు వ్యక్తులు నిందిస్తున్నారని ఆరోపించారు.

మరోవైపు వినాయక చవితి వేడుకలను పాఠశాలల్లో కూడా నిర్వహించేందుకు ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. ఇదే తరహాలో ఈడ్ మిలాద్ వేడుకలను అనుమతించాలని, నమాజ్ చేయడానికి తరగతి గదిని కేటాయించాలని వక్స్ బోర్డు డిమాండ్ చేసింది. వీరి ప్రతిపాదనను విద్యాశాఖ మంత్రి బిసి నగేష్ నిరాకరించారు. సావర్కర్ ఒక విప్లవ సూరీడు. ఆయన చరిత్ర జోలికి ఎవరూ వెళ్లలేరు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

తెలంగాణలో ఎన్నికల వేడి మొదలైంది. మునుగోడు ఉపఎన్నిక రాజకీయ పార్టీలను వెంటాడుతోంది. ఎవరికి వారే ఆ కుర్చీ తమదంటే తమదని ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. క్షేత్రస్థాయిలోకి దూకేశారు. వరుస కార్యక్రమాలు చేపడుతూ జనంలోకి వెళ్లేందుకు, ఓటర్ల ఆదరణను చూరగొనేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. రాష్ట్రంలోని ప్రధాన పార్టీల ముఖ్యనేతలు, అభినేతలు అందరూ కొంతకాలంగా మునుగోడునే లక్ష్యంగా చేసుకున్నారు.

ఉపఎన్నిక ఖాయమని నిర్ధారణ కాగానే కాంగ్రెస్ పార్టీ తొలుత మునుగోడులో బహిరంగసభ నిర్వహించింది. పీసీసీ చీఫ్ సహా రాష్ట్రస్థాయి ముఖ్య నేతలు దాదాపుగా ఈ సభలో పాల్గొన్నారు. అయితే, కోమటిరెడ్డి రాజగోపాల్ రెడ్డి సోదరుడు, కాంగ్రెస్ పార్టీ స్టార్ క్యాంపెయినర్ కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి మాత్రం హాజరుకాలేదు. ఆ సభలోనే అద్దంకి దయాకర్ మాటలు జారారు. కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ్డిపై విమర్శలు చేశారు. ఆ తర్వాత క్షమాపణల పర్వం నడిచింది. పీసీసీ చీఫ్ రేవంత్రెడ్డి కూడా క్షమాపణలు చెప్పారు. అయినా వెంకటరెడ్డి తగ్గలేదు. అద్దంకి దయాకర్ను పార్టీ నుంచి సస్పెండ్ చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. అంతేకాదు, ఇటీవల ప్రియాంక గాంధీతో ఢిల్లీలో జరిగిన ముఖ్య సమావేశానికి కూడా కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి హాజరు కాలేదు. పైగా పీసీసీ అధ్యక్షుడిని మార్చాలంటూ ఏకంగా సోనియాగాంధీకే లేఖ రాశారు. ఈ పరిణామంతో ఆ పార్టీలో అంతర్గత కుమ్మలాటలు మరోసారి బహిర్యతమయ్యాయి.

పోటాపోటీగా బహిరంగ సభలు

ఆగస్ట్ 20న తెలంగాణ సీఎం కేసీఆర్ మునుగోడులో బహిరంగసభ నిర్వహించారు. ఆ సభలోనే మునుగోడు ఉపఎన్నికలో పోటీచేసే అభ్యర్థిని ప్రకటిస్తారని మొదటినుంచీ ప్రచారం జరిగింది. అయితే, ఆ ఆలోచనను విరమించు కున్నారు. ఎందుకంటే అక్కడినుంచి పోటీ చేసేందుకు టీఆర్ఎస్ మాజీ ఎమ్మెల్యే కూసుకుంట్ల ప్రభాకర్రెడ్డిని ఎంపిక చేసినట్లు కేసీఆర్ బహిరంగ సభకు ముందే లీకులు ఇచ్చారు. అయితే, ఆ ప్రచారంతో మునుగోడు టీఆర్ఎస్లో లుకలుకలు మొదలయ్యాయి. తీవ్రస్థాయిలో అసంతృప్తి వ్యక్తమయింది. స్వయంగా మంత్రి జగదీశ్ రెడ్డి అసమ్మతి నేతలను బుజ్జగించాల్సిన పరిస్థితి తలెత్తింది. కూసుకుంట్లకు టికెట్ ఇస్తే సహకరించబోమని కొన్ని మండలాల్లో టీఆర్ఎస్ శ్రేణులు తీర్మానాలు కూడా చేశాయంటే

అందరి దృష్టి మును

పరిస్థితి అద్దం చేసుకోవచ్చు. అందుకే కేసీఆర్.. బహిరంగ సభలో అభ్యర్థిని ప్రకటించలేదు. కేవలం బీజేపీపై విమర్శలకే పరిమితమయ్యారు. బీజేపీ అగ్రనేత, కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షా ఆగస్ట్ 21న బహిరంగ సభకు ప్రణాళిక వేసుకోవడంతో ఆ సభకు చెక్ పెట్టాలన్న వ్యూహంతో కేసీఆర్ ఒకరోజు ముందుగానే బహిరంగసభ నిర్వహించారు. ఆ సభ విజయవంతమైతే, మరుసటిరోజు బీజేపీ సభ పేలవంగా మారుతుందని భావించారు. కానీ, కేసీఆర్ సభకన్నా బీజేపీ సభకే జనం ఎక్కువగా వచ్చారని విశ్లేషకులు భావిస్తున్నారు.

మునుగోడులో ఇన్నాళ్లు ఒకలా.. అమిత్ షా సభ తర్వాత ఇంకోలా పరిస్థితి మారిపోయింది. ఆ రోజు ఆదివారం అయినప్పటికీ.. గ్రామాల్లో ఉపాధి హామీ పథకం పనులకు రావాల్సిందిగా డప్పు చాటింపు వేయించారు. ఆ రోజు ఉపాధి హామీ పనులకు వస్తేనే వందరోజులు పని కల్పిస్తామని,

లేదంటే కార్డు కొట్టేస్తామని ప్రకటించజేశారు. అంటే, ఉపాధిహామీ పథకం పనులకు వెళ్తే.. అమిత్ షా సభకు జనం తక్కువగా వెళ్తారన్న భావనతోనే ఇలా చాటింపు వేయించారని బీజేపీ నేతలు విమర్శలు గుప్పించారు. కానీ, సభ సమయానికి చూస్తే.. జనం భారీగా తరలివచ్చారు. ఫలితంగా బీజేపీలో జోష్ పెరిగింది. దీంతో, టీఆర్ఎస్.. ఆలోచనలో పడింది. బీసీ కార్డుపైనే ఫోకస్ పెట్టినట్లు తెలుస్తోంది. అమిత్ షా సభతో ఎన్నికల షెడ్యూల్ రాకముందే మునుగోడు ఉపఎన్నిక సమరం ఉత్తంర రేపుతోంది. ఈ సభలోనే అమిత్ షా సమక్షంలో కోమటిరెడ్డి రాజగోపాల్ రెడ్డి బీజేపీలో చేరిన విషయం తెలిసిందే.

కేసీఆర్పై అమిత్ షా నిప్పులు..

అవినీతిమయమైన కేసీఆర్ సర్కారును గద్దె దింపడమే తమ లక్ష్యమని మునుగోడు బహిరంగ సభలో అమిత్ షా స్పష్టంచేశారు. మునుగోడులో బీజేపీ అభ్యర్థి రాజగోపాల్ రెడ్డి గెలుపుతో టీఆర్ఎస్

కేసీఆర్, అమిత్ షా సభలకు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఇంటలిజెన్స్ నుంచి సమాచారం తెప్పించుకుందని తెలుస్తోంది. మునుగోడు ఉపఎన్నిక విషయంలో సీరియస్గా పనిచేయక పోతే మొదటికే మోసం వస్తుందని, హుజూరాబాద్ కన్నా ఘోరంగా ఫలితం వచ్చే అవకాశం ఉంటుందనే ఆందోళన గులాబీ నేతల్లో వ్యక్తమవుతోంది. నియోజకవర్గంలో పార్టీ పట్ల తీవ్ర అసమ్మతి ఉందని, పరిస్థితి ఇలాగే ఉంటే తీరని నష్టం జరగడం ఖాయమని పీకే బృందం కూడా కేసీఆర్కు నివేదిక ఇచ్చిందని తెలుస్తోంది.

గోడుపైనే!

వ తనం ప్రారంభమవుతుందన్నారు. మునుగోడు ఉపఎన్నిక తెలంగాణ రాజకీయాల్లో పెనుమార్పుకు నాంది కానుందన్నారు. గడిచిన ఎనిమిదేళ్లలో ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ఇచ్చిన వాగ్దానాలేవీ అమలు చేయలేదన్నారు. సెప్టెంబర్ 17న తెలంగాణ విమోచన దినోత్సవాన్ని అధికారికంగా నిర్వహిస్తామని ప్రకటించిన కేసీఆర్.. అధికారంలోకి వచ్చాక మజ్జిన్ నేతలకు భయపడి మాట తప్పారని అమిత్ షా విమర్శించారు. రాష్ట్రంలో బీజేపీ అధికారంలోకి వచ్చాక ఏటా అధికారికంగా విమోచన దినోత్సవాన్ని నిర్వహిస్తామని ప్రకటించారు. నిరుద్యోగులకు నెలకు రూ.3 వేల భృతి ఇస్తామన్న కేసీఆర్ హామీ ఏమైందని ప్రశ్నించారు. నల్లగొండ జిల్లా కేంద్రంలో సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆస్పత్రి నిర్మిస్తామని చెప్పి ఎందుకు నిర్మించలేదని నిలదీశారు. పేదలకు డబుల్ బెడ్ రూం ఇళ్లు నిర్మించి ఇస్తామని చెప్పిన కేసీఆర్.. ఆ ఇళ్లు నిర్మించకపోగా ప్రధాని మోదీ కేటాయించిన నిధులతో కనీసం టాయలెట్లను కూడా నిర్మించలేక పోయారని అమిత్ షా ధ్వజమెత్తారు. హుజూరాబాద్ ఉపఎన్నిక సందర్భంలో బీజేపీ అభ్యర్థి ఈటల రాజేందర్ను ఓడించేందుకు ఎస్సీలకు దళితబంధు పథకం తెచ్చి రూ.10 లక్షల చొప్పున పంచారని గుర్తు చేస్తూ.. మునుగోడులో ఎంత మందికి

దళితబంధు ఇచ్చారని అమిత్ షా ప్రశ్నించారు. ఎస్సీలకు మూడేకరాల భూమి, గిరిజనులకు ఎకరా భూమి హామీ ఏమయ్యాయని ప్రశ్నించారు. రైతుల ప్రయోజనం కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన ఫసల్ బీమాను తెలంగాణలో అమలు చేయకుండా కేసీఆర్ ప్రభుత్వం రైతు వ్యతిరేకిగా మారారని ఆయన అన్నారు. తప్పు చేశారు కాబట్టే కేసీఆర్కు సీబీఐ, ఈడీలంటే భయం పట్టుకుందని కేంద్ర మంత్రి జి. కిషన్ రెడ్డి విమర్శించారు. ఎన్నికలు వస్తేనే సీఎం కేసీఆర్కు దళితబంధుతో పాటు ఇతర పథకాలు గుర్తుకు వస్తాయని బీజేపీ ఓబీసీ మోర్చా జాతీయ అధ్యక్షుడు కె. లక్ష్మణ్ దుయ్యబట్టారు. దుబ్బాక, హుజూరాబాద్ ఉపఎన్నికలో తిరుగులేని తీర్పు ఇచ్చిన విధంగానే మునుగోడులో కూడా ప్రజలు బీజేపీని భారీ మెజార్టీతో గెలిపించాలని కోరారు.

భారీగా జనసమీకరణ

సీఎం కేసీఆర్ బహిరంగ సభకు జనసమీకరణ కోసం వారంరోజుల ముందే మండలానికి ఇద్దరు ఎమ్మెల్యేలను ఇన్ ఛార్జ్ లుగా నియమించారు. మంత్రితో పాటు ఉమ్మడి నల్గొండ జిల్లాకు చెందిన ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్సీలంతా వారం రోజులు ప్రతి ఊరు తిరిగారు. ఇందుకు నిధులను కూడా హైకమాండ్ సమకూర్చింది. అయినా కేసీఆర్ సభకు ఆశించినంతగా జనం రాలేదు. రాజగోపాల్ రెడ్డి ఒక్కరే కేసీఆర్ సభకు దీటుగా అమిత్ షా సభకు జనసమీకరణ చేశారని విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు. ముందురోజు కేసీఆర్ సభకు వెళ్లిన వాహనాలు, జనాలనే రాజగోపాల్ రెడ్డి అమిత్ షా సభకు తరలించి గులాబీ పార్టీకి షాకిచ్చారని అంటున్నారు.

మునుగోడు ఉపఎన్నిక నేపథ్యంలో బీజేపీలోకి భారీగా చేరికలు ఉంటాయని ఆ పార్టీ శ్రేణులు చెబుతున్నాయి. ఇప్పటికే నియోజకవర్గం పరిధిలో ఉన్న మెజార్టీ కాంగ్రెస్ సర్పంచ్లు, ఎంపీటీసీలు కమలం గూటికి చేరారు. టీఆర్ఎస్ నేతలను బీజేపీలో చేర్చుకునేలా రాజగోపాల్ రెడ్డి ఆపరేషన్ చేపట్టుతున్నారని తెలుస్తోంది. ఆయన జనంలోకి వెళుతుండగా.. అధికార పార్టీలో మాత్రం గందరగోళం నెలకొంది. మునుగోడు సభలో అభ్యర్థిని కేసీఆర్ ప్రకటించకపోవడంతో ఆ పార్టీ నుంచి పోటీలో ఎవరు ఉంటారన్నది చర్చనీయాంశంగా మారింది.

కేసీఆర్, అమిత్ షా సభలకు సంబంధించి ప్రభుత్వం ఇంటలిజెన్స్ నుంచి సమాచారం తెప్పించుకుందని తెలుస్తోంది. మునుగోడు ఉపఎన్నిక విషయంలో సీరియస్ గా పనిచేయక పోతే మొదటికే మోసం వస్తుందని, హుజూరాబాద్ కన్నా ఘోరంగా ఫలితం వచ్చే అవకాశం ఉంటుందనే ఆందోళన గులాబీ నేతల్లో వ్యక్తమవుతోంది. నియోజకవర్గంలో పార్టీ పట్ల తీవ్ర అసమ్మతి ఉందని, పరిస్థితి ఇలాగే ఉంటే తీరని నష్టం జరగడం ఖాయమని వీకే బృందం కూడా కేసీఆర్కు నివేదిక ఇచ్చిందని తెలుస్తోంది. దీంతో మునుగోడు ఉపఎన్నిక కోసం త్వరలోనే ప్రగతి భవన్లో సీఎం కేసీఆర్ కీలక సమావేశం నిర్వహించబోతున్నారని తెలుస్తోంది. ఉమ్మడి నల్గొండ జిల్లా నేతలతో పాటు మునుగోడు నియోజక వర్గంలోని పార్టీ ప్రతినిధులు, టికెట్ ఆశిస్తున్న నేతలను ఈ సమావేశానికి పిలవనున్నారు చెబుతున్నారు. మునుగోడు అభ్యర్థి విషయంలోనూ కేసీఆర్ నిర్ణయం మారిపోయిందని తెలుస్తోంది. కోమటిరెడ్డి రాజగోపాల్ రెడ్డిని ఢీకొట్టడం కూసుకుంట్ల ప్రభాకర్ రెడ్డితో సాధ్యం కాదనే నిర్ణయానికి వచ్చారని అంటున్నారు. దీంతో నాగార్జున సాగర్ తరహాలోనే బీసీ నేతను బరిలోకి దింపాలని కేసీఆర్ అనుకుంటున్నారని తెలుస్తోంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తమ పిల్లల భవిష్యత్ గురించి తల్లిదండ్రులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు భర్తీ చేయకపోవడం, ప్రైవేటురంగంలో ఉద్యోగ అవకాశాలు లేకపోవడం, మద్యం, గంజాయి వంటి దురలవాట్లకు బానిస కావడం, కులం, మతం, వర్గాలుగా విడిపోయి అతివాదులుగా మారడం, అధికార పార్టీ రౌడీయజం.. ఇవన్నీ రాష్ట్ర యువతరం భవిష్యత్ పై ప్రభావం చూపిస్తున్నాయి. విద్యలో నవీకరణ లోపించింది. పారిశ్రామిక ప్రగతి సాధించక పోవడంతో స్థానికంగా ఉపాధి లభించడం లేదు. ఆయా రంగాల్లో ఎలా స్థిరపడాలనే మార్గదర్శనం చూపించేవారే కరవయ్యారు. ఉద్యోగ అవకాశాలు రాక, కుర్రాళ్లలో చాలా మందికి పెళ్లిళ్లు కూడా కావడం లేదు. ఏదైనా చిన్నా చితకా ఉద్యోగాలు చేస్తున్నా ఆస్తి లేదని సంబంధాలు కుదరడం లేదు. యువతుల పరిస్థితి ఇలాగే ఉంది. కట్టం ఇవ్వలేక, నచ్చిన వరుడు దొరక్క వివాహం కాకుండా ఉండిపోతున్న వారి సంఖ్య ఇటీవల బాగా పెరిగింది. యువతకు సరైన దిశానిర్దేశం చేసే నాయకత్వం లేకపోవడమే ఈ పరిస్థితికి కారణం.

సమాజానికి యువతే సంపద. అలాంటి సంపదను చేజేతులారా ప్రభుత్వమే నాశనం చేసుకుంటున్నట్లు నిపుణులు, తల్లిదండ్రులు ఆరోపిస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో యువ మోర్చా (బీజేవైఎం) రాష్ట్రంలో నిర్వహించిన యువ సంఘర్షణ యాత్ర ముగింపు సభలో పాల్గొన్న కేంద్ర యువజన, క్రీడల శాఖమంత్రి అనురాగ్ సింగ్ ఠాకూర్ రాష్ట్రంలోని యువత భవిష్యత్ పై ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. విచ్చలవిడిగా విస్తరించిన మద్యం, గంజాయి వంటి డ్రగ్ మాఫియాలతో యువత నిర్వీర్యమైపోతోందని వాపోయారు. ఈ పరిస్థితి నుంచి యువతను, రాష్ట్రాన్ని కాపాడాలని ముఖ్యమంత్రికి చేతులెత్తి నమస్కారం చేశారు. కాని ఇదే పరిస్థితి కొనసాగితే భాజపా ఉపేక్షించదని, వైకాపాను ఇంటికే సాగనంపుతుందని కూడా హెచ్చరించారు.

హామీలన్నీ గాలికొదిలారు!

తాము అధికారంలోకి వస్తే రాష్ట్రంలో ఖాళీగా ఉన్న 2.40 లక్షల ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు భర్తీ చేస్తామని పాదయాత్రలో వైఎస్ జగన్ మోహనరెడ్డి హామీ ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రి అయ్యాక జాబ్ క్యాలెండర్ కూడా ప్రకటించడంతో యువత ఆశపడ్డారు. టీచర్లు, పోలీసు అధికారులుగా ఉద్యోగాలు సాధించాలనే అభిలాష ఉన్నవారంతా సంతోషపడ్డారు. భారీగా ఖర్చుచేసి కోచింగ్ లు కూడా తీసుకున్నారు. పలు సందర్భాల్లో, నమీక్షల్లో ముఖ్యమంత్రి చెప్పిన ప్రకారమైతే.. గతేడాది జూలై నుంచి ఈ ఏడాది మార్చి వరకు వరుస నోటిఫికేషన్లు వెలువడి ఉండాలి. కాని అతికొద్ది పోస్టుల ప్రకటనలు వచ్చినట్లు నిరుద్యోగులు విమర్శిస్తున్నారు. 50 వేల టీచర్ పోస్టులు ఖాళీ ఉండగా వాటి భర్తీ ఊసేలేదు. రాష్ట్ర పోలీసు శాఖలో 14,618

దిక్కుతోచని యువత

ఖాళీలు ఉండగా, కానిస్టేబుల్ ఉద్యోగాలే 12,182 వరకు ఉన్నాయి. కాని వాటి భర్తీ కూడా జరగలేదు. ఏపీపీఎస్సీ ద్వారా గ్రూప్ 1, 2 పోస్టుల భర్తీ జరగడం లేదు. 2021 జూన్ లో మొత్తం 10,143 పోస్టుల భర్తీకి ఆమోదం తెలుపుతూ ఉత్తర్వులు వెలువడినా ఇందులో వివిధ శాఖల్లోని బ్యాక్ లోగా ఖాళీలు 1,288, వైద్య ఆరోగ్య శాఖకు చెందిన 6,143 పోస్టుల భర్తీ మాత్రమే జరుగుతోంది. కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులను పర్మనెంట్ చేస్తామన్నారు. ఆ ఊసే మరిచారు. గతంలో పనిచేసిన ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులను తొలగించారు. ఉన్నత విద్యాశాఖ తరపున ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలల్లో ఖాళీగా ఉన్న 240 లెక్చరర్ పోస్టుల భర్తీ జరగలేదు. విశ్వ విద్యాలయాల్లో 2,000 అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ పోస్టులు భర్తీ చేయాల్సి ఉంది. నోటిఫికేషన్లు జారీ జాప్యమయ్యే కొద్దీ మర్యాదపరిమితి దాటి ఎందరో నిరుద్యోగులు అనర్హులుగా మిగిలిపోతున్నారు. అయిర్వేద, యునాని, హోమియో వైద్యులు, సర్వే శాఖ అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్, అసిస్టెంట్ పబ్లిక్ రిలేషన్ ఆఫీసర్, ఇతర పోస్టుల భర్తీకి ఏపీపీఎస్సీ నోటిఫికేషన్లు ఇచ్చినా భర్తీ పూర్తికాలేదు. కొత్తగా గ్రామ/వార్డు సచివాలయాలు ఏర్పాటుచేసిన ప్రభుత్వం.. వాటిల్లో 1.20 లక్షల మందిని 12 కేటగిరీల్లో నియమించింది. అయితే నిధులు లేకపోవడంతో వీరు ఆయా పంచాయతీల పరిధిలో పనిచేసేందుకు అవకాశం లేకుండా పోయింది. వీరిలో ఒకటి రెండు విభాగాల వారు తప్ప మిగతా వారంతా కార్యాలయాల్లో ఏ పనీ లేక ఖాళీగా ఉంటున్నారని స్థానిక ప్రజలే ఆరోపిస్తున్నారు.

పారిశ్రామిక లభివృద్ధి ఏది?

రాష్ట్రం పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందక పోవడం కూడా యువత ఉద్యోగావకాశాలపై

తురగా నాగభూషణం

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఇంజనీరింగ్ కళాశాలల్లో కూడా సివిల్, మెకానికల్, ఎలక్ట్రికల్ విభాగాల్లో ఎవరూ చేరడం లేదు. ఇలా తీసివేయడంతో అక్కడ పనిచేసే సిబ్బంది నిరుద్యోగులైపోతున్నారు. పాలిటెక్నిక్, ఐటీఐ కోర్సుల్లో చేరేవారే కరవయ్యారు. మూసివేసిన సంస్థల్లో పనిచేసిన ఇన్స్ట్రక్టర్లు, అధ్యాపకులు ఉద్యోగాలు లభించక కూరగాయలు అమ్ముకుంటున్నారు. కంప్యూటర్ కోర్సుల్లో ఆదరణ ఉన్నా కెరీర్ గైడ్స్ లేక సగం మందికి ఉద్యోగాలు రావడం లేదు. వచ్చినా అందరూ హైదరాబాద్, బెంగళూరు, లేదా చెన్నై వెళ్లాల్సి వస్తోంది. కంప్యూటర్ కోర్సులు కాక ఇతర బ్రాంచిల్లో చదివిన వారు ఉద్యోగాలు లేక ఖాళీగా ఉంటున్నారు. ఉపాధి అవకాశాల లేమి నిరుద్యోగులను మరింత నిరాశకు గురిచేస్తోంది. ఇక రాష్ట్రంలో మద్యం, గంజాయి, డ్రగ్స్ మాఫియా వేళ్లానుకొని యువతను మత్తుకు బానిసను చేస్తోంది. కళాశాలలు, స్కూళ్లను సైతం కేంద్రంగా చేసుకుని గంజాయి, డ్రగ్స్ అమ్ముతున్నారు. దీనికి అలవాటు పడిన యువత నిర్వీర్యవైపోతున్నారు. కళ్ల ముందు ఇంత జరుగుతుంటే రాష్ట్రంలోని యువత తల్లిదండ్రులు ఏ రకంగా ప్రశాంతంగా ఉండగలరు. వారికి నిత్యం ఆందోళనగానే ఉంది. ★

మారుతున్న నడత

ప్రభావం చూపిస్తోంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలోనూ ఒక్క విశాఖలో తప్పించి మిగతా జిల్లాల్లో పారిశ్రామిక అభివృద్ధి జరగలేదు. రాష్ట్రం విభజించాక పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చేయాలనే తలంపుతో కేంద్రం రాష్ట్రానికి పలు పారిశ్రామిక సమూహాలను కేటాయించింది. విశాఖ-చెన్నై పారిశ్రామిక కారిడార్, కాకినాడ పెట్రోకెమికల్ సమూహం, ప్రకాశం జిల్లాలో పారిశ్రామిక క్లస్టర్, శ్రీకాళహస్తి ఎలక్ట్రానిక్స్ పారిశ్రామిక క్లస్టర్, బెంగళూరు-చెన్నై పారిశ్రామిక క్లస్టర్, శ్రీసిటి పారిశ్రామిక సమూహం ఇలా పలు రకాల సమూహాలు కేటాయిస్తే వీటికి భూసేకరణ చేయకపోవడంతో పరిశ్రమలు ఏర్పడక, యువతకు ఉపాధి అవకాశాలు లేకుండా పోయాయి. వీటిలో నగం ఏర్పాటైనా 10 లక్షల మందికి పైగా ఉద్యోగాలొచ్చేవి.

కరోనా నేపథ్యంలో ప్రపంచం మొత్తం ఆర్థిక సమస్యల్లో చిక్కుకోగా, రాష్ట్రంలోని పరిస్థితులు పరిశ్రమల నిర్వహణకు ఏ మాత్రం అనుకూలంగా లేవు. రాష్ట్రంలో కొనసాగుతున్న రాచరిక పాలన, రౌడీయిజం, పోలీసు వ్యవస్థను అడ్డుపెట్టుకుని చేస్తున్న అరాచకంతో హింస పెరుగుతోంది. శాంతి కొరవడింది. స్థిరపడిన పరిశ్రమలను దౌర్జన్యంతో అయినా చేజిక్కించుకోవాలనే ఆలోచనతో అధికార పార్టీ నాయకులు చేసిన ప్రయత్నాలు ఔత్సాహిక పారిశ్రామికవేత్తలను భయంకరించుతున్నాయి. కొత్తగా పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేయాలనుకునే ఇతర దేశాలు, రాష్ట్రాలకు చెందిన సీనియర్ పారిశ్రామిక వేత్తలు కూడా ఈ పరిస్థితులను గమనించి వెనుకంజ వేశారు. పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేస్తామని గతంలో చేసుకున్న ఒప్పందాలను రద్దుచేసుకుని తీసుకున్న అనుమతులు కూడా వదిలేస్తున్నారు. ఇసుకకు

వ్యాహం ప్రకారం కొరత సృష్టించడం, అమరావతిని కాదని, మూడు రాజధానులను నిర్మిస్తామనడం, అప్పులపాలైన పరిస్థితుల్లో నిధులు లేకపోవడంతో నిర్మాణరంగం కుదేలైపోయింది. రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం నిలిచిపోయింది.

అన్ని రంగాలు కుదేలు!

ఈ పరిస్థితులన్నీ పలు రంగాలపై ప్రతికూల ప్రభావం చూపాయి. ముఖ్యంగా నిర్మాణరంగం కుదేలైపోవడంతో ఇంజనీరింగ్ రంగం కకావికలమై పోయింది. ఇంజనీరింగ్ కళాశాలల్లో సివిల్, మెకానికల్, ఎలక్ట్రికల్ విభాగాల్లో ఉపాధి అవకాశాలు లేక బ్రాంచిలో మూసేస్తున్నారు. మూడేళ్లుగా సుమారు 30 వేల సీట్లు తీసేశారు. ఆదరణ పొందిన

ధరణీధర ఉద్ధారకుడు

‘విష్ణు దర్శనానికి ఇది సమయం కాద’ని మునులను వారించారు.

ననక నంద నాదులు, ‘విష్ణు సందర్శనకు మాకు సమయానమయాల లేవు’ అంటూ జయ విజయులను లక్ష్మపెట్ట కుండాలోనికి వెళుతండగా, ద్వారపాలకులు గదలు ఎత్తి వారిని అడ్డగించారు. దీంతో ఆగ్రహించిన వారు ‘మీరు విష్ణు ద్వార పాలకులుగా ఉండతగరు. రాక్షసులై పుట్టండి!’ అని శపించారు. ద్వారం దగ్గర

త్వరగా చేరుకోడానికి మూడు జన్మలే కోరుకున్నారు.

అప్పుడు ననకనందనాది మునులు జయ విజయుల్ని మెచ్చుకుంటూ విష్ణువుతో ‘రాగద్వేషాలు రెండూ నీకు సమానమనీ, నిన్ను ద్వేషించేవారు మరింత త్వరగా నీకు దగ్గరవుతారనీ ఇప్పుడు తెలుసుకున్నాం! కర్తవ్య నిర్వహణలో మమ్మల్ని అడ్డుకున్న నీ ద్వారపాలకులను శపించిన మా తొందరపాటుతనానికి సిగ్గు పడుతున్నాం. మమ్మల్ని మన్నించు!’ అని లక్ష్మీనారాయణులను అనేక విధాల మనసార స్తుతిస్తూ వెళ్లారు.

జయవిజయులు కశ్యప ప్రజాపతి భార్య దితి కడువున హిరణ్యకశిపుడు, హిరణ్యాక్షుడుగా పుట్టారు. అన్నదమ్ములు గొప్ప వరాక్రమవంతలు, తపస్సంస్తులై బ్రహ్మను మెప్పించి గొప్ప వరాలు పొందారు విష్ణువుపై కత్తికట్టి విజృంభించారు. హిరణ్యకశిపుడు రాక్షసులకు రాజై, విష్ణువును ఎదుర్కొనేందుకు కంకణం కట్టాడు. హిరణ్యాక్షుడు విష్ణువు పట్ల కవ్వింపు చర్యలకు పాల్పడి ఘోర

సనక సనందనాది మునులు అనే సనందుడు, సనత్కుజాతుడు, సనత్కుమారుడు నలుగురు బ్రహ్మ మానసపుత్రులు. ఎప్పుడూ బాలుర వలెనే ఉంటారు, విష్ణు భక్తితత్పరులై ఆయనను కీర్తిస్తూ, అన్ని లోకాలూ నిరాటంకంగా తిరుగుతూంటారు. వారు విష్ణువును చూడగోరి వైకుంఠానికి వెళ్లారు. అన్ని ద్వారాలూ దాటి విష్ణు మందిర ద్వారం చేరుకున్నారు. అక్కడ ఆయనతో సరి సమానమైన రూపంతో నాలుగు చేతులతో శంఖ, చక్ర, గద, అభయ ముద్రలు కలిగి ఉన్న ద్వార పాలకులు జయుడు, విజయుడు

కలకలం విని, లక్ష్మి వెంట రాగా విష్ణువు తలుపులు తెరుచుకొని అక్కడికి వచ్చాడు. మునులు తమకిచ్చిన శాపాన్ని చెప్పుకొని జయవిజయులు ఆక్రోశించారు. తొందరపడి శపించినందుకు మునులు లోలోన చాలా విచారించారు.

విష్ణువు జయవిజయులతో, ‘మహా మునుల శాపం మీరరానిది. నా పట్ల మిత్రభావంతో ఏడు జన్మల్లో తరించి వస్తారా? లేక నన్ను ద్వేషిస్తూ నాకు శత్రువులై మూడు జన్మల్లో నాచేత హతలై వస్తారా?’ అని అడిగాడు. జయవిజయులు విష్ణు నన్నిధానాన్ని

‘పట్టించుకోకపోవడమే చికిత్స’

✽ తాత్వికత ✽

శిష్యుడు ఒక పిచ్చివాడిని తన గురువు వద్దకు తీసుకొచ్చాడు. ‘అతనిని ఓ మూల కూర్చోబెట్టి అన్నం, నీరు దగ్గర ఉంచండి. ఎవరూ అతని జోలికి వెళ్లకండి. ఏం జరుగుతుందో గమనించండి’ అని సూచించాడు గురువు. శిష్యులు ఆయన మాటను మన్నించి ఎవరి పనులు వారు చేసుకుపోతున్నారు తప్పమతిస్థిమితం లేని వ్యక్తిని పట్టించుకోవడం లేదు. అతను అరిచేవాడు. రాళ్లు విసిరేవాడు. అయినా గురువు ఆజ్ఞానుసారం ఎవరూ అతని చర్యల పట్ల చూసీచూడనట్లు వ్యవహరించసాగారు. రోజులు గడిచాయి. పిచ్చి అతను ఓరోజు గురువు దగ్గరకొచ్చి తనకూ ధ్యాన పద్ధతులు నేర్పమని కోరాడు. సరేనన్నాడు గురువు. అలా ‘పట్టించుకోకపోవడమే’ వైద్య విధామన్నది టిబెట్ బౌద్ధారామాలలో ఇప్పటికీ అమలులో ఉంది. పిచ్చివాళ్లను గమనించేకొద్దీ రెచ్చిపోతారని, ఎవరూ చూడకుంటే క్రమంగా దారిలోకి వస్తారని అక్కడి గురువుల మాట.

వరాహుడు

కృత్యాలు చేసిచేసి, భూమిని దొర్లించుకుపోయి రసాతల సముద్రంలోకి తోశాడు. తనను ఉద్ధరించ వలసిందిగా భూదేవి మహావిష్ణువుకు మొర పెట్టుకుంది.

విష్ణువు భూదేవి మొర ఆలకించి దశావతారాల్లో మూడవదైన వరాహావతారాన్ని ఎత్తాడు. బ్రహ్మ హోమం చేస్తుండగా, యజ్ఞగుండం నుంచి తెల్లని కాంతితో ఒక నలుసు వెలువడింది. ఆ నలుసు క్రమ క్రమంగా పెద్దదై అదవి పందిగా రూపాంతరం చెందింది.

దానిని విష్ణువతారంగా ఎంచి బ్రహ్మాది దేవతలు యజ్ఞవరాహంగా, శ్వేత వరాహంగా, ఆది వరాహంగా స్తుతించారు.

యజ్ఞవరాహం అలా అలా పెరిగి, బ్రహ్మాండమైన ఆకృతి పొందింది. బలిష్ఠమైన కాళ్లతో, ఉక్కుకవచం లాంటి పైచర్మంతో, వజ్రాల్లాంటి పొడవైన వాడి కోర కొమ్ములతో, ఎర్రని కాంతిని ప్రసరించే కన్నులతో, మెడ నుంచి తోకవరకూ నిక్కబొడుచుకొని బంగారంలా మెరుస్తున్న వెంట్రుకల జూలుతో, విశ్వమంతా ఘూర్జిల్లేలా వరాహం హుంకార ధ్వనులు చేసింది. యజ్ఞవరాహం ముట్టెలపై ఖడ్గంలాంటి కొమ్ము ధగధగా మెరుస్తున్నది.

వరాహం మెరుపు వేగంతో రసాతలానికి పరిగెత్తింది. ఆ వేగానికి దిక్కులు అదిరాయి, ప్రళయ వాయువులు భీకరంగా వీచాయి. సముద్రంలోకి చొచ్చుకొని వెళ్లి, అడుగున మునిగి ఉన్న భూమిని తన కొమ్ముతో గుచ్చి మీదకు ఎత్తింది. అదే సమయంలో హిరణ్యక్షుడు వరుణుడిపై దాడిచేసి పోరాటానికి పిలిచాడు.

వరుణుడు, 'వీరాధి వీరుడివైన నీవు పోరాడ వలసినది నాతో కాదు రసాతలం నుంచి భూమిని ఉద్ధరిస్తున్న యజ్ఞవరాహంతో!' అని అన్నాడు.

హిరణ్యక్షుడు హుటాహుటిన వెళ్లి వరాహరూప విష్ణువుతో హిరణ్యక్షుడు గొప్ప వరాక్రమంతో పోరుతూ గదతో విష్ణువును గదతో తృణగొట్టి కొంతసేపు అలాగే నిల్చున్నాడు. విష్ణువును యుద్ధనీతిని మెచ్చు కొని తిరిగి గదను ధరించాక, ఇరువురి సంగ్రామం ఘోరంగా సాగింది. చివరకు వరాహం తన వాడి కొమ్ముతో హిరణ్యక్షుడిని పొడిచి చంపింది.

వరాహావతారుడైన విష్ణువును భూదేవి వరించింది. స్వామి ఆమెను సందిట చేర్చుకొని తొడపై కూర్చుండ బెట్టుకున్నాడు. బ్రహ్మాది దేవతలు పూలవాన కురిపిస్తూ, జగపతిగా విష్ణువును అనేక విధాలుగా స్తుతించారు. ★

విష్ణువినాయకుని కొలిచేటప్పుడు వివిధ నామాలు పలుకుతూ పత్రిని సమర్పించటం మనకు తెలిసిందే. అలా మొట్టమొదటిసారిగా 'ఓం సుముఖాయ నమః...మాచీ పత్రం పూజయామి!' అని చదువుతాం కదా! ఈ మాచీ పత్రం అనేది చేమంతి జాతికి చెందినది. దీని ఆకులు చేమంతి ఆకుల్లాగే వుండి, సువాసనా భరితంగా ఉంటాయి. దీనిలో గొప్ప ఆయుర్వేద గుణాలున్నాయి.

ఈ మొక్కలను మన చుట్టుపక్కల చూస్తూనే ఉంటాము. అయితే వాటిలో దాగి ఉన్న ఔషధ గుణాల గురించి చాలా మందికి తెలియదు. అవి అనేక అనారోగ్య సమస్యలను దరి చేరనివ్వవు. మాచీ పత్రి మొక్క మన ఆరోగ్యానికి ఎటువంటి మేలు చేకూరుస్తుందో తెలుసుకుందామా?

మాచీ పత్రి ఆకులు, కొమ్మలు మంచి సువాసనను కలిగి ఉంటాయి. ఈ చెట్టుకు తెలుపు రంగులో పుష్పాలు పూస్తాయి. చాలా మంది స్త్రీలు ఈ చెట్టు పూలను తలలో కూడా పెట్టుకుంటారు. ఈ చెట్టు ఆకులు వేడి చేసే స్వభావం కలిగి ఉంటాయి. ఈ చెట్టు నుంచి తయారుచేసిన నూనెను తీసుకోవడం వలన ఆహారం త్వరగా జీర్ణమవుతుంది. ఆకలి వేయని వారికి కూడా ఆకలిని వృద్ధిస్తుంది. మనోవైకల్యంతో బాధపడుతున్న వారికి ఈ నూనె అద్భుతంగా సహాయ పడుతుంది. అలసట, నీరసం ఉన్నవారికి ఈ

మాచీపత్రిలో ఔషధ ప్రయోజనాలు మెండు

మొక్క చక్కగా పనిచేస్తుంది. దద్దుర్లు, తలనొప్పి, వాత నొప్పులు, నేత్ర సంబంధిత వ్యాధులు, చర్మ సంబంధిత సమస్యలు రాకుండా చేస్తుంది.

ఈ చెట్టు ఆకులను కొంచెం తీసుకుని శుభ్రం చేసుకోవాలి. ఆకులలో కొద్దిగా పసుపు, నువ్వుల నూనె కలిపి ముద్దగా నూరుకోవాలి. ఈ మిశ్రమాన్ని చర్మ సమస్యలు ఉన్నచోట రాస్తే త్వరగా తగ్గిపోతాయి. తామర, గజ్జి, దురద ఉన్నచోట ఈ మిశ్రమాన్ని రాస్తే సత్వరమే తగ్గుతాయి. ఈ చెట్టు ఆకుల యాంటీ సెప్టిక్ , యాంటీ ఫంగల్ గుణాలు ఉన్నాయి. ఇవి అన్ని రకాల చర్మ సమస్యలను తగ్గించడానికి చక్కగా సహాయపడతాయి. వుండ్లు, గాయాలు ఉన్న చోట కూడా ఈ ఆకుల మిశ్రమాన్ని రాస్తే త్వరగా మానిపోతాయి.

నేత్ర సంబంధిత సమస్యలతో బాధపడేవారు ఈ చెట్టు ఆకులను నీటితో శుభ్రం చేసుకొని, వాటిని కంటిపై పెట్టుకుంటే ఉపశమనం కలుగుతుంది. వాత దోషాలను తొలగిస్తుంది. కడుపులో నులి పురుగులను తొలగిస్తుంది. ఉదర సంబంధిత సమస్యలు తలెత్తకుండా చేస్తుంది. అతి దాహాన్ని హరిస్తుంది. కొన్ని రకాల జ్వరాలను కూడా ఈ మొక్క తగ్గిస్తుంది. ఇన్ని ప్రయోజనాలున్నాయి కనుకనే మాచీపత్రిని కనీసం తాకినా కూడా ఫలితం ఉంటుందని, దానిని తేలికగా తీసిపారేయ వద్దని చెప్పడానికే దీనిని గణేశ పూజకు ఉపయోగించే పత్రిలో మొదటగా ఉపయోగిస్తారు. ★

రైల్వేస్టేషన్ కెళ్లడానికి ఆటో కోసం నిలబడ్డాను. అయిదు

నిమిషాల తర్వాత నాముందొక ఆటో వచ్చి ఆగింది. ఆటో డ్రైవర్ ఫోన్ లో మాట్లాడుతూనే డ్రైవ్ చేసుకుంటూ వచ్చాడు. ఫోన్ చెవి దగ్గర నుంచి తప్పించి 'ఎక్కడికి సార్' అడిగాడు. 'రైల్వేస్టేషన్ కి' అని చెప్పాను.

'ఎక్కడీ, వంద రూపాయలు' అన్నాడు. ట్రయిన్ పావుగంటలో వుంది. బేరమాడే అవకాశం లేక ఎక్కికూర్చున్నాను. ఆటో పోతోంది. అతను మాట్లాడుతూనే నడుపుతున్నాడు. ట్రాఫిక్ చూస్తే ఎక్కువగావుంది. వీడెక్కడ దేన్ని గుర్తుతాడో అని భయంగావుంది. అప్పటికి అన్నాను 'ఫోన్ మాట్లాడకుండా పోవొచ్చుగా' అని. అతను నవ్వి 'భయపడకండి సార్! నా ఆటోకి అలవాటే నా ప్రమేయం లేకుండానే వెళ్లిపోతుంది' అని మళ్లీ మాట్లాడటం మొదలెట్టాడు.

ఇతననే ఏముంది ఇప్పుడందరికీ ఈ పిచ్చి బాగానే వుంది. దీనివల్ల అంతా ఎవరికి వారే యమునా తీరే అన్నట్టు బలికేస్తున్నారు. ఎవరి చేతుల్లో చూసినా సెల్ ఫోన్. గతంలో అయితే ప్రతివారి చేతిలో పుస్తకమో, సంవో, గొడుగో వుండేవి. ఇప్పుడు వాటిస్థానాన్ని ఈ ఫోను ఆక్రమించేసింది.

మొత్తం మీద నన్ను ఆ ఆటోవాడు క్షేమంగానే స్టేషన్లో దించాడు. టికెట్ ముందే రిజర్వ్ చేయించుకున్నానేమో క్యూలో నిలబడి టికెట్ కొనే బాధ తప్పింది. స్టేషన్ లోపలి కెళ్లి చూస్తే ఫ్లాట్ ఫాం నిండా జనాలే. అయితే అంతా నిశబ్దంగా వుంది. గతంలో ఏ ఫ్లాట్ ఫాం చూసినా గోలగోలగా వుండేది. ఈ సెల్ ఫోన్ల పుణ్యమా అంటూ ఎవరి ఫోన్ వాళ్లు చూసుకుంటూ పక్కవాడితో పని లేకుండా కాలం గడిపేస్తున్నారు.

ఓసారి మా ఫ్రెండ్ డాక్టరు చాలా అర్థంబు పనిమీద హైదరాబాదు వెళ్లవలసి వచ్చి తత్కాలంలో సెకండ్ ఏ.సి.లో టికెట్ సంపాదించుకుని స్టేషన్ కొస్తే ట్రైన్ అరగంట లేటన్నారని ఓ ప్రక్కన కూర్చుని వాట్సాప్ ఓపెన్ చేసి దాన్లో పదిపోయి గంటపోయాక స్పృహలోకొచ్చి చూస్తే అప్పటికే రైలు రావడం, పోవడం జరిగి పోయింది. 'లబోదిబో' అంటే ఏం ప్రయోజనం! మళ్లీ ఓ మామూలు టికెట్ కొనుక్కుని తర్వాతి ట్రైన్ లో జనరల్ కంపార్ట్మెంటు ఎక్కి నానా అగచాల్తు పడి వెళ్లాడట. కనీసం పక్కవాడికి చెప్పినా వాడు చెప్పేవాడు. కానీ ఇప్పుడెవరు పక్కవాళ్లని పలకరించరు. అదో అగౌరవమనుకుంటారు. అందుకే మానవ సంబంధాలన్నీ కనుమరుగవుతున్నాయి. ఇలాంటి సంఘటనలు

చాలా మంది జీవితంలో జరుగుతూనే ఉంటాయి.

ఇంతలో మా ట్రైన్ వస్తున్నట్లు అనౌన్స్ మెంటు వినిపించింది. నేనెక్కాల్సింది జన్మభూమి ఎక్స్ ప్రెస్. రాజమండ్రికి ఆ ట్రైన్ తొమ్మిదీ, తొమ్మిదిన్నర మధ్యలో వస్తుంది. ఏ.సి. చైర్ కార్ లో రిజర్వ్ చేసుకోవడంతో తోసుకుంటూ ఎక్కాల్సిన పనిలేదు. కాబట్టి నేనెక్కాల్సిన కంపార్ట్మెంటు ఎక్కడ ఆగుతుందో తెలుసుకునేందుకు డిస్ స్టే బోర్డు దగ్గరకు నెమ్మదిగా వెళ్లి నిలబడ్డాను. ఈ స్టేషన్లో రైలు రెండుమూడు నిమిషాలాగుతుంది. ఒక్కోసారి అయిదు నిమిషాలాగుతుంది. గోదావరి బ్రిడ్జ్ మీద నుంచి క్రియరెన్స్ వచ్చే వరకు ట్రైన్ బయలుదేరదు. అందుకే రాజమండ్రి స్టేషన్లో

కొంచెం ఎక్కువ సేపే ఆగుతాయి. ఈరోజు కూడా అయిదు నిమిషాల తర్వాతే బయలుదేరింది. నెమ్మదిగా కదులుతున్న రైల్లోకి సుమారు ముప్పయ్యేళ్ల స్త్రీ కంగారుగా ఎక్కింది. సాదా బట్టల్లో వుంది. చేతిలో చిన్న సంచి. చూస్తుంటే ఆమె ఏడెనిమిది నెలల గర్భిణీలా

ఎక్కడికి

వుంది. లోపలికొచ్చి నేను కూర్చున్న సీటు దగ్గర నిలబడింది. కంగా రుగా ఎక్కడం వల్ల బాగా ఆయాస పడుతోంది. మరో పక్క భయం, భయంగా కూడా వుంది.

మా కంపార్ట్మెంట్లో సీట్లన్నీ నిండిపోయాయి. మరో మనిషికి ఇందులో చోటులేదు. మరి

ఇందులోకి ఎందుకెక్కింది? పక్క బోగీలో సీటు వుండివుంటుంది. తను ఫ్లాట్ ఫాం మీదకు వచ్చేసరికి రైలు కదిలివుంటుంది. అందుకే దీనిలో ఎక్కివుంటుందనుకున్నాను. రైలు బ్రిడ్జి దాటినా ఆమె ఇక్కడ నుంచి వేరే బోగీలోకి పోకుండా అలాగే నిలబడివుంది. టీటీఈ ఇంకా రాలేదు. మిగిలిన రెండు ఏ.సీ బోగీలను చెక్ చేసుకుని రావాలి కదా!

ఆమె చాలా సేపటినుంచీ నిలబడి వుండటంతో చాలా కష్టంగా ఫీలవుతున్నట్టనిపించింది. కడుపుతో వున్న మనిషికదా. అంతసేపు నిలబడటం కష్టమే. రైల్లో వున్న వాళ్ళెవరూ ఈ లోకంలో లేరు. అంతా సెల్ ఫోన్లతో కుస్తీలు పడుతున్నారు. ఈ ప్రపంచంతో

సంబంధం లేనట్లుగా ఉన్నారు.

పూర్వం రైలు ప్రయాణమంటే అదో పండుగ. అంతా కిటికీ పక్కనే కూర్చోవాలని పోటీలు పడేవారు. రైలు పోతున్నప్పుడు కనపడే ప్రకృతి అందాలను చూసి ఎంతో పరవశించి పోయేవారు. అంతా చక్కగా కబుర్లు చెప్పుకుంటే కలిగే ఆనందం అంతా ఇంతా కాదు. రైల్లో కలిసి భోజనం చేయడం అదో థ్రిల్. రైలు ప్రయాణంలో ఎవరో తెలియని వ్యక్తులతో పరిచయాలు పెరిగి రైలు దిగే సరికి స్నేహితులై పోయేవారు. తర్వాత వారి మధ్య ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు కూడా జరిగేవి. రైలు ప్రయాణాల్లో పెళ్లి సంబంధాలు కుదిరిన సంఘటనలు కూడా నాకు తెలుసు.

ఇప్పుడేమైపోయాయో రోజులు. ఎవరికి ఎవరో అన్నట్లుగా బతికేస్తున్నారంతా. మా కంపార్ట్మెంట్లో సగం మంది ఆడవాళ్లే వున్నారు. కానీ సాటి స్త్రీని ఆస్థితిలో చూసి ఎవరూ పట్టించుకున్నట్టు లేదు. 'ఎవరెలా పోతే ఏంటే!' అన్నట్లుగా వాళ్ళపనిలో వాళ్లున్నారు. అప్పుడు నాలో ఓ ప్రశ్న ఉదయించింది. 'ఆడాళ్లు కష్టాల్లో వుంటే ఆడాళ్లే పట్టించుకోవాలా? మగవాళ్లు పట్టించుకోకూడదా? మరి నేనే ఆ పనెందుకు చేయకూడదు?'

'చూడండి! మీరు నిలబడి ప్రయాణం చేయలేరు. నా సీట్లోకూర్చోండి. నేను నిలబడతాను' అంటూ సీట్లో నుంచి లేచాను.

'అబ్బే వద్దండి. నేను నిలబడి ప్రయాణం చేయగలను' అందామె.

'మీరు నిలబడటం మంచిది కాదు. ఇలాంటి పరిస్థితిలో అంతసేపు నిలబడి ప్రయాణం చేయడం అసలు మంచిది కాదు. పర్వాలేదు కూర్చోండి' అన్నాను. అయినా ఆమె కూర్చోలేదు కూర్చోమని బలవంతపెట్టాను.

'వద్దుసారా! నేను టిక్కెట్లు కొనకుండా ఎక్కాను. వచ్చే స్టేషన్లో దిగిపోతాను'.

'ఇది వచ్చే స్టేషన్లో ఆగడమూ! ఇంకో గంట ప్రయాణం చేస్తేనేగాని ఆగదు. అంతవరకు నిలబడి వుండటం శ్రేయస్కరం కాదు. అయినా టికెట్ కొనకుడా రైలెక్కడమేమిటి?'

'నా దగ్గర డబ్బులేవండి' అలా చెప్పేటప్పుడు ఆమె కళ్ళలో నీళ్లు తిరిగాయి.

నాకు చాలా ఆశ్చర్యమేసింది..డబ్బులేకుండా రైలెక్కడమేమిటి? ఇప్పుడవన్నీ ఎందుకనుకుని 'చూడమ్మా ముందు కూర్చో' అంటూ బలవంతంగా సీట్లో కూర్చోపెట్టాను.

'ఎంత వరకు వెళ్లాలి?'

'విజయవాడ వెళ్లాలండి. అనుకోకుండా బయలుదేరవలసి వచ్చింది. డబ్బులేవు.

ఎక్కో... కట్టా రాంప్రసాద్ బాబు

ఏ పాసెంజరు రైలన్నా ఎక్కొచ్చనుకున్నాను. తీరా స్టేషన్ కొచ్చేసరికి ఇది బయలుదేరుతోంది. ఎక్కేసాను. టీ.సీ పట్టుకుని ఏదైనా స్టేషన్లో దించేస్తే దిగిపోయి ఇంకో రైలెక్కొచ్చనుకున్నాను. ఎక్కాక తెలిసింది ఇది ఏసీ బోగీ అని. దిగే టైం లేదు. ఎక్కిన వెంటనే కదిలిపోయింది.' అంది సంజాయిషీ ఇస్తున్నట్లుగా.

‘ఎందుకంత అర్జంటుగా బయలుదేరారు?’

మళ్ళీ ఆమె కళ్లనిండుగా నీళ్లు తిరిగాయి. పైకి శబ్దం రాకుండా దుఃఖపడుతోంది.

ఇంతలో టి.బి.ఇ. మాదగ్గర కొచ్చాడు. ‘ఈ సీటు జెంట్లీది కదా లేడీ కూర్చుండేమిటి?’

‘అవునండి అదినానీలే. కానీ ఆవిడ నాకు బాగా తెలిసిన ఆవిడ నిండు గర్భిణీ.

విజయవాడకు మెడికల్ చెక్ప్రకీ అర్జంటుగా వెళ్లవలసి వచ్చింది. టికెట్ పెనాల్టీ నేను కడతాను’ అన్నాను.

అతను నాతో ఏదో అనబోయాడు. ‘ప్లీజ్ సార్... ఏమీ మాట్లాడకండి నేను పే చేస్తానంటున్నానుగా’

‘అది కాదండి ఏసీ బోగీలన్నీ నిండిపోయాయి. మీకు సీటు చూపించాలి కదా!’

‘పర్వాలేదండి నేను నిలబడగలను.’

‘అయితే సరే. ఏలూరులో మీ పక్కసీటు ఖాళీ అవుతుంది. ఇంకా గంట నిలబడాలి మరి’

అంటూ పెనాల్టీతో టికెట్ రాసిచ్చాడు అతనికి డబ్బులిచ్చి పంపాక ‘మీరింక నిశ్చింతగా వుండండి’ అంటూ టికెట్ రిసిప్ట్ ఆమె చేతికిచ్చాను. దానిమీద వున్న అమౌంట్ చూసి ఆమె బిత్తరపోయింది. ‘ఇంతా!!’ అంటూ నా వంక చూసింది. ‘ఏం పర్వాలేద’న్నట్లు ఆమె వంక నవ్వుతూ చూశాను. ఆమె కళ్లలో నిండుగా నీళ్లు.

ట్రైన్ కదిలింది. ‘ఇప్పుడు చెప్పమూ! ఏం పనిమీద అంత సడెన్గా విజయవాడ వెళు తున్నావు?’ అనడిగాను. అది చెప్పడానికి ముందు నన్ను ‘మీది రాజమండ్రినా సార్’ అనడిగింది.

‘అవును’ అన్నాను. అక్కడ నేనో కాలేజీలో ప్రిన్సిపాల్గా పని చేస్తున్నానని కూడా చెప్పాను. అప్పుడు తన గురించి చెప్పింది ‘మాది కడియం పక్కనే వున్న పల్లెటూరు సార్. నా భర్త నర్సరీలో పని చేస్తాడు. మేమిద్దరం పదో తరగతి వరకు చదువుకున్నాం. ఆ చదువుకి ఉద్యోగాలెక్క దొస్తాయి సార్. నేనూ ఆ నర్సరీలో కలుపు తీయడానికి పోతుంటాను. పేద కుటుంబం. రోజంతా కష్టపడితేనేగానీ కడుపు నిండని సంసారం. అప్పుడప్పుడు అప్పులు చేయడం తప్పడం లేదు. ఇక్కడే వుంటే బతుకంతా ఇలాగే వుంటుందని తెలిసిన వాళ్లు పని ఇప్పిస్తాం రమ్మంటే మా ఆయన విజయవాడ వెళ్లాడు.

అక్కడ ఓ కాంట్రాక్టరు దగ్గర పని దొరికింది. నెలకోసారి వచ్చేవాడు. తన కొచ్చినదానో తన ఖర్చులకు వుంచుకుని మిగిలింది నాకిచ్చేవాడు. కొద్ది కొద్దిగా అప్పులు తీరుతున్నాయి. ఏదో కుదుట పడింది అనుకుంటున్న సమయంలో నా భర్త మీద దొంగతనం మోపి పోలీస్ స్టేషన్లో పెట్టారని ఈరోజు ఉదయమే నాకు తెలిసినవాళ్లు ఫోన్ చేసి చెప్పారు. నా భర్త అలాంటి వాడు కాదు సార్. ఎవరేది చెప్పినా నమ్మేస్తాడు. అమాయకత్వం ఎక్కువ. విషయం తెలిసిన వెంటనే గుండాగినంత పనయ్యింది. ఇంకేం ఆలోచించకుండా బయలుదేరాను. ఆ కంగా రులో డబ్బులు పెట్టుకున్న పర్స మర్చిపోయాను.

‘ఇప్పుడు ఎవరూ ఎవరినీ పట్టించుకోలేని పరిస్థితిలో మనం బతుకుతున్నాం. అటువంటిది నువ్వు ఒక్కదానవు బయలు దేరావు. నీ భర్తను విడిపించుకోగలవా?’ కళ్లనిండా నీళ్లు నింపుకోవడం తప్ప ఏం మాట్లాడలేదామె. కాసేపు మా ఇద్దరి మధ్య మౌనం చోటు చేసుకుంది. ‘నువ్వో అరగంటలో విజయవాడ చేరుకుంటావు. అక్కడ నీభర్తను విడిపించే వాళ్లెవరైనా ఉన్నారా. అందులోను నీదగ్గర పైసా లేదు కదా!’ అన్నాను.

మా ఊరి నుంచి స్టేషన్ వరకు ఆటోలో వచ్చాను. ఆటో అతను మా ఊరి వాడే కావడంతో తర్వాతి స్తానని చెప్పాను. స్టేషన్లోకి వచ్చిన వెంటనే ఈ రైలు కదులుతోంది ఎక్కేశాను’.

‘వెళ్లి ఏం చేద్దామనుకుంటున్నావు?’

అనడిగాను. బేలగా చూసింది నావంక ‘విషయం తెలిసి ఇంట్లో వుండలేక పోయాను సార్.’

‘ఇప్పుడు ఎవరూ ఎవరినీ పట్టించుకోలేని పరిస్థితిలో మనం బతుకుతున్నాం. అటువంటిది నువ్వు ఒక్కదానవు బయలు దేరావు. నీ భర్తను విడిపించుకోగలవా?’ కళ్లనిండా నీళ్లు నింపుకోవడం తప్ప ఏం మాట్లాడలేదామె. కాసేపు మా ఇద్దరి మధ్య మౌనం చోటు చేసుకుంది. ‘నువ్వో అరగంటలో విజయవాడ

చేరుకుంటావు. అక్కడ నీ భర్తను విడిపించే వాళ్లెవరైనా ఉన్నారా. అందులోను నీ దగ్గర పైసా లేదు కదా!’ అన్నాను.

మళ్ళీ ఆమెకు తన పరిస్థితి గుర్తుకొచ్చింది. వెక్కిళ్లు పట్టింది. ఆమెను చూస్తే చాలా జాలి కలిగింది. ఆమెకు ఏమైనా సాయపడగలనా అని ఆలోచించాను. అప్పుడు నాకు మురళీక్రిష్ణ గుర్తుకొచ్చాడు. అతను నా దగ్గర డిగ్రీ చదివినవాడు. ఎప్పైగా సెలక్టుయి, తర్వాత సి.ఐ.గా పనిచేసి ఇప్పుడు డీఎస్పీగా విజయవాడలో పని చేస్తున్నాడు. అప్పుడప్పుడు నాకు ఫోన్లు కూడా చేస్తుంటాడు. అతనితో మాట్లాడితే ఏమైనా పని అవుతుందేమో అనిపించింది. ముందుగా ఈమె నుంచి అన్ని వివరాలు తెలుసుకోవాలి. ఆమె భర్త పేరు, ఏ స్టేషన్లో పెట్టింది మొదలైనవన్నీ అడిగాను. ఆమె చెప్పిన వెంటనే మురళీకృష్ణకు ఫోన్ చేశాను. వెంటనే రెస్పాండ్ అయ్యాడు. విషయమంతా చెప్పి ఈమెకు సాయం చేయమని చెప్పాను. తప్పకుండా చేస్తానని మాటిచ్చాడు. డైరెక్టుగా తనున్న స్టేషన్కి రమ్మని అడ్రస్ ఇచ్చాడు. అలాగేనని చెప్పి ఆమెకా విషయాన్ని చెప్పాను.

‘మీ మేలు జన్మలో మరిచిపోలేను సార్’ అంది ఆనందంగా.

‘నేనిప్పుడు ఇదే ట్రైన్లో హైదరాబాదు వెళుతున్నాను లేకపోతే నేనే నిన్ను స్టేషన్కి తీసుకెళ్లేవాడిని. నీ దగ్గర డబ్బులేమీలేవు. నువ్వు స్టేషన్కి ఎలా వెళతావు? అలాగే నీభర్త, నువ్వు తిరిగి మీ ఊరెలా వెళతారు. ఈ వెయ్యి రూపాయలు వుంచుకో. మీ ఆయన్ని ఇక్కడ వుంచకుండా నీతో తీసుకెళ్లిపో. మీ వూళ్లోనే ఏదో పని చేసుకుంటూ వుండండి. మీకూ మంచిరోజులొస్తాయి. అంతకీ మీరావూళ్లో వుండలేకపోతే నన్ను కలవండి. మీఇద్దరికీ ఏదో పని చూడగలను. కష్టపడి పనిచేసేవాళ్లకి పనులు దొరక్కపోవు సరేనా’ అంటూ ఆమెకు నా విజిటింగ్ కార్డు, వెయ్యి రూపాయలు ఇచ్చాను.

ఆమె కళ్లనిండా సంతోషంతో కూడిన నీళ్లు.

‘నీభర్త విడుదలయిన వెంటనే నాకు ఫోన్ చెయ్యి’ అలాగే అంటూ తలూపింది.

అంతలో విజయవాడ స్టేషన్లో ట్రైన్ ఆగింది. ఆమెను దిగమని చెప్పి పంపించేశాను.

ఎందుకో మనసంతా హ్యాపీగా అనిపించింది. ఎవరూ ఎవరినీ పట్టించుకోవడం లేదని అనుకోవడం ఎందుకు? కొందరైనా వుంటారూగా పట్టించుకునే వాళ్లు! అటువంటిప్పుడు ఇలాంటి నిస్సహాయకులకు న్యాయం జరుగుతుందనిపించింది. అక్కడ నుంచి రైలు నెమ్మదిగా కదిలింది.

1988లో 'సటానిక్ వర్సెస్'ను నిషేధించిన అతి పెద్ద ప్రజాస్వామ్యం మనది ఒక్కటే. అది కూడా ఆ పుస్తకం చదవకుండానే ఆ పని చేశాం. ముప్పయ్యే నాలుగేళ్ల తరువాత ఇప్పుడు కూడా ఆ దాడి (రచయిత స్వలాన్ రష్మీ మీద)ని అధికారికంగా ఖండించని ప్రజాస్వామ్యం కూడా మనదొక్కటే! ప్రఖ్యాత టీవీ తెర వ్యాఖ్యాత కరణ్ థాపర్ ఈ మధ్య వెళ్లజోసుకున్న ఆక్రోశమిది. 'సటానిక్ వర్సెస్' నవలాకర్త సల్మాన్ రష్మీ మీద ప్రాణాంతక దాడి జరిగితే భారత రాజకీయ పార్టీలు, వాటి నాయకులు, చివరికి ప్రభుత్వం కూడా నిమ్మకు నీరెత్తినట్టు ఉండిపోవడం ఎందుకో తనకు ఏమీ అర్థం కాలేదంటూ తన ఆవేదననే ప్రశ్నలో మిళితం చేశారు థాపర్. ఆయన ప్రశ్న సంగతి ఎలా ఉన్నా, థాపర్, బర్బాదత్, రాజ్ దీప్ సర్దేశాయ్, ప్రణయ్ రాయ్ వంటి వారికి కూడా ఇందులోని మతలబు అర్థం కాకుండా ఉందా అన్నది అంత కంటే పెద్ద ప్రశ్న.

ఆ ఫత్వాతో యుద్ధం చేయలేక ప్రపంచం మీద నిందలు

రష్మీ బొంబాయిలోనే పుట్టారు. ప్రస్తుతం రష్మీ పౌరసత్వం మారి ఉండొచ్చు. అయినా ఆయన తను వుట్టిన దేశంతో, ఇక్కడి వాతావరణంతో మమేకమవుతూనే ఉన్నారు. 2000 సంవత్సరంలో బీబీసీ వారి హార్డ్ టాక్ కార్యక్రమంలో మాట్లాడినప్పుడు కూడా రష్మీ ఈ విషయం చెప్పారు. మనం పుట్టి పెరిగిన దేశం ఏదైనా అదే ఎప్పటికీ సాంతిల్లులా ఉంటుంది అన్నారు రష్మీ. ఈ విషయాలు కూడా థాపర్ రాశారు. మరొక చక్కని సంగతిని కూడా రష్మీ ఆ ఇంటర్వ్యూలో చెప్పారట. వివాదాలు రేపడానికి నదా సిద్ధంగా ఉంటారు కాబట్టి ఈ ప్రశ్న వేసి ఉంటారు థాపర్. 'సల్మాన్ రష్మీ భారతీయుడా?, ఆంగ్లేయుడా? లేదా పాకిస్తానీయా? అని నేను అడగవలసి వస్తే అందుకు మీ సమాధానం ఎలా ఉంటుంది?' ఇదీ ప్రశ్న. అందుకు రష్మీ, 'అబ్బ! పాకిస్తానీని అయితే మాత్రం కాదు' అన్నారు. నిజానికి ఈ సమాధానం నుంచి థాపర్ సహా భారతీయ టీవీ వ్యాఖ్యాతలు చాలామంది ఎంతో నేర్చుకోవచ్చు. అసలు పాకిస్తాన్ ఏర్పాటు అన్న ఆలోచనే హాస్యాస్పదమని రష్మీ అభిప్రాయం. మరి, ఇలాంటి రచయిత మీద దాడి జరిగితే, ఆ భీతాపహా ఘటన మీద ఏ ప్రమఖ రాజకీయ నేత ఎందుకు నోరు విప్పలేదన్నదే థాపర్ బాధ. జరిగిందాని మీద ఆగ్రహం వ్యక్తం చేయడానికి వారికి ఉన్న అభ్యంతరం ఏమిటి? అని కూడా ప్రశ్నించారు. ఆఖరికి రష్మీ కోలుకోవాలని ఆశిస్తూ మర్యాదపూర్వకంగా అయినా ఒక మాట చెప్పడానికి నోరు రారేం అని కూడా

ఆక్రోశించారు. అలా అని అసలు ఎవరూ మాట్లాడ లేదని ఆయన ఉద్దేశం కాదు. సీతారాం ఏచూరి వంటివారు దాడిని ఖండించారని థాపర్ చెప్పారు. ఇక నోరు విప్పని వారి జాబితాని ఆయన చదివారు. అది కొల్లేరు చాంతాడంత ఉంది. ప్రధాని మోదీ, ఆయన మంత్రివర్గ సభ్యులు, రాహుల్ గాంధీ, సోనియా గాంధీ, మమతా బెనర్జీ, నవీన్ చౌదరీ, ఎంకే స్టానిన్, నితీశ్ కుమార్, కోన్రాడ్ సంగ్మా, ఫరూక్ అబ్దుల్లా, ఒమర్ అబ్దుల్లా... అరి ఎవరూ నోరు విప్పలేదు అంటున్నారు థాపర్. ఇంత రాజకీయ మందలో రష్మీ మీద దాడి సంగతి తెలిశాక స్పందించాలని ఒక్కరికీ అనిపించకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? రాజకీయాలా; ముస్లిం ఓటర్ల మనోభావాలు గాయ పడతాయనా? లేకపోతే ఇరాన్ ప్రభుత్వం నోళ్లు కట్టేసిందా?

ఆవేదన ఇలా తారస్థాయికి చేరితే తప్ప రష్మీ హత్యాయత్నం పట్ల దేశంలో మౌనం ఎందుకో థాపర్ బుర్రకి తట్టలేదు. ముస్లిం ఓటర్ల మనోభావాలు గాయపడతాయనా? అన్నారాయన. ఇందులో చాలామంది రాజకీయ నేతలకు సంబంధించి థాపర్ తీర్పు నిజమే. రష్మీపై హత్యాయత్నం విషయంలో మోదీ, బీజేపీల నుంచి థాపర్ సానుభూతి వెల్లడి కాలేదని ఆక్రోశించడం ఏ మేరకు సబబు? మొదట బీజేపీ, సంఘపరివార్లు గత కొంతకాలంగా వేస్తున్న ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పడానికి ఎవరైనా ముందుకు వచ్చారా? ఎంపిక చేసుకున్న ఖండనలు, ఎవరి ప్రాణమైనా ఒక్కటే అన్న మానవీయ విలువను

బట్టి కాకుండా, పరిస్థితిని బట్టి, వర్గాన్ని బట్టి, వచ్చే ఓట్ల రాశిని బట్టి అచితూచి కార్నే కన్నీళ్లా, సానుభూతి కురిపించడం నేడు రష్మీ విషయంలోనూ జరిగాయని థాపర్ కి తెలియనిది కాదు. ముస్లింల మీద హిందువులు దాడులు జరిపితే, లేదా జరిపినట్టు వార్తలు వస్తేనే ఈ దేశంలో నాయకులు, మేధావులు, స్వయంప్రకటిత ఉదారవాదులు నోరు విప్పుతారు. ఎస్సీల విషయమూ అంతే. బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రాలలో ఎస్సీల మీద దాడి జరిగితే అది అల్లరి చేయదగినది. అదే కాంగ్రెస్ పాలిత రాష్ట్రాలలో జరిగితే మౌనాన్ని ఆశ్రయిస్తున్నారు. ఇందుకు తాజా ఉదాహరణ రాజస్థాన్. అలాగే, ముస్లింలు హిందువులను సామూహికంగా ఊచకోత కోసినా అది పట్టించుకో దగినది కాదన్నట్టే నోరు విప్పురు. సుహార్ శర్మ వ్యాఖ్యలను అసెంబ్లీలో తీర్మానాలు చేసి మరీ ఖండిస్తారు. కానీ ఆమె గొంతు కోయాలని ఒక మతం పేరు మీదనే ప్రకటనలు ఇచ్చినా నోరు విప్పురు.

రష్మీ మీద హత్యాయత్నం మరొక వాస్తవం బయటపెట్టింది. ముస్లింల దృష్టిలో దైవదూషణ చేసినవాడి మీద మరో ముస్లిం మతస్తుడే దాడి చేసినా కూడా మన సెక్యూలరిస్టు నేతలు పెదవి విప్పురు. అమితాబ్ ఘోష్, అరుంధతీ రాయ్ వంటి వారు ఏదో మొక్కుబడిగా ఖండించినా అందులో ఇస్లామ్ మతోన్మాదాన్ని ఖండించిన దాఖలాలు ఉండవు. ఇప్రాన్ ఖాన్ బాటలో, దాడి హేయమే కానీ, దాడి చేసినవాడి బాధను అర్థం చేసుకోవాలని అన్నారు ఈ పాక్ మాజీ అధ్యక్షుడు. భారతీయ సెక్యూలరిజం

లోని విశిష్టత ఇది. అంటే హిందువులపై ముస్లింలు దాడి చేసినా, ముస్లింలకు ఇష్టం కాని ముస్లిం మీద ముస్లింలు దాడి చేసినా కూడా ఉదారవాదులకి మాటలు కరవవుతాయి. మొత్తంగా చూస్తే, అసహనం వాళ్ల హక్కు అన్నట్టు, దాడి చేసే హక్కు ముస్లిం మతస్థానాలకు వీళ్లంతా టోకున అప్పగించేశారు. మూడున్నర దశాబ్దాల క్రితం ఇరాన్ ఖోమైని జారీ చేసిన మరణ శాసనాన్ని అప్పటికి ఇంకా పుట్టని ఒక ముస్లిం మతస్థాని అమలు చేయడం ఇందులో కొనమెరుపు. అమెరికాలో తలదాచుకుంటున్న రష్మీని 15 కత్తిపోట్లతో అతడు చావుబతుకుల మధ్యకు నెట్టాడు.

వివాదాస్పద రచయిత రష్మీ ఈ మూడున్నర దశాబ్దాలుగా చావు భయంతోనే గడిపారంటే తొందర పాటు కాదు. దానికి పరాకాష్ట- ఆగస్ట్ 13న పశ్చిమ న్యూయార్క్ లో చౌటోకా అనే చోట ఒక సాహిత్య కార్యక్రమానికి హాజరైనప్పుడు 24 ఏళ్ల హాది మతార్ 15 సెకన్లలో 10 నుంచి 15 సార్లు కత్తితో పొడిచి,

జహాక్ తస్వీర్ కూడా ఈ సూత్రాన్ని ప్రవక్తకు అన్యాయంగా వర్తింప చేస్తున్నారని అన్నారు. ఈ పేరుతో, దైవదూషణ ముద్రతో మతాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్నారని ఆ ఇద్దరు ఆరోపిస్తున్నారు.

కానీ వాస్తవంగా జరుగుతున్నదేమిటి? సటానిక్ వర్సెస్ రచయిత రష్మీ తన రచన కారణంగా ఇప్పుడు చావు బతుకులతో పోరాడుతూ ఉండి ఉండవచ్చు. కానీ ఈ పుస్తకం వెలువడిన తరువాత, అంటే ఈ 33 ఏళ్లలో దానితో సంబంధం ఉన్న 60 మందిని ఇస్లామిస్టులు దారుణంగా చంపారు. కొందరు అనువాదకులు, ప్రచురణకర్తలు కూడా ఇందులో ఉన్నారు. ఈ రక్తపాతం మీద ఏ దేశ మేధావులు కొవ్వొత్తులతో ఊరేగారు? ఏ మేధావి న్యూయార్క్ టైమ్స్ కో, గార్డియన్ కో ఖండిస్తూ ఎవరు వ్యాసాలు వ్రాశారు.

రష్మీ తన రచనలకు ఇతివృత్తాలుగా సున్నితమైన మత అంశాలను, సమస్యత్వకమైన రాజకీయ అంశాలను మాత్రమే ఎంచుకుంటూ ఉంటారు.

మీద పత్రికలు మరి ఎక్కువగా రాస్తున్నాయని, ఇవి అతడి మీద జరగవలసిన నిష్పాక్షిక విచారణను ప్రభావితం చేస్తాయని అతడి న్యాయవాది ఆక్రోశించాడు. ఇటీవలి ప్రపంచంలో ఇదొక వింత ధోరణి. నేరగాడిని నేరగాడని అనకూడదు. నిందితుడు ఈ పని చేశాడని రాయకూడదు. ఈ వితండవాదం భారత్ లో కూడా బాగానే బలపడుతోంది. ఇంతకీ ఈ హాది అన్నవాడి వ్యక్తిత్వం చూస్తే ముస్లిం యువతలో మతావేశం ఏ విధంగా పెరుగుతున్నదో అర్థమవుతుంది. మతావేశం ఒక సహజ గుణం అన్నట్టు వారు ప్రవర్తించడమే వింత. ఇతడు ఖొమైని ఫత్వా ఇచ్చిన తొమ్మిదేళ్లకు అమెరికాలో పుట్టాడు. అతివాద ఇస్లాం కార్యకలాపాలకు కేంద్రమైన మధ్య ఆసియాకు సుదూరంగా ఉన్నాడు. ఎంతో ఉదారవాదం నిండి ఉండే కాలిఫోర్నియా వంటిచోట పెరిగాడు. కానీ ఇరాన్ కేంద్రంగా నడిచే తీవ్రవాద సంస్థ రివల్యూషనరీ గార్డ్స్ ను కీర్తిస్తూ ఇతడు సామాజిక

సోనియా గాంధీ, రాహుల్ గాంధీ, మమతా బెనర్జీ, ఎంకే స్టాలిన్, సతీశ్ కుమార్, కోనాద్ సంగ్మా, ఫరూక్ అబ్దుల్లా, ఒమర్ అబ్దుల్లా

చంపడానికి ప్రయత్నించడం. ఇతడు లెబనాన్ మూలాలు ఉన్నవాడు. న్యూజెర్సీలో ఉండే ఈ నిందితుడు పోలీసులకు పట్టుబడిన వెంటనే అన్నమాట, 'రష్మీ ఇంకా బతికి ఉండడం వింత' అని. అయితే ఖొమైని అత్యంతోషించే స్థాయిలో తాను ప్రయత్నం చేయలేదన్న బాధేదో ఇతడికి మిగిలిపోయినట్టే ఉంది. మెద మీద, కడుపు మీద ఎక్కడ వీలైతే అక్కడ ఆ నిండు సంభలోనే ఆయన మీద పడి పొడిచాడు. తనకు దాడితో సంబంధం లేదని ఇరాన్ ప్రకటించుకోవడం ఇంకో విశేషం. నిజానికి 1998లో ఇరాన్ కూడా ఈ ఫత్వా నుంచి దూరంగా జరిగింది. అయినా రష్మీకి చావు బెడద దూరం కాలేదు. ఎందుకంటే ఇరాన్ నాయకుడు అయితే అలీ ఖొమైని తమ మత విశ్వాసాలు, వాటి అమలు పట్ల విశ్వాసాన్ని పునరుద్ధరించారు. 'రష్మీ మీద జారీ చేసిన ఫత్వాకు కాలదోషం పట్టలేద'ని 2017లో తన వెబ్ సైట్ లో అలీ ఖొమైని తేల్చి చెప్పారు. ఇంతా చేసి, ప్రవక్తను ఏ మాత్రం కించపరిచినా వారి ప్రాణాలు తీయవలసిందే అన్నది కల్పిత సూత్రమేనని అమెరికాకు చెందిన ముస్లిం పండితుడు మూసా రిచర్డ్ సన్ అంటున్నారు. అలాగే

సహజంగానే ఇది ఆయనను అనేక వివాదాలలోకి నెట్టింది. వీటికి పరాకాష్ట ఆయన నాలుగో నవల 'సటానిక్ వర్సెస్'. ఇది 1988లో వెలువడింది. ఇందులో ఇస్లాంనే ఆయన లక్ష్యం చేసుకున్నారని అనడం తొందరపాటు. హిందూ ధర్మం గురించి, మన పురాణ పాత్రల గురించి కూడా రష్మీ తీవ్ర అభ్యంతరకర వ్యాఖ్యలు రాశారు. కానీ హిందువులు ఈ ధోరణిని ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఎండగట్టారే తప్ప, చంపుతాం, పొదుస్తాం అనలేదు. కానీ హిందువులలో అసహనం పెరిగిందంటూ అపనిందలు మాత్రం మిగిలాయి. గడచిన మూడున్నర దశాబ్దాలుగా రష్మీ చావు పడగ నీడన జీవించారంటే కారణం ఈ నవలే. తమ మనోభావాలను కించపరిచేటట్టుగా ఈ నవల రాశారని కొందరు ముస్లింలు ధ్వజమెత్తారు. 1989లో ఇరాన్ నాయకుడు అయితే అలీ ఖొమైని ఈ నవల ఇస్లాంకు అపమానకరమనీ, ప్రవక్తను దూషించిందనీ చెబుతూ రష్మీ దైవదూషణకు పాల్పడిన వ్యక్తిగా ముద్ర వేశాడు. అంటే రష్మీని చంపమని ఆదేశించాడు. దీనితో ఒక దశాబ్దం రష్మీ ఇంగ్లండ్ రక్షణలో జీవితం గడిపారు.

ఇంతకీ రష్మీ మీద హత్యాయత్నం చేసిన హాది

మధ్యమాలలో పోస్టులు పెట్టేవాడని తేలింది. పాలస్తీనా పట్ల ఇజ్రాయేల్ అనుసరిస్తున్న వైఖరిని తీవ్ర పదజాలంతో విమర్శిస్తూ ఉంటాడు. అయినా తను పుట్టి ఈ భూమ్మీద పడడానికి తొమ్మిదేళ్ల ముందు వెలువడిన రష్మీ వ్యతిరేక ఫత్వాను అమలు చేయడం తన బాధ్యత అనుకున్నాడు. మతాన్ని గౌరవించడమంటే ఇదే అనుకునే మనస్తత్వాన్ని ఈ ప్రపంచం ఎందుకు భరించాలని ప్రశ్నించాడు రష్మీ ఆప్తమిత్రుడు, పాశ్చాత్య రచయిత క్రిస్టోఫర్ హిచెన్స్. ఈ ప్రశ్న ఎప్పుడో పదునెక్కి ఉండవలసింది. ఒక వెబ్ సైట్ ఇచ్చిన వివరాల ప్రకారం 54 దేశాలలో ఇస్లాం మతస్థానాలు 2021లో చేసిన హత్యాయత్నాలు 2,272. ఇందులో 11,208 మంది చనిపోయారు. 9,591 మంది గాయపడ్డారు. ఇస్లామిస్టులలో మతరక్షణ గురించి ఇలాంటి ధోరణి గురించి ఇప్పుడు చాలా ప్రశ్నలు వస్తున్నాయి. ఖురాన్ ను అపవిత్రం చేశాడని అమెరికా పీస్ యూనివర్సిటీ విద్యార్థిని ప్రభుత్వం అరెస్టు చేయడం గురించి, ఆ ఖురాన్ లోనే ఉన్న విషయాలను చెప్పి, నుహర్ శర్మకు నోటి దురుసు అని సుప్రీంకోర్టు తప్పుపట్టడం గురించి కూడా చర్చ జరుగుతున్నది. అసలు జిహాదీల

చర్యలను కూడా మరుగుపరుస్తూ బతకవలసిన అవసరం పాశ్చాత్య దేశాలకు ఏమొచ్చిందన్న మరొక మంచి ప్రశ్న కూడా వినిపిస్తున్నది.

మరొక ఏ మతాన్ని విమర్శించినా ప్రాణం లేదా కాలూ చేయి తీసేసే అమానవీయత కానరాదు. మత భావన అత్యధికులైన మానవులకు సహజాతం. కానీ మతాలు కాలం మారుతున్న క్రమంలో కొన్ని సంస్కరణలను ఆశ్రయించాయి. క్రైస్తవంలో కూడా అమానవీయమనిపించే కొన్ని తీవ్ర సమస్యలు ఉండేవి. కానీ జ్ఞాన విస్ఫోటనం, గెలిలియో, ఆయన ఆవిష్కరణలు, చార్లెస్ డార్విన్ మానవ పరిణామ సిద్ధాంతం ఆ మతాన్ని సంస్కరణ బాటలోకి నడిపి సరళం చేశాయి. హిందూధర్మం కూడా అంతే. మహావీరుడు, బుద్ధుడు, నానక్, రామమోహన్ రాయ్, దయానందుడు, వివేకానందుడు వంటివారు సంస్కరించారు. ఇలాంటి ప్రయత్నం ఇస్లాంలో జరగలేదన్నదే ప్రధాన విమర్శ.

ముఖ్య థావర్ ఆక్రోశం దగ్గరకి వెళదాం. 1990 నుంచి చూస్తే ముస్లిమేతరులపైన ముస్లిం మతాన్ని దాడి చేసినప్పుడు బీజేపీయేతర నేతలు ఎవరైనా నోరు విప్పారా? విదేశాలలో జరిగిన ఘటనలకూ ఇది వర్తిస్తుంది. అఫ్ఘానిస్తాన్లో బాలికలను, యువతులను తాలిబన్ లైంగిక అవసరాలకు అప్పగించాలని ఆదేశాలు వచ్చినప్పుడు మనదేశంలో స్త్రీవాదులంతా ఏమయ్యారు? కేరళలో ఒక క్రైస్తవుడైన అధ్యాపకుడి కాళ్ళూ చేతులూ నరికితే ఏ ఉదారవాది వ్యాసాలు రాశాడు? ఏ టీవీ చర్చలో నిరసన తెలియచేస్తూ మాట్లాడారు? హిందువుల ఆక్రోశం ఎలాగూ ఈ ఉదారవాదులకి పట్టదు. పోనీ కేరళలో కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం అంద చూసుకుని రెచ్చిపోతున్న ముస్లిం మత ఛాందసవాదుల అకృత్యాల మీద కేబ్లెక్ చర్చ ప్రకటనలు ఇచ్చినా ఈ వర్గం మీడియా స్పందించిందా? కేరళలో కమ్యూనిస్టులు, ముస్లిం మతాన్ని దాడి ఏకమై ఎంతమంది బీజేపీ, ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యకర్తలను చంపినా ఎందుకు నోరెత్తలేదు? బొంబాయి దాడులు జరిగిన తరువాత కూడా నాటి యూపీఏ ప్రభుత్వం కచ్చితంగా వాటిని ఖండించిందా? ఆ దాడుల వెనుక, హింస వెనుక ఉన్న మతకోణాన్ని నిర్మోహమాటంగా వెల్లడించిందా?

‘లబ్జ’ నవల రాసిన తస్లిమా నస్రీన్ అనే బంగ్లా రచయిత్రికి కలకత్తాలో ఎదురైన అనుభవం ఏమిటి? కమ్యూనిస్టులే కాదు, వాళ్ల తరువాత వచ్చిన మమతా బెనర్జీ కూడా ప్రాణాలరచేత పట్టుకుని వచ్చిన ఆమెకు నిలవ నీడ లేకుండా చేశారు. హైదరాబాద్ నగరంలో తస్లిమా మీద ఎంఐఎం ఎమ్మెల్యే చేసిన పాశవిక దాడిలో ఎవరికి పడ్డాయి శిక్షలు? రష్టి మీద దాడి తరువాత ఆమె ఒక సంవత్సరం వ్యాఖ్య చేశారు. అసలు ఇస్లాంను, అందులోని విశ్వాసాలను ఎందుకు ప్రత్యేకంగా చూడాలి? అన్నదే ఆ ప్రశ్న.

అంటే మిగిలిన వ్యవస్థలను, మతాలను విమర్శించే హక్కు ఉన్నట్టే ఆ మతం మీద కూడా స్వేచ్ఛగా అభిప్రాయాలు వెల్లడించాలన్నదే ఆమె అభిమతం. ఈ దేశపు ఉదారవాదులంతా బుజ్జగించు రాజకీయాల రోగంతో బాధపడుతున్నవారే. మేధావులంతా అలాంటి వాళ్ల దగ్గర కుక్క బిస్కెట్లకు ఆశపడే వారే. రష్టి తరువాత నీ వంతు అంటూ హ్యరీ పాటర్ రచయిత్రి జేకే రౌలింగ్స్ కు బెదిరింపులు వచ్చాయి. ఆమె చేసిన నేరం ఏమిటో అర్థం కాదు. ఒక్క ఖురాన్ తప్ప మిగిలిన గ్రంథాలకు ఈ భూమ్మీద చోటు లేదని ఈ ఛాందసవాదులు తీర్మానించారా? కాబట్టి చిత్తశుద్ధి ఉంటే రౌలింగ్స్, తస్లిమా మీద మతాన్ని దాడులు జరగడానికి ముందే ఉదారవాదులు ముస్లిం ఛాందసవాదం మీద యుద్ధం ప్రకటించాలి. ఎదురు తిరగాలి.

రష్టి ఘటనలో ఫత్వా విడుదల చేసినప్పుడు గట్టిగా మాట్లాడనివారంతా ఉన్నాదులు దాడి చేశాక ఆక్రోశించడం ఏమిటి? ఈ ధోరణి ఆ ఇద్దరు రచయిత్రులు విషయంలో అయినా అవలంబించకుండా, వాళ్లు చావు బతుకుల మధ్యకు వెళ్లాక అప్పుడు తాపీగా ఆక్రోశించమని అనుకోవద్దు. అది వృధా.

- జాగృతి డెస్క్

తెలంగాణ ఖజురహో అందరూ!

తెలంగాణలోని నిజామాబాద్ జిల్లా డిచ్ వల్లిలో కొండపైనన్న రామాలయం అద్భుత శిల్పకళా నైపుణ్యంతో విలసిల్లుతున్నది. ఈ ఆలయంపై చెక్కిన శిల్పకళా నైపుణ్యం మధ్యప్రదేశ్ లోని ‘ఖజురహో’ను పోలి ఉండటంతో దీనిని ‘తెలంగాణ ఖజురహో’గా పిలుస్తున్నారు. ఈ రామాలయాన్ని ఖిల్లా రామాలయం అని కూడా పిలుస్తారు. ఈ ప్రాంతంలో 1940లో శ్రీరాముడు, సీత, లక్ష్మణుడు, హనుమంతుడి విగ్రహాలు లభ్యమయ్యాయి. అప్పటినుంచి ఇక్కడ శ్రీరామచంద్రులవారు పూజలందుకుంటున్నారు.

రెండో కాకతీయరాజు ప్రతాపరుద్రుడు ఈ ఆలయాన్ని నిర్మించాడు. ఈ ఆలయ నిర్మాణ శైలి కాకతీయ శిల్పకళను ప్రస్ఫుటీకరిస్తుంది. కాకతీయుల కళా రూపాల్లో భాగమైన నాలుగు రేకుల పూలు గుడి అంతటా చెక్కారు. అడుగుడుగునా జీవకళ ఉట్టిపడేలా, నలుపు, తెలుపు ‘బసాట్ల’ రాతితో, వాస్తు శైలిలో దీనిని నిర్మించారు.

ఆలయంలోనికి ప్రవేశించటానికి 105 మెట్లు ఉన్నాయి. సబేవే కూడా ఉంది. బాగా వర్షాలు పడితే చుట్టూ నీళ్లు చేరి ఈ దేవాలయం ఒక ‘ద్వీపకల్పం’లా కనిపిస్తుంది. కాకతీయ యుగం నాటి హస్తకళల గురించి తెలుసుకోవాలంటే ఈ దేవాలయాన్ని సందర్శించాల్సిందే. దీనిని పురాతన స్మారక చిహ్నంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. అయితే దీనిని పర్యాటక కేంద్రంగా కూడా ప్రకటించి, అభివృద్ధి చేయాలని స్థానికులు ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నారు. ఈ ఆలయం హైదరాబాద్ నుంచి 106 కి.మీ. దూరంలో, నిజామాబాద్ నుంచి 18 కి.మీ. దూరంలో ఉంటుంది. ★

కృష్ణగ్రజుడు బలదేవుడిని వైకుంఠవాసుడి ఏడవ అవతారంగా భాగవతం పేర్కొంటుండగా, 'రామో రామశ్చ రామశ్చ' అని దశావతారాలలో ఒకరుగా పరిగణిస్తారు. ఆయన కర్షక ప్రతినిధి. 'హాలాలనన్నీ, హాలాల దున్నీ, ఇలాతలంలో హేమం పిండగ, జగానికంతా సౌఖ్యం నిండగ, విరామమెరుగక పరిశ్రమించే, బలం ధరిత్రికి బలికావించే' అని ఆధునిక కవి శ్రీశ్రీ అన్నట్లు హలధారియై అనావృష్టి నివారణకు అహరహరం శ్రమించాడు. అధర్వాన్ని నిరసించడం, తామసం, ముక్కుసూటితనం ఆయన నైజం.

బలరాముని అవతార విశేషాలు శ్రీమద్భాగవతంలోని దశమస్కంధంలో కనిపిస్తాయి. రోహిణి తనయుడిగా పేరున్న ఆయన దేవతీనందనుడు కూడా. ఇద్దరు తల్లుల పుత్రుడు కావడం విశేషం. 'నీ సోదరి దేవకి అష్టమగర్భ సంజాతుడు నీ మృత్యు కారకుడవుతాడు' అని అశరీరవాణి కంసుడిని హెచ్చరించడంతో ఆయన అప్రమత్తమై సోదరిని, బావ మరిది వసుదేవుడిని ఖైదు చేయించాడు. వారి

ఆరుగురు శిశువులను కంసుడు సంహరించిన తరువాత ఏడవ గర్భం సమయంలో శ్రీమన్నారాయణుడు విచిత్ర సన్నివేశాన్ని ఆవిష్కరించాడు. యోగమాయ సహకారంతో దేవకిదేవి గర్భస్థ పిండాన్ని వసుదేవుడి మరో భార్య రోహిణి గర్భంలో ప్రవేశపెట్టాడు. ఈ ప్రక్రియను 'సంకర్షణం' (బాగా లాగడం) అంటారు. అలా పిండ మార్పితో జనించడం వల్ల బలరాముడు 'సంకర్షణుడు'గా ప్రసిద్ధుడయ్యాడు. పురాణాల ప్రకారం, శ్రీమన్నారాయణుడి శ్వేతతేజస్సు బలరాముడిగా, నీలతేజస్సు శ్రీకృష్ణుడిగా ప్రభవించాయి. శ్రీమహావిష్ణువు కేశనంపదలోని ఒక తెల్లటి దానిని రోహిణి గర్భంలోకి, నల్లటి దానిని దేవకి గర్భంలోకి ప్రవేశ

బాధిస్తున్న బల్బులుడనే రాక్షసుడిని హలాయుధంతో సంహరించాడు.

బలరాముడు భీమ దుర్యోధనులకు గదాయుద్ధంలో శిక్షణ ఇచ్చాడు. దుర్యోధనుడు ఈ విద్యను మరింత శ్రద్ధగా, పట్టుదలగా నేర్చాడు. ద్రౌపదీ వస్త్రాపహరణం సందర్భంగా, ఆమెను అవమానించిన దుర్యోధనుడి తొడలు విరగకొడతానన్న భీముడి ప్రతిజ్ఞ నుంచి తప్పించుకునేందుకు పాండవుల వనవాసం సమయంలో దుర్యోధనుడు గదాయుద్ధ విద్యను మరింత మెరుగుపరుచుకున్నాడు. బలరాముడి వద్ద ప్రత్యేకంగా శిక్షణ పొందాడు.

బలరాముడికి తమ్ముడు కృష్ణుడంటే ఎంతో

'హలధారీ! జయతు..'

పెట్టారని, అందుకే సోదరులు తెలుపు, నలుపు రంగులతో పుట్టారనే కథనం ప్రచారంలో ఉంది. బలవంతులలో శ్రేష్ఠుడు కనుక బలదేవుడని, బలిష్ఠంగా, అందంగా ఉంటాడు కనుక బలరాముడని, నీలవస్త్రధారుడు కనుక నీలాంబరుడని, తాళవృక్ష ధ్వజం కలిగి ఉండడంతో తాళంకుడని, ప్రలంబుడనే రాక్షసుడిని సంహరించినందుకు ప్రలంబుఘ్నుడని ఆయన ప్రసిద్ధుడు. నైమిశారణ్యంలో మునులను

వాత్సల్యానురాగాలతో పాటు ఆయన పాండవ పక్షపాతిగా వ్యవహరిస్తున్నారనే కిసుక ఉండేది. అలా అని తమ్ముడికి ఇబ్బంది కలిగించే చర్యలకు దిగలేదు. కురుక్షేత్రం సంగరంలో శ్రీకృష్ణుడు పార్థుడికి సారథ్యం వహించడానికి అంగీకరించినప్పుడు, దుర్యోధనుడు తనకు ప్రియశిష్యుడే అయినా, ధార్తరాష్ట్రులు, పాండవులు ఆవులనే భావనతో ఏ పక్షానికీ సహకరించేందుకు ఇష్టపడలేదు. తటస్థ వైఖరి

గాయత్రీ జపం వల్ల ఎప్పటి పాపాలు అప్పుడే పరిహారమవుతాయని శాస్త్రం. రుషి పంచమి వ్రతం కూడా అలాంటిదే. అయితే మొదటిది పురుష సంబంధిత మహామంత్రం కాగా, రెండవది స్త్రీలకు సంబంధించిన వ్రతాంశం. నిత్య జీవితంలో మహిళలు తెలిసో తెలియకో పాల్పడిన అశుచి దోష నివారణకు ఏడాదికి ఒకసారి 'రుషి పంచమి' వ్రతం ఆచరిస్తారు.

మానవుడు తీర్చుకోవలసిన వాటిలో దేవ, పితృ, రుషి రుణాలు ప్రధానమైనవని పెద్దలు చెబుతారు. రుషులను అర్పించడం ద్వారా వారి రుణం తీర్చు కున్నట్లువుతుందని అంటారు. సంపూర్ణ జ్ఞానం కలిగి, పరమాత్మను దర్శించి, వేదవేదాంగాల మర్మమెరిగిన వారే మహర్షులు. విశ్వకల్మాషమే పరమావధిగా జీవించిన వారిని సేవించుకోవడమే 'రుషి పంచమి' పర్యవసానం. దీనివల్ల ద్వారా పూర్వాపచారాలు నశిస్తాయని విశ్వాసం.

అశుచి దోషాలను పరిహరించే దానిని 'రుషి పంచమి' పర్యవసానం అంటారు. ఏటా భాద్రపద శుద్ధ

పంచమి తిథిని 'రుషి పంచమి' వ్రతంగా జరుపు కుంటారు. ఆనాడు సప్తరుషులను పోషకోపచారాలతో అర్చిస్తారు. శరీరంలోని నవరంద్రాల ద్వారా వెలువడే వ్యర్థాలు లేదా మలినాలను ఎప్పటికప్పుడు శుభ్రం చేసుకోగలుగుతాం. అయితే మహిళలకు రుతు కాలానికి మాత్రం అందుకు మూడు రోజులు పడుతుంది. వారికి అశుచి రావడానికి మూడు రోజుల ముందు నుంచే కడుపునొప్పి, తలనొప్పి, ఒళ్లు నొప్పి వంటి లక్షణాలు కనిపిస్తాయని వైద్యులు

అశుచి దోష

చెబుతారు. అందుకే వారికి ఆ మూడు రోజుల పాటు ఎలాంటి వసులు కేటాయించకుండా విశ్రాంతి కాలంగా ప్రకటించారు. దీనిని మూర్ఖత్వానో, మూఢాచారంగానే కొట్టి వేయకూడదని, ఆచారం వెనుక ఆరోగ్య రహస్యం దాగి ఉందని పెద్దలు

జయతు...!

అవలంబించారు. కురుక్షేత్ర యుద్ధకాలంలో తీర్థ యాత్రలకు బయలుదేరి వెళ్లారు. బలరాముడికి యతులు, తీర్థయాత్రలంటే మక్కువ. ఆయన తీర్థయాత్రలు మహా భారతంలో విశేషంగా వర్ణితమయ్యాయి. అదీగాక, 'యథా యథాహి ధర్మస్య...' అని కృష్ణుడే చెప్పినట్లు, ఈ రణంలో కొన్నికొన్ని అనూహ్య పరిణామాలు చోటు చేసుకోవచ్చని ముందే ఊహించి ఉంటారని కూడా జ్ఞానులు వ్యాఖ్యానిస్తారు. కురుక్షేత్ర సంగ్రామం దాదాపు ముగిసి, భీమ దుర్యోధనుల గదాయుద్ధం సమయానికి బలరాముడు తిరిగి వచ్చాడు. భీముడు తన ప్రతిజ్ఞ నెరవేర్చు కున్నాడు. అందుకు 'శ్రీకృష్ణోపదేశ'మూ సహకరించింది. అదే బలభద్రుడికి నచ్చని విషయం. గదాయుద్ధంలో నాభికి దిగువభాగాన కొట్టారదన్న యుద్ధ నీతిని భీముడు ధిక్కరించాడన్న ఆగ్రహంతో బలరాముడు ఆతనిపై హలాయుధాన్ని ప్రయోగించ బోయాడు. పాండవుల పట్ల దుర్యోధనుడి దుర్బీతి, దుశ్చర్యలను తమ్ముడు కృష్ణుడు ఏకరవు పెట్టడంతో అక్కడి నుంచి మౌనంగా నిష్క్రమించాడు.

గాంధారి శాపఫలితంగా కృష్ణభగవానుడు శరీర త్యాగం చేసే సమయంలోనే బలదేవుడు ఒక చెట్టు నీడన ధ్యానం చేస్తుండగా, ఆయన నోటి నుంచి వెలువడిన తెల్లని పాము సముద్రంలో చేరింది. ఆ

వెంటనే ఆయన శరీరం నేలకు ఒరిగింది. ముందు యుగం (త్రేతా)లో శ్రీరామచంద్రుడిని 'రామానుజుడి' (లక్ష్మణుడు)గా సేవించి, తరువాతి యుగం(ద్వాపర)లో కృష్ణాగ్రజుడుగా సేవలందు కున్నాడు. ముందు జన్మలో రామలక్ష్మణుల మాదిరిగా, ద్వాపరంలో బలరామకృష్ణలుగా వారిది అవినాభావ సంబంధం. సమాధి స్థితిగా చెప్పే యోగమార్గంలోని అష్టాంగ స్థాయిలోని ఎనిమిదో సోపానం కృష్ణ భగవానుడు అయితే, దానికి ముందు మెట్టు బలరాముడని ప్రవచనకర్తలు అభివర్ణిస్తారు. అయితే లక్ష్మణుడు అన్నను సర్వకాల సర్వావస్థలతో వెన్నంటి ఉంటే, బలరాముడి విషయంలో కొంత భిన్నత్వం కనిపిస్తుంది. తమ్ముడి పక్కన అన్న కనిపించలేదు అంటే ఒక విశేష ఘట్టానికి తెరలేస్తుందని అర్థం. సుభద్రార్జునుల కల్యాణం వంటి ముఖ్య ఉదంతాలు అందుకు ఉదాహరణలుగా చెబుతారు.

కొన్నిచోట్ల బలరాముడు తమ్ముడితో పూజలందు కుంటుండగా, పూర్వీక్షేత్రంలో అనుజుడు జగన్నాథుడు (శ్రీకృష్ణుడు), చెల్లెలు సుభద్రతో కొలువుదీరాడు. అక్కడి వార్షిక రథయాత్రలోనూ ఆయన రథమే ముందుంటుంది. ★

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

నివారిణి 'రుషి పంచమి'

చెబుతారు. రుతుక్రమం పేరిట మహిళలకు విశ్రాంతిని ఇవ్వడంలో శాస్త్రీయత దాగి ఉందని అంటారు.

శాస్త్ర ప్రకారం ఈ అశుచి కాలంలో వంట, ఇంటి వసుల నుంచి వారికి విశ్రాంతిని ఇచ్చేవారు. అయితే పెద్ద, ఉమ్మడి కుటుంబాల కాలంలో ఆ విధానం కొనసాగింది. కాలక్రమేణ చిన్న కుటుంబాలు ఏర్పడడం, భార్యభర్తలు వృత్తి ఉద్యోగాలు చేయవలసిన అనివార్య పరిస్థితులలో రుతుకాలంలో ఇంటిపట్టున విశ్రాంతికి అవకాశం లేకుండా పోతోంది. దీంతో గృహ సంబంధిత వసుల సందర్భంగా అశుచి కలిసే ఆస్కారం ఉంది. అలాంటి వాటి దోష నివారణకే ఈ రుషిపంచమి ప్రతంగా పెద్దలు నిర్దేశించారు.

ప్రతధారులు/నిర్వాహకులు భాద్రపద శుద్ధ పంచమి (వినియోగ పరిమితి మరునాడు) గంగానదీ జలం, పంకం (బురద), తులసి, రావి చెట్ల మట్టి, గోమయం, గోమూత్రం, గంధపు చెక్క, నువ్వులు మిశ్రమంతో శరీరాన్ని శుభ్రపరచుకోవాలి. శిరస్సు మీద 108 ఆకులు ఉంచి స్నానం చేయాలి. నదిలో

సెప్టెంబర్ 1 రుషి పంచమి

కానీ, కాలువ, ఏటి ఒడ్డున, గృహంలో... అవకాశాన్ని బట్టి స్నానవిధిని నిర్వర్తించవచ్చు.

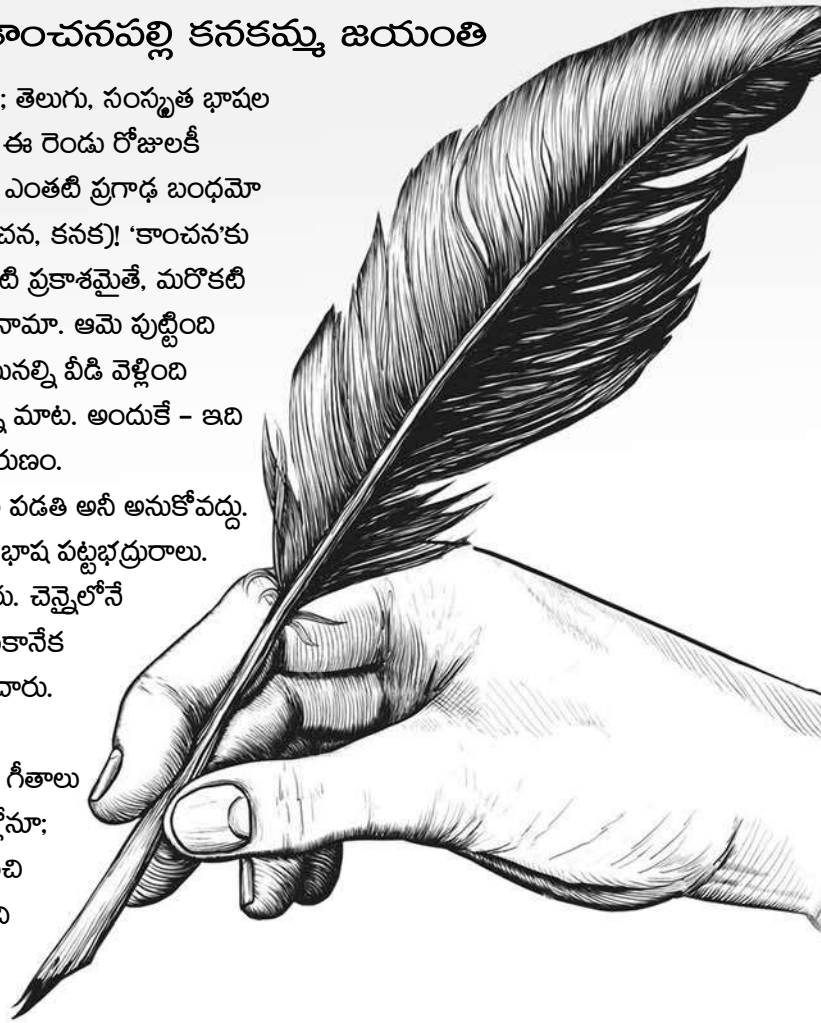
'మమ రుతు సంపర్క జనిత దోష పరిహారార్థం 'అరుంధతీ సహిత కశ్యపాది రుషి ప్రీత్యర్థం రుషి పూజనం కరిష్యే...' అని సంకల్పం చెప్పుకుని ముందుగా గణపతి, నవగ్రహాలను పూజిస్తారు. సప్తర్షులను అర్చించి పంచామృతం, బియ్యం, గంధం, కుంకుమ, పూలు, ఆకుపక్కలు, యాలకులు, లవంగాలు, ప్రసాదం సమర్పిస్తారు. హారతి ఇస్తారు. ధాన్యం, పాలు, పెరుగు, ఉప్పు, పంచదార రహిత పదార్థాలతో చేసిన వాటిని ఒంటిపూట అహారంగా స్వీకరిస్తారు. సప్తర్షుల గురించి చదవడంతో పాటు వామనావతార ఘట్టాన్ని పారాయణం చేస్తారు.

వ్రత నేపథ్యం

పురాణ కథనం ప్రకారం, ఉద్ధాలక మహర్షి భార్య శరీరంపై నిత్యం క్రిమి కీటకాలు వాలడంతో తీవ్ర దుఃఖాన్ని అనుభవించేది. భార్య దుస్థితికి కారణం తెలుసుకునేందుకు ఆయన ధ్యానంలోకి వెళ్లగా...గత జన్మలో ఆమె బిహిష్టు సమయంలో అంటు పాటించ కుండా ఇంట తిరగడం, భాండాలను తాకడం వల్ల ఈ జన్మలో ఈ పరిస్థితి ఎదురైందని, ఈ దోష పరిహారానికి రుషిపంచమి ప్రతాన్ని ఆచరించాలని పరమాత్మ మహర్షికి సూచించాడు. అలా వ్రతం నిర్వహించిన ఆమె శుచిమంతురాలై, జీవితాంతం ప్రతాన్ని ఆచరించినది కథనం.

శాస్త్రోక్తంగా ఈ వ్రతాన్ని ఆచరించలేని వారికి పెద్దలు సూక్ష్మ మార్గాన్ని సూచించారు. తులసి, రావి చెట్ల మట్టి, అవుపేడ, అవుమూత్రం, గంధం మిశ్రమంతో శరీరాన్ని శుద్ధి చేసుకొని, సద్రాహ్మణుడికి నెయ్యి, చక్కెర, అరటిపళ్లతో దక్షిణ సమర్పించాలని పేర్కొన్నారు. ★

తెలుగు భాషా దినోత్సవం ఆగస్ట్ 29న. మరికొద్దిరోజుల్లోనే; తెలుగు, సంస్కృత భాషల రచయిత్రి కాంచనపల్లి కనకమ్మ జయంతి సెప్టెంబర్ 3న. ఈ రెండు రోజులకీ అవినాభావ సంబంధముంది. తెలుగుదనానికి, కనకమ్మకీ ఎంతటి ప్రగాఢ బంధమో మాటలకందదు. ఆమె పేరులోనే రెండు బంగారాలు (కాంచన, కనక)! 'కాంచన'కు ప్రకాశం అనే అర్థం కూడా. కనకమంటే తేజోవంతం. ఒకటి ప్రకాశమైతే, మరొకటి వికాసం. ప్రాచీనతతో పాటు ఆధునికతకూ కనకమ్మ చిరునామా. ఆమె పుట్టింది ఎప్పుడంటే 1893. దరిదాపు 130 సంవత్సరాల క్రితం. మనల్ని వీడి వెళ్లింది 1988లో. జీవితకాలం దరిదాపు తొమ్మిదిన్నర దశాబ్దాలన్న మాట. అందుకే - ఇది చరిత్రాత్మక సందర్భం, భాషా ప్రియుల మది పులకించే తరుణం. పేరునుబట్టి, కనకమ్మను ప్రాచీనురాలనీ అలనాటి భావనల పడతి అనీ అనుకోవద్దు. ఎంత ప్రాచీనమో అంత ఆధునికం ఆమె. అప్పట్లోనే ఆంగ్ల భాష పట్టభద్రురాలు. నెల్లూరుతోపాటు చెన్నై ప్రాంతంలో బడి చదువులు చదివారు. చెన్నైలోనే తెలుగు ఉపన్యాసకురాలిగా బాధ్యతలు నిర్వహించారు. అనేకానేక విద్యాసంస్థల పిల్లల కోసం తెలుగు పుస్తకాలు రూపొందించారు. సాహిత్య పరంగా పద్యాలు, కథలు, నవలలు, నాటకాలు, రూపకాలు, యాత్రా చరిత్రలు, జీవిత కథలతోపాటు లలిత గీతాలు రచించారు. శతకాలు, గద్యకావ్యాలు, అనువాద ప్రక్రియల్లోనూ; ఏది చేపట్టినా సాటిలేని మేటి అనిపించుకున్నారు. ప్రత్యేకించి మనమంతా జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోవాల్సింది 'శ్రీ జీవయాత్ర'నే. అది ఆనాడు చెన్నపురి ముద్రాక్షరశాల నుంచి వెలువడింది.

విదూషీమణి... భాషల గని

సాధులు వినివిన శ్రీహరి

గాథలు బోధలును గావ్య కల్పనముననా
రాధన మొనరించి వేంకట
నాథుని సంప్రీయజేసి నడపెద యాత్రనే
అన్నార్లు కావ్య ప్రారంభంలో.

తత్వచింతనలో భాగంగా మరొకచోట -

చూచుట చూచుట వెనుకకు
జూచుట సర్వంబు నాత్మ జూచుట యటుపై
వేచుట హరిపదమున మన

జంధ్యాల శరత్బాబు

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

మూచుట సర్వంబు మరచియుండుట ఎటులో...

అంటూ పదక్రీడ సాగించారు ఆ కవయిత్రి. కాబట్టే కవితా విశారద, కవి తిలక అయ్యారు. విద్యావేత్తగా త్రిలింగ విద్యాపీఠాన్ని స్థాపించారు. ధారణ పాటవాన్ని తేటతెల్లం చేస్తూ, తన యౌవన ప్రాయంలోనే కాశీయాత్రా చరిత్రను వెలువరించారు. తెలుగువారికే విలక్షణమైన పద్య సంపదను 'ముక్తావళి'లో పొందు పరిచారు. సువర్ణ కంకణ ధారిణిగా వెలుగొందినా, సాదాసీదా కవయిత్రిగానే జీవనయానం సాగిస్తూ వచ్చారు. రామాయణాన్ని సంగ్రహ రూపంలో ఆవిష్కరించారు. రంగ శతక కర్తగా పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించారు. అప్పటికి తనకి పట్టుకుని 12 ఏళ్లయినా లేవు!

శ్రీ తోమాలియ పేరిట పుస్తక రచన చేసిన ఆమె ఆ రోజుల్లో సంచలనాల్నే సృష్టించారు.

'బాల్యము నుండియు భగవద్భక్తి, భాగవత శ్రవణాస్తక్తి, సాహిత్యానురక్తి, కవితాప్రీతి కలిగినవారు'గా త్రిలింగ మహా విద్యాపీఠ పరిషత్తు (విజయవాడ) ప్రశంసలందుకున్నారు. ఆ గ్రంథ ప్రచురణ జరిగి ఇప్పటికి 80 వసంతాలు. ముద్రాపకులన్నట్లు 'తోమాలియ'లోని పద్యములచంద తారకముగా ఆంధ్ర దేశమున ప్రచారము కాదగినవి. ఇందలి సుభాషితములు ఈ మహామాల నుండి అక్షయముగా స్రవించు మధుబిందువులవలే రసికుల కాస్వర్యమానమగుచుండునని ఈ మధుబిందు సందోహము నిందు పొందు పరచినాము?

కవయిత్రే వివరించినట్లు -

పుట్టితినాడు దానినయి, పుణ్యవశంబున
విద్య నేర్చి చే
పట్టి దేశికాంఘి వరివస్య కవీంద్రులకెల్ల
గానుకల్

వెట్టితి గ్రంథ రాజములు, విజ్ఞులు
దీవనజేయ నెట్టులో
నెట్టుచునుంటి కాలమును నీ భజనంబున
నీరజేక్షణా!

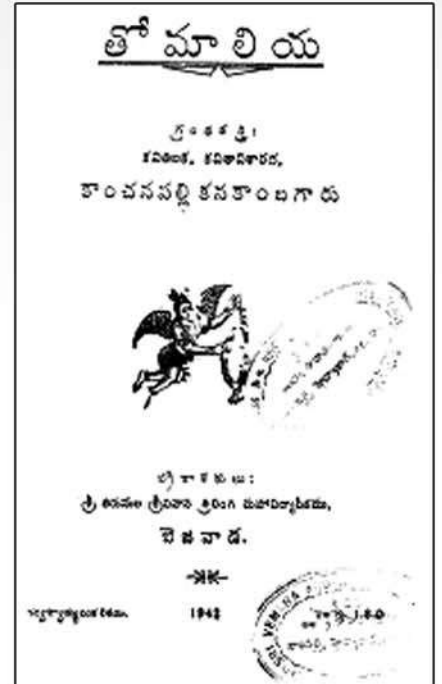
శ్రీమానాయక నీకున్
తోమాలియ బద్ధ్య వితతితో రచియింతున్
ధీమంతుల కంఠమున ము
హామహమున వెలయునది బుధామోదమై
అని 'కైసేత' సమర్పించారు సుకవయిత్రి.
ఇంతటి భక్తి తరంగాన్ని భాషతో జోడించి
కృతకృత్యులయ్యారామె. అమృతసారము,
ఆనందసారము, హంస విజయము, కంద
రామాయణ సంగ్రహము, రాధ (వచనము),
గౌతమ చరితము, నాటక లక్షణ సమన్వితమైన
అభిజ్ఞాన శాకుంతలము - మరెన్నో రచనలు
వెలయించారు. ఇంకో ప్రత్యేకత ఏమిటంటే.. ఆ
రోజుల్లో అన్ని స్త్రీల పత్రికల్లోనూ కనకమ్మ
రచనల పరంపరలే!

రాతలతోపాటు చేతల్లోనూ ధాటి
కాంచనపల్లి. నాటి జాతీయోద్యమ రాజకీయ
రంగంలో క్రియాశీల కార్యకర్తగా తన వంతు
పాత్రను మిన్నగా నిర్వహించారు. సమాజం
అందునా వనితలలో సంస్కరణ సాధనకు అన్ని
విధాలా పరిశ్రమించారు. సంస్కరణల సభ
నిర్ణాయక సంఘంలో ఒకరిగా కీలకపాత్ర

పోషించారు. అనుబంధంగా! ఏర్పాటైన భారత
మహిళా పరిషత్తులో తెలుగునాట ప్రధాన
భూమిక వహించారు. అది 1917వ
సంవత్సరం. అప్పుడు ఆమెకు రమారమి
పాతికేళ్లు. తెలుగువారి మహాసభ నెల్లూరు
వేదికగా ఏర్పాటైంది. అది ఐదో సదస్సు.
రాష్ట్రస్థాయి కార్యక్రమం. ఒక సాయంత్రం
సమావేశానికి ఆధ్వర్యం వహించిన కనకమ్మ
ఉత్తేజపూరిత ప్రసంగం చేశారు. అదే ధాటి తన
పుస్తకాల్లోనూ వ్యక్తమయ్యేది.

స్వాతంత్ర్యంబన నెయ్యది
ఖ్యాతిగ పురుషులను స్త్రీలుకాంక్షింతురు ము
న్నే తెలుగుదానికిపుడెది
భూతలమున కలిగి వివరముగ రూపింతున్

భరతఖండంబునందున ప్రజలు బక్క
చిక్కియుండంగ నెట్టుండి రొక్కొ యితర
దేశములను స్వతంత్రులై లేశమేని
కొరత లేకుండ నున్నారొకో యరయగ
స్వతంత్ర పిపాసను వెల్లడించిన రచనలే
ఇవన్నీ. ధార్మికతను ప్రభోధిస్తూ రచించిన
'గౌతమబుద్ధ చరితము' కావ్యాన్ని చెన్నపురిలోని
ఆంధ్ర పత్రికాలయంలో అప్పట్లోనే
ప్రచురించారు. శతావధానులైన తిరుపతి
వేంకట కవుల గ్రంథాన్ని కొన్నేళ్లకు పూర్వం
చదివానని, అదే
ప్రబంధాన్ని వచన
రూపానికి తెస్తే
బడిపిల్లలకు
ఉపయోగమవుతుందని
తలచి ఇది రాశానని
పీరికలో
వివరించారామె. చిన్ని
పుస్తకమని కవయిత్రి
వర్ణించినా, ఘనత
వహించిందని ఆంధ్ర
విజ్ఞాన సర్వస్వ
సంస్థకు చెందిన
విజ్ఞాన చంద్రికా
గ్రంథమాల ముఖ్య
సంపాదకులు
కొమర్రాజు వేంకట
లక్ష్మణరావు పంతులు
శ్లాఘించారు. ఆమె
శైలి సులభమని,
మృదుమధురమని,
అందరికీ

ఉపయుక్తమనీ ఎంతగానో ప్రశంసించారు. ఇదే
గ్రంథంలోని శైలిని ఇప్పుడు మచ్చుకు కొంత
గమనిద్దాం.

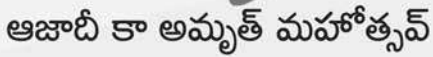
'ప్రపంచమందు సర్వము అనిత్యము,
అద్రువము, అశాశ్వతము. కాబట్టి శాశ్వతమైన
నిర్వాణమును చెంద ప్రయత్నింపదగ'నని
దయామయుండగు బుద్ధదేవుడుపదేశించెను.'

పద్య భాగంలోకి తొంగి చూస్తే -
మమకార మహంకారము
క్రమముగ విడువంగ సర్వకాలములందున్
సమతన్ సుస్థిరుడైవి
శ్వము మరచుచు ఆత్మనాత్మ
సందర్శించున్.

వందనమో జగదీశా
వందనము ముకుంద భక్తవరదా శుభదా
వందనమో శ్రీశానీ
కుందనయును నన్ను నేలుకో పరమేశా!

ఇన్ని విధాలుగా భావానురక్తిని,
భక్తితత్వాన్ని, దేశభక్తి భావనను, సామాజిక
సంస్కరణాభిలాషను వ్యక్తపరిచి అందరి
కితాబులనీ అందుకున్న కాంచనపల్లి కనకమ్మ
మరీ ముఖ్యంగా వనితా లోక కాంతి కిరణం;
తెలుగు భాషోత్సవాల సందర్భాన ప్రతి వారూ
తలచుకుని తీరాల్సిన విదుషీమణి వైభవం.
చేపట్టిన ప్రతీ ప్రక్రియలోనూ నవ్యతకే పట్టం
కట్టిన ఆమె ఆగస్ట్ 29న, సెప్టెంబర్ 3న
మాత్రమే కాకుండా ఎప్పుడూ నమస్సుమాంజలి
ఘటించాల్సిన కారణ జన్మరాలు. ★

A black and white portrait of a man in a military uniform. He has a high collar and several medals or decorations on his chest. The image is grainy and appears to be a reproduction of a photograph.

1920 నవంబర్ 5,6 తేదీలలో విజయవాడలో జరిగిన సభలలో గుప్తా ప్రసంగించారు. సభ అంతా కలయ చూశారు. వందేమాతరం గీతాన్ని శ్రావ్యంగా ఆలపించారు. సభ నిశ్శబ్దంగా ఆలకించింది. వెనువెంటనే రెండు చేతులు పైకెత్తి ఓ భగవంతుడా! నా దేశాన్ని ఆంగ్లేయుల కబంధ హస్తాల్లో ఉంచావా! మూడుకోట్లు ఉన్న ఆంగ్లేయులు, ముప్పై కోట్లు ఉన్న భారతీయుల్ని దోపిడీ చేస్తున్నారు. ఏమిటి ఈ విపరీతం? అని విలపించారు. ఆపై గుడ్డురమి, ఇది

భారతీయుల పరికితనం కానీ, తెల్లకుక్కల గొప్పదనం కాదు. ఈ ప్రభుత్వం ఇచ్చే సంస్కరణలు మనకు అక్కరలేదు. ఎన్నికలను బహిష్కరిద్దాం. ఎవ్వరూ ఓటింగులో పాల్గొనవద్దు అని పిలుపునిచ్చారు. ప్రజలంతా భరతమాతకు, గుప్తాకు జేజేలు పలికారు. ఎన్నికల బహిష్కరణ విజయవంతమైంది. ప్రభుత్వాధికారులు డిసెంబర్ నెలలో విజయవాడ డిస్ట్రిక్ మెజిస్ట్రేట్ కోర్టులో కేసుపెట్టారు. విచారణ సమయంలో ఎటువంటి దేశద్రోహకరమైన ఉపన్యాసాలు ఇక్కడై ఇవ్వబోమని, క్షమాపణ కోరుతూ పూచికత్తు ఇవ్వవలసినదిగా మేజిస్ట్రేట్ ఆదేశించాడు.

గుప్తా ధైర్య సాహసాలను కొనియాడుతూ డిసెంబర్ 10న ఏలూరు పురమందిరంలో డా॥ హనుమంతవర్మల జోగయ్యశర్మ, గానాల రామమూర్తి, మానేపల్లి సూర్యనారాయణ ఉపన్యసించారు. మరునాడు పట్టణం స్వచ్ఛందంగా బంద్ జరపాలని సభ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించింది.

కారాగార వాసం తరువాత జూన్ 24, 1921న గుప్తా పాసింజరు రైలులో సాయంత్రం ఏలూరులో

స్వరాజ్యనిధి కోసం ఆయనకు సమర్పించారు.

ఆగస్ట్ 16, 1921న ఏలూరులో 66 గ్రామాలకు ప్రభుత్వం కల్లు పాటలు నిర్వహించింది. కాంగ్రెస్ పిలుపుతో సుమారు 1500 సామాన్య ప్రజలు, 800 మంది ఏలూరు జూట్ మిల్లు కార్మికులు గుప్తా నాయకత్వంలో ఉదయం 11 గంటల నుండి సాయంత్రం 4 గంటల వరకు మౌనప్రతంతో పికెటింగు జరిపి పాటలను అడ్డుకోగలిగారు. మిలిటరీ దుస్తులు ధరించిన గుప్తా చేతుల సంజ్ఞలతో పికెటింగుకు నాయకత్వం వహించటం అందరినీ ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

సెప్టెంబర్ 9, 1921న గుప్తా తాడేపల్లిగూడెం సమీపంలోని బాదంపూడి వెళ్లి, జాతి విముక్తి కోసం ప్రజలంతా ఉద్యమించవలసిన సమయం అనన్యమైనదని ఉపన్యసించారు. మరునాడు సమీపంలోని మరొక మూడు గ్రామాల ప్రజలను చేర్చి బాదంపూడిలో గ్రామ సంఘం ఏర్పరచారు. జాతి విముక్తి కంకణ బద్ధులౌతామని ప్రమాణం చేయించారు. సుమారు 1500 మంది ప్రజలు

డా. గాదెం గోపాలన్నామి
రైల్వే ప్రిన్సిపాల్

సంవత్సరంలో గుంటూరులో ఉపన్యసించి ప్రభుత్వంపై నిప్పుల వర్షం కురిపించారు. ఫలితం - మళ్లీ ఏడాది కఠిన కారాగార శిక్ష. 1930 ఉప్పు సత్యాగ్రహ సమయంలో గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలో అనేక సభలలో ఆంగ్ల ప్రభుత్వాన్ని సవాలు చేస్తూ, ఉద్రిక్త ఉపన్యాసాలు చేసిన కారణంగా 1 సంవత్సరం కారాగార శిక్ష రాజమండ్రి, బళ్లారి, మదరాసు కారాగారాల్లో బంధించారు. 1932 శాసనోల్లంఘన ఉద్యమంలో పాల్గొని 18 నెలలు కఠిన కారాగార శిక్ష అనుభవించారు.

మాటల తూటాల 'మరం'

దిగారు. ఆయన రాకకై ఆరుగురు పోలీసులు, సుమారు రెండు వేలమంది ఏలూరు ప్రజలు ఫ్లాట్ ఫారంపై ఎదురుచూస్తున్నారు. గుప్తా రైలు దిగిన వెంటనే కృష్ణా జిల్లా మేజిస్ట్రేట్, ఏలూరు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ విడివిడిగా రెండు నోటీసులు అందజేశారు. అందులో రెండు నెలల వరకూ జిల్లా, తాలూకా పరిధిలో సభలు, సమావేశాలలో ఉపన్యాసాలివ్వ రాదనీ, ఈ ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘిస్తే కఠిన చర్యలు తప్పవని హెచ్చరించారు. తదుపరి మోతే గంగరాజు (ఏలూరు జమిందారు) రైల్వేస్టేషనుకు పంపిన రెండు గుర్రాలు పూన్చిన బండిపై పిక్కటిల్లేలా నివాదాలు చేస్తూ గుప్తా ఊరేగింపుగా బయలుదేరారు. దేశభక్తులు, వ్యాపారులు మాజేటి సోదరులు నూతనంగా ఏర్పాటుచేసిన ఆంధ్ర స్వదేశీ స్టోర్స్ను గుప్తా ప్రారంభించారు. జిల్లా కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శి సర్దార్ దండు నారాయణరాజు నిషేధాజ్ఞల గురించి చెప్పి ప్రసంగించవద్దని నచ్చచెప్పారు.

తరువాత ఏలూరు టౌన్ హాల్ కు గుప్తాను ఊరేగింపుగా తీసుకొని వెళ్లి సభ నిర్వహించారు. సభకు జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగరావు అధ్యక్షత వహించారు. జూలై 15, 1921 గుప్తా పేరిచర్ల సుబ్బరాజు గారిని కలిసేందుకు ఏలూరు నుండి పాలకొల్లు సమీపంలోని మట్లపాలెం బయలుదేరారు. మార్గంలో ప్రజలు జేజేలు పలికారు. ఇంకా, పెనుగొండలో రూ. 130/-, కవితంలో రూ. 200/-, మార్చేరులో రూ. 285/- తిలక్

వెంటవచ్చి గుప్తాకు వీడ్కోలు పలికారు.

ఆగస్ట్ 28న బెజవాడలో గుప్తా తనదైన శైలిలో ఉపన్యసించారు. మళ్లీ సెప్టెంబర్ 2న బెజవాడలో, 14న ఏలూరులో ప్రసంగించారు. గుప్తా సభలకు తరలివస్తున్న ప్రజా సందోహాన్ని చూసి ఆంగ్లేయులకు ఆందోళన కలిగింది. 124-ఎ శిక్షను కింద ఆ మూడు ఉపన్యాసాలతో కేసులు నమోదు చేసి అరెస్ట్ చేశారు. నవంబర్, 1921 26, 29 తేదీలలో బెజవాడ ఎడిషనల్ డిస్ట్రిక్ట్ మేజిస్ట్రేట్, (పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా 1925లో ఏర్పడింది) విచారణ జరిపి డిసెంబర్ 2, 1921న తుది తీర్పు ప్రకటించారు. ఈ వ్యాసం ఆరంభంలో పేర్కొన్న మాటలనే న్యాయమూర్తి తన తీర్పులో ఉటంకించారు. గుప్తా ప్రమాదకరమైన వ్యక్తి అని, పుష్కరాలకు పోటెత్తినట్లు విపరీతమైన జన సందోహం కుల, మతాలకు అతీతంగా విచారణ సమయంలో ప్రాంగణమంతా కిక్కిరిసిపోయి నినదస్తూ, ఉద్రిక్తతలకు కారణమౌతున్నారని, బెజవాడ ఉపన్యాసంలో విపరీత ప్రగల్భాలు పలుకుతూ ప్రభుత్వాన్ని జుగుప్సాకరమగు తీవ్ర పదజాలంతో దూషించారని న్యాయమూర్తి గుర్తు చేశాడు. 18 నెలల కఠిన కారాగార శిక్ష విధించాడు.

ఆ శిక్ష తర్వాత కూడా గుప్తా విశ్రమించలేదు. 1923 నాగపూర్ లో జరిగిన జాతీయ జెండా సత్యాగ్రహానికి హాజరైనారు. అక్కడి సభలో ప్రభుత్వంపై చేసిన ఘాటైన విమర్శలకు లాఠీ దెబ్బలు, 6 నెలలు కఠిన కారాగారం తప్పలేదు. ఆ తదుపరి అదే

స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో తీవ్ర పదజాలంతో ఆంగ్ల ప్రభుత్వంపై విడుగుల జడి కురిపించి అధికారులను అతలాకుతలం చేసిన మరం బాలసుబ్రహ్మణ్యం గుప్తా సుమారు 7 పర్యాయాలు, ఏడున్నర సంవత్సరాలు కఠిన కారాగార శిక్ష అనుభవించారు. ఆయన ఉపన్యాసంలో ప్రాజ్ఞలు అంగీకరించని పదాల వెల్లువ ఉన్నా, ఆయన ఆవేదన, ఆక్రోశం, దేశభక్తి, చిత్తశుద్ధి, అకుంఠిత దీక్ష, పట్టుదల అనేకమంది స్వాతంత్ర్య సమర యోధులకు స్ఫూర్తినిచ్చింది. ★

ఆధారాలు :

1. ఆంధ్రపత్రిక అక్టోబర్ 29, నవంబర్ 17, డిసెంబర్ 14, 1920
2. ది హిందూ జూన్ 28, జూలై 17, 1921
3. ఆంధ్రపత్రిక జూన్ 30, జూలై 20, ఆగస్ట్ 20, సెప్టెంబర్ 15, 1921
4. ఆంధ్రపత్రిక ఏప్రిల్ 4, 1922
5. Who's who of freedom struggle in Andhra Pradesh II vol. page 160. Sarojini Regani
6. ఆంధ్రపత్రిక ఏప్రిల్ 29, 1929
7. ఆంధ్రపత్రిక మే 6, 1930
8. ది హిందూ ఫిబ్రవరి, 1932
9. G.O.No. 20 of public (confidential) dept. Dt. 20.1.1921
10. C.C.No. 8 of 1921 Dt. 2.12.1921 present J.I.Smith, esauise, I.C.S.

విమానాశ్రయం ముందు ఆగింది టాక్సీ. ఇంకా పూర్తిగా

ఆగకుండానే డోర్ తీసుకుని దిగబోయింది కౌసల్య.

వక్కనే కూర్చుని వున్న శ్రీను గభాల్ని తల్లి చేయి పట్టుకుని ఆపే శాడు. 'ఉండమ్మా, పూర్తిగా ఆగాక దిగుదాం. ఏమిటా కంగారు?' అన్నాడు.

'ఈలోగా కారు వెళ్లిపోతే నానా ఖంగాళీ అవుతుంది.' అంది. 'అలా వెళ్లడు. మనం దిగి సామాను దింపుకున్నాక వెళ్లాడు.' అన్నాడు. 'ఇంకా నయం. మీ చిన్నప్పుడు ఓ మారు ఏమైందో తెలుసా నీకు?' చెప్పటం మొదలు పెట్టింది.

కారు ఆగింది. కూడా వచ్చిన సూర్య దిగి సామాను దించాడు. 'అమ్మ జాగ్రత్త. నేను వెళ్లి వీల్ చైర్ తీసుకు వస్తాను' అని వెళ్లాడు శ్రీను.

కారు తియ్యమని విజిల్ వేస్తూ చేతులతో సైగ చేస్తున్నాడు అక్కడ వున్న పోలీసు.

అది చూసి అతన్ని రమ్మని సైగ చేసింది కౌసల్య. వచ్చాడు అతగాడు.

'చూడు అబ్బాయి. సైగ చేస్తూ మళ్లీ చెవులు చిల్లులు పడే లాగా విజిల్ ఎందుకయ్యా? ఏదో ఒకటి చెయ్యి. చాలు' అంది. 'హమ్ కో తెలుగు నహీ ఆతా మాజీ' అన్నాడు.

'చచ్చాం. ఇదో తిప్పలు. నాకు హిందీ కొంచెం ఆతా. తుమ్ ఒకేసారి రెండు పనులూ చెయ్యటం వద్దు హై. చేతులు పడిపోతాయి హై. కావలిస్తే కాసేపు విజిల్ వెయ్'.

'కాసేపు సైగ చెయ్ హై' అని యాక్షన్ చేసి చూపించింది. ఆ ప్రాణికి ఇంకా అర్థం కాలేదు. వెర్రి మొహం వేసుకుని నిలబడ్డాడు. అతనికి ఏదో చెప్పి పంపించాడు సూర్య.

'అబ్బాయి ఏడి సూర్యా? కొంపతీసి దిగకుండా ఆ కారులో వెళ్లిపోయాడా. చిన్నప్పుడు కూడా ఇంతే. బస్సులో నిద్రపోయి దిగాల్సిన స్థాపు దాటి ఎక్కడికో వెళ్లి పోయేవాడు. ఒకసారి ఇలాగే'...

అని చెప్తూ వుండగా శ్రీను వచ్చాడు. వెంట వీల్ చైర్ తో మనుషులు. అందులో ఆవిడని కూచో బెట్టారు. 'అసలే నాలుగు రోజుల నుండి కాళ్లు నొప్పులు అని అఘోరిస్తున్నావు. నువ్వు కూడా ఓ చక్రాల కుర్చీ తెప్పించుకునే కూచో నాన్నా!' అంది కొడుకుతో.

'వద్దులే అమ్మా' అన్నాడు శ్రీను. 'ఫర్వాలేదు. మొహమాట పడకు. ఇంకో కుర్చీ తెస్తారు అడిగితే. ఇదుగో అమ్మాయి. నీ పేరేవిటో! వెళ్లి ఇంకో కుర్చీ పట్టా. మా అబ్బాయికి'.

ఆవిడ చెప్పేది ఎవరూ వినిపించుకో లేదు. ఎవరి పని వాళ్లు చేసుకు పోయారు. 'అయ్యో చెప్పేది వినరేం?' అని మొత్తుకొంటూనే వుంది. గేటు దాకా వెళ్లారు. అక్కడ ఆగిపోయాడు సూర్య.

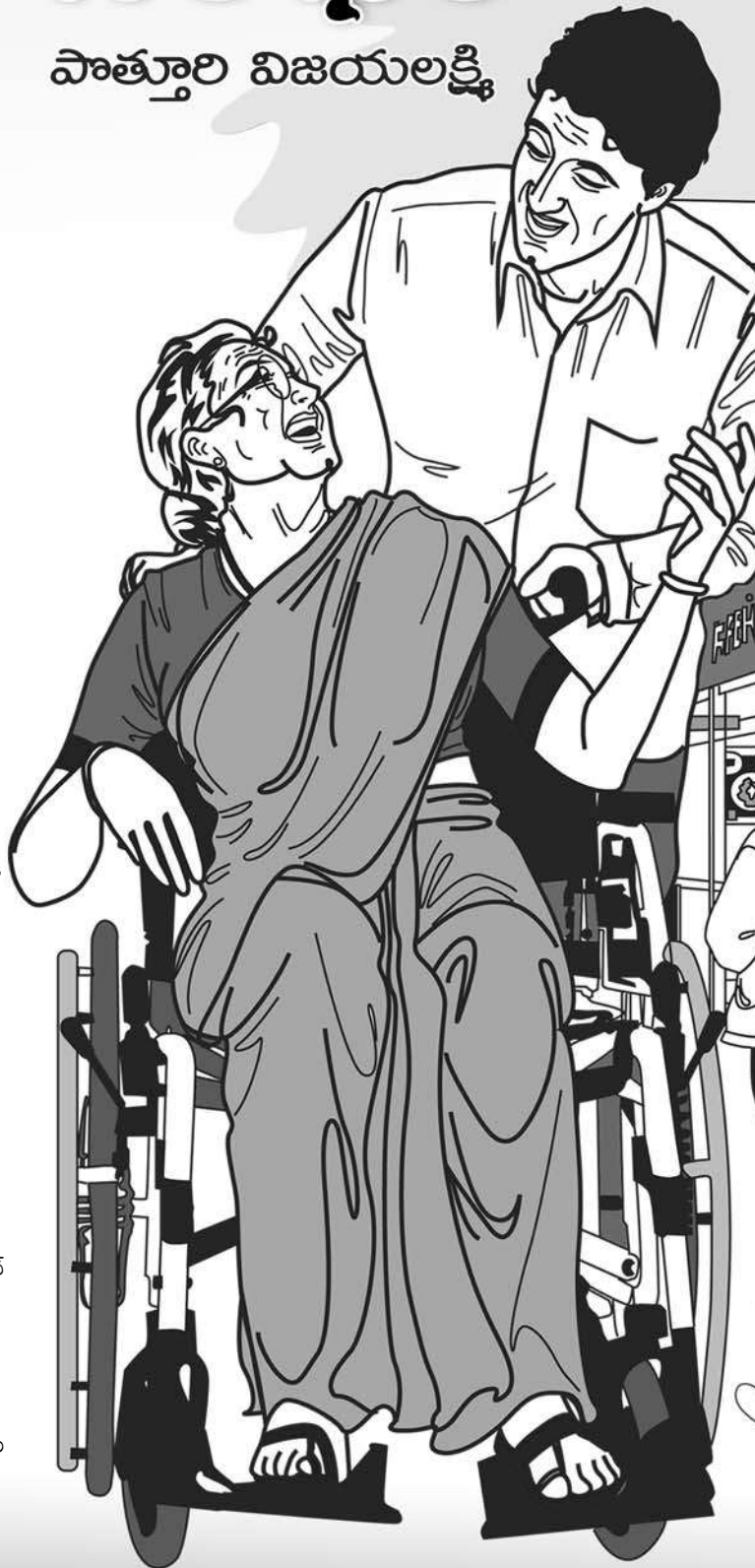
'ఇక వుంటాను అమ్మా! జాగ్రత్తగా వెళ్లి రండి' అన్నాడు ఆవిడ చెయ్యి పట్టుకుని.

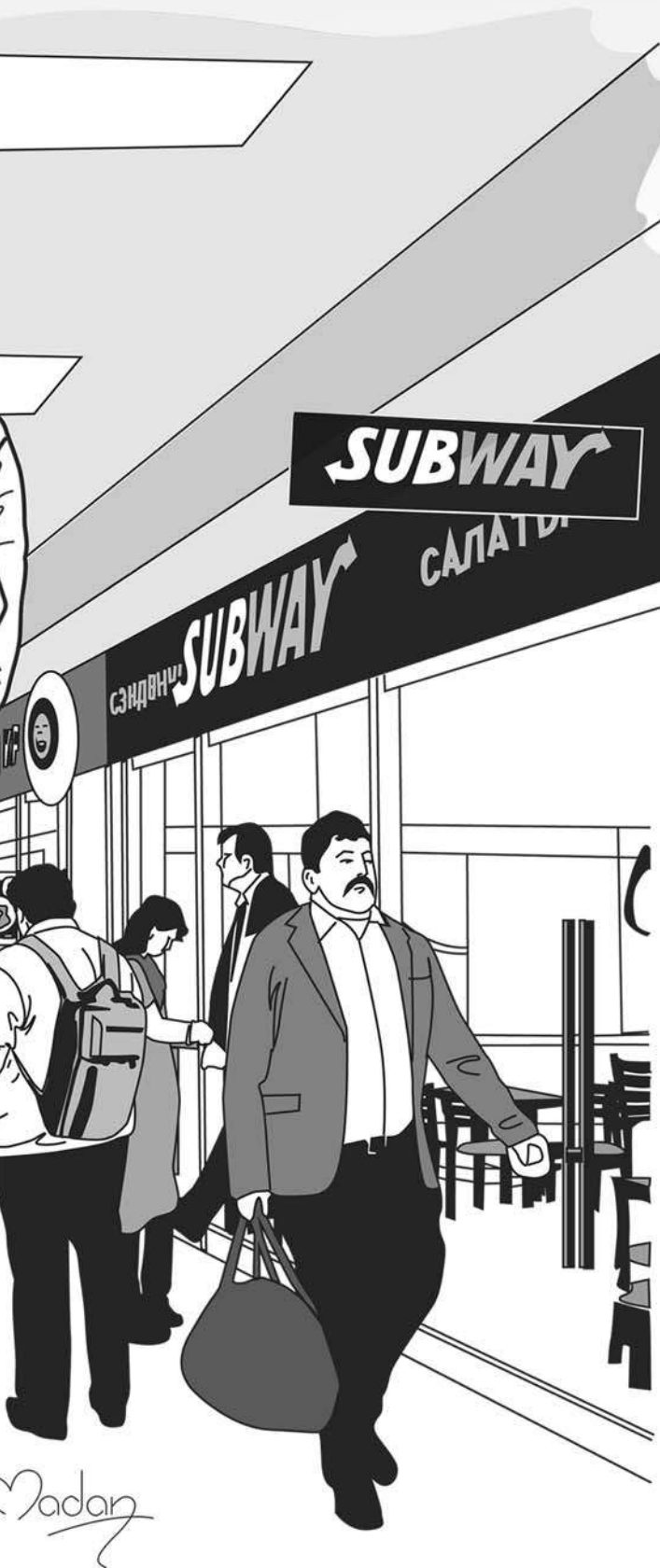
'నేను జాగ్రత్తగానే ఉంటాను లే! నువ్వు జాగ్రత్త. అయ్యగారిని కనిపెట్టి వుండు. ఇద్దరూ కలిసి ఆ టీవీ ముందు కూచుని క్రికెట్ చూస్తూ ఒళ్లు మర్చిపోకుండా వేళ్లికి తినండి' అంది.

తలాడించాడు సూర్య. శ్రీను, కౌసల్య లోపలికి వెళ్లారు. సామాను మిషన్ లోపలికి వెళ్తే 'శ్రీనూ నువ్వు సామాను మీద ఓ కన్నేసి వుంచు. ఇటువంటి చోట్ల దొంగ వెధవలు కనిపెట్టుకుని ఉంటారు. మనం కాస్త అజాగ్రత్తగా ఉంటే కొట్టేస్తారు సామాన్లు. నీకు గుర్తుందో లేదో! నీ చిన్నప్పుడు స్టేషన్ లో రైలు ఆగగానే మీ నాన్నగారు సామాను దగ్గరే నిలబడి వుండేవారు. మళ్లీ బండి కదిలాకే స్థిమితంగా కూచోటం.' అన్నది పెద్దగా. కంగారుగా చూశాడు శ్రీను. ఎవరూ ఏమీ పట్టించుకోలేదు. సెక్యూరిటీ చెక్ కోసం లోపలికి తీసుకు వెళ్లారు. ఆ అమ్మాయిని పలకరించి కులక ప్రశ్నలు వేసింది. 'నీకు వివాహం అయిందా?' అని అడిగింది. అక్కడి నుంచి లోపలికి వెళ్లి

బంధం

పాత్మూరి విజయలక్ష్మి

వెయిటింగ్ హాల్లో కూచో బెట్టాడు. ఎదురు వరస కుర్చీలో వున్న మనిషిని చూసి ఆవిడ మొహంలో సంతోషం. 'అరే మీరూ ఈ విమానం లోనే వెళ్తున్నారా? మీరు ఒక్కరేనా? సుమతి గారు రావటం లేదా?' అని అడిగింది. ఆయన కంగారు పడిపోయాడు. 'ఎవరమ్మా?' అన్నాడు శ్రీను. 'మీ నాన్న గారి కొలీగ్. భాస్కర్ గారు' అంది. ఆయన వాలకం చూసి 'సారీ! అమ్మ మిమ్మల్ని చూసి ఇంకెవరో అనుకున్నారు' అని చెప్పాడు వినయంగా. ఆయన తల పంకించి మెల్లిగా లేచి వెళ్లి వేరే చోట కూచున్నాడు.

'అదేమిటా పలకరిస్తే సమాధానం చెప్పకుండా అలా వెళ్లిపోయాడు. అప్పట్లో గ్యాస్ కి కొరతగా వుండేది. బుక్ చేస్తే పది రోజులకి గానీ వచ్చేది కాదు. ఎన్నోసార్లు మన సిలిండర్ పట్టుకు వెళ్లేవాడు. మన స్కూటర్ అడిగి తీసుకుని రూమ్మని సినిమాకి పోయేవాడు. ఇప్పుడు పలకరిస్తే మొహం తిప్పుకుని పోతాడేం.' అంది.

'ఆయన భాస్కర్ కాదు వేరే ఎవరో' అన్నాడు శ్రీను. 'అలాగా. అచ్చు అలాగే ఉంటే ఆయనే అనుకున్నా. మనిషిని పోలిన మనిషి. ఎంత చిత్రమో' అనేనీ పక్కన వున్న మనిషిని పలకరించింది.

'నీ పేరేమిటి అమ్మాయి!' 'రిత్విక్' 'బావుంది. మీది ఈ వూరేనా?' 'అవునండీ.' 'ఇప్పుడు ఎక్కడికి వెళ్తున్నావా?'

'థిల్లీ.' 'అక్కడ ఏం పనీ?' 'జాబ్ చేస్తున్నాను.' 'పెళ్లయిందా?' 'లేదు' 'వయసు ఎంత?' 'ట్యూంటీ ఫైవ్'.

'నీకు తోడబుట్టిన వాళ్లు ఉన్నారా?' 'ఒక అన్నయ్య.' 'అతనికి పెళ్లి అయిందా?' 'అయింది.' 'పిల్లలా?' 'లేదు.' 'మీ వదినకి తోడబుట్టిన వాళ్లు ఉన్నారా?' ఇక భరించలేక లేచాడు శ్రీను.

'అమ్మా పద! అట్లా వెళ్లి కాఫీ తాగి వద్దాం' అని వీల్ చెయిర్ తోసుకుంటూ దూరంగా తీసుకు వెళ్లాడు. కాఫీ ఇప్పించాడు. షాపులు చూపిస్తూ తిప్పాడు.

టాయిలెట్ కనిపించింది. 'వెళ్తావా అమ్మా' అడిగాడు.

'వెళ్తాను.' అంది. అక్కడ వున్న లేడీ వర్కర్ సాయంతో లోపలికి పంపించాడు.

'చూడమ్మాయి. టాయిలెట్ గోడ మీద ఆడ బొమ్మ, మగ బొమ్మ గభాల్ని చూస్తే ఒకేలా కనిపిస్తాయి. ఆడ బొమ్మకి ఆ గౌను ఎందుకు చెప్పు. చక్కగా చీర కడితే ఆడా మగ తేడా తెలుస్తుంది కదా!' అని సలహా ఇచ్చింది.

ఆ అమ్మాయి నవ్వేసింది. 'నిజమే అమ్మగారూ!' అంది. 'ఈ మాట మీ పెద్ద వాళ్ల చెవిన వెయ్యి. వాళ్లు మార్పు చేస్తారు.' అని చెప్పింది. తల్లి బయటికి వచ్చాక మళ్లీ అటూ ఇటూ తిప్పాడు.

ఒకచోట కూచో పెడితే పక్కన వున్న వాళ్లను పీక్కు తినేస్తుంది. ఫైల్ టైమ్ అయింది. బోర్డింగ్ కి రమ్మని అనౌన్స్మెంట్ వినగానే వీల్చైర్ వాళ్లు వచ్చి ఆవిడని విమానం ఎక్కించారు. సీట్ లో కూచోబెట్టారు. సీట్ బెల్ట్ కట్టి 'అలసటగా వుండా అమ్మా?' అని అడిగాడు.

'పువ్వులా తీసుకు వచ్చావు. అలసట ఏం లేదు.' అంది.

అటుగా వెళ్తున్న ఎయిర్ హౌస్ సైన్ ని పిలిచి నీకు జీతం ఎంత వస్తుంది?' అని అడుగుతుంటే వారించాడు.

'అలా అడక్కూడదమ్మా. వాళ్లు ఏమైనా అనుకుంటారు' అన్నాడు. 'నేనేం తప్పు మాట అన్నానురా! అడక్క పోతే ఎలా తెలుస్తుంది? వివరాలు తెలుసుకుని పెట్టుకుంటే రేపు ఎక్కడైనామంచి సంబంధం కనబడితే వివరాలు చెప్పుచు' అంది. నిట్టూర్చి వూరుకున్నాడు. విమానం కదిలి గాల్లోకి లేచింది. మేఘాలను దాటుకుని ఎత్తుకు వెళ్లిపోయింది.

ఎంత బావుందో అని సంబర పడిపోయింది కౌసల్య. కాసేపు చూసి నిద్ర వస్తోంది. కాసేపు పడుకుంటాను అంది. భాంకెట్ తీసి కప్పాడు.

కొడుకు చెయ్యి పట్టుకుని 'నన్ను చంటి పిల్లలాగా చూసుకుంటున్నావు.

నాన్న గారికి టికెట్టు దొరక్కుండా పోయింది. ఆయన కూడా వచ్చి వుంటే ఎంత సంబర పడేవారో. త్వరలోనే టికెట్టు కొని ఆయన్ను కూడా తీసికెళ్లి పోదాం మనతో' అంది.

గుండె జారిపోయింది శ్రీనుకి. ఆరు నెలల క్రితం వరకు ఒక రకంగా జరిగిన జీవితం ఒక్కసారి కుదిపి వేసినట్లు అయింది.

శ్రీను వయసు నలభై రెండేళ్లు. అదేం కర్మమో అన్నీ వున్నా జీవితం సాఫీగా సాగలేదు.

మొదటి నుండి అడుగుడుగునా ఏవో అడ్డంకులు. తండ్రి కేళవరావు మంచి ఉద్యోగంలో వున్నాడు. తల్లిదండ్రులకు ఒక్కడే.

ఇంజనీరింగ్ ఫైనలియర్ పరీక్షల సమయంలో బాగా జ్వరం వచ్చి ఒక ఏడు వెనక పడ్డాడు.

ఉద్యోగంలో బాస్ కి ఇతని మీద అయిష్టం. పడలేక ఉద్యోగం వదిలేశాడు. ఒక అమ్మాయిని ప్రేమిస్తే పెళ్లిదాకా వచ్చాక ఆ అమ్మాయి వద్ద పొమ్మంది.

అటువంటి దెబ్బలు చాలా తగిలాక ఒక మిత్రుని సాయంతో సింగపూర్ వెళ్లి అక్కడ ముందు ఉద్యోగం తర్వాత బిజినెస్. జీవితంలో నిలదొక్కుకున్నాడు. కానీ జరిగిన అనుభవాల వల్ల మనిషి రాటు తేలిపోయాడు. ఏ విధమైన సెంటిమెంట్స్ లేవు.

మొక్కుబడి వ్యవహారం. ఎప్పుడో ఒకసారి

మొక్కుబడి వ్యవహారం. ఎప్పుడో ఒకసారి తల్లిదండ్రులతో ఫోన్లో సంభాషణ.

అది కూడా నాలుగు ముక్కలు. పెళ్లి చేసుకోమని శతవిధాల చెప్పారు తల్లిదండ్రులు. అలాటి బాదరబందీలు వద్దు అనుకుని పెళ్లి చేసుకోలేదు. పద్ద అనే తమిళ అమ్మాయితో సహా జీవనం. 'పెళ్లి చేసుకుందాం' అని తను ఎన్నో సార్లు అడిగింది. 'వద్దు' అన్నాడు.

తల్లిదండ్రులతో ఫోన్లో సంభాషణ. అది కూడా నాలుగు ముక్కలు. పెళ్లి చేసుకోమని శతవిధాల చెప్పారు తల్లిదండ్రులు. అలాటి బాదరబందీలు వద్దు అనుకుని పెళ్లి చేసుకోలేదు. పద్ద అనే తమిళ అమ్మాయితో సహా జీవనం. 'పెళ్లి చేసుకుందాం' అని తను ఎన్నో సార్లు అడిగింది. 'వద్దు' అన్నాడు.

ఆరు నెలల కిందట తండ్రి ఫోన్ చేసి అర్జంటుగా రమ్మన్నాడు. ఫోన్లో చెప్పండి అని తప్పించుకోవాలని చూసినా కుదరలేదు.

తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో బయలుదేరి ఇండియా వచ్చాడు. వచ్చాక తెలిసింది. తండ్రికి క్యాన్సర్. 'చూడు కన్నా! డెబై ఏళ్లు నాకు. ఈ వయసులో వచ్చిన ఈ వ్యాధి తగ్గదని నాకు తెలుసు. ఏదో కంటితుడుపుగా ముందులు వాడటం. నా గురించి ఏ దిగులు లేదు. నా బాధల్లా మీ అమ్మ గురించి.

నువ్వు జీవితంలో సరిగ్గా స్థిరపడలేదని దిగులుపడి మీ అమ్మ ఆరోగ్యం పాడై పోయింది.

శారీరకంగా బాగానే ఉంది కానీ మానసికంగా కుంగిపోయింది. మతిమరుపు. చాదస్తం. ఏదో మాట్లాడుతూ ఉంటుంది. నాకు క్యాన్సర్ అని తెలిసిన తరువాత షాకే కి గురయింది. ఏదీ గుర్తు వుండదు.

నేను పోయినా పెన్షన్ వస్తుంది. ఉండటానికి ఇల్లు ఉంది. కానీ ఒంటరిగా ఉండలేదు. తనని ఎక్కడ ఉంచాలి? ఈ పరిస్థితుల్లో నాలుగు చోట్ల తిరిగి ఏదైనా ఓల్డ్ ఏజ్ హోమ్ చూసే శక్తి నాకు లేదు. అందుకే ఈ బాధ్యత నీకు అప్పగిస్తున్నాను.

మీ అమ్మకు ఏదైనా ఏర్పాటు చెయ్యి. ఇల్లు అమ్మతావో అద్దెకు

ఇచ్చుకుంటావో నీ ఇష్టం. ఆ పని అయ్యాక నేను పోయేదాకా నువ్వు వుండక్కర్లేదు. నా బాడీ మెడికల్ కాలేజీ కి డౌనేట్ చేశాను' అని చెప్పాడు. శ్రీను మనసులో ఏదో కదలిక. ఏదో మార్పు.

ఫ్రెండ్ కి ఫోన్ చేసి ఇదీ విషయం. నేను కొన్నాళ్లు ఇక్కడ వుంటాను అని చెప్పాడు. తండ్రిని దగ్గర వుండి చూసుకున్నాడు. రోజు రోజుకూ కుంగి పోతున్న తండ్రినీ, చుట్టుపక్కల ఏం జరుగుతోందో పట్టించుకోకుండా ఏమిటో మాట్లాడుతూ పిచ్చిదానిలాగా ఉన్న తల్లిని చూసి అతని మనసు ద్రవించి పోయింది.

నా జీవితంలో జరిగిన చేదు అనుభవాల ఏ పాపం ఎరుగని అమ్మ నాన్నలను బలిచేశాను. క్షమించరాని నేరం అని పశ్చాత్తాపంతో కుమిలిపోయాడు.

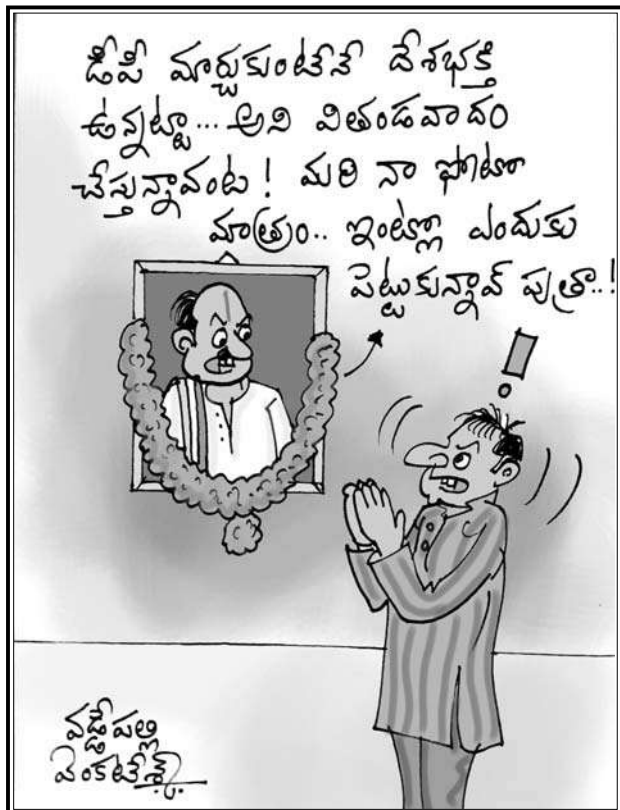
తండ్రిని ఎంతో ప్రేమతో చూసుకున్నాడు. కొడుకు చేతుల్లో తృప్తిగా కన్ను మూశాడు కేళవరావు. కౌనల్య మనసుకి ఎక్కలేదు ఆ విషయం. బాడీని తీసుకు వెళ్తుంటే 'ఎక్కడికి రా నాన్నగారిని తీసుకు వెళ్తున్నాడు?' అని అడిగింది. ఆయన ఇంకా ఉన్నాడనే భ్రమ. 'నిజం గ్రహిస్తే తట్టుకోలేదు ఆవిడ. అలాగే ఉండనివ్వండి. చూద్దాం కొన్నాళ్లు' అన్నాడు డాక్టర్. ఇక్కడి పనులు చక్కబెట్టుకుని తల్లిని తీసుకుని సింగపూర్ ప్రయాణమయ్యాడు. మెసేజ్ మోగడంతో ఈ లోకంలోకి వచ్చాడు. పద్మ. 'ఎలా ఉంది జర్నీ. అమ్మ ఎలా ఉన్నాడు?'

'ఫైనల్' అని రిపై ఇచ్చి. 'పద్మా! నీకు ఒక ముఖ్యమైన విషయం చెప్పాలి. వీలైనంత త్వరగా మనం పెళ్లి చేసుకుందాం. నాకు ఏ బంధాలు వద్దు.

ఒంటరిగా సుఖంగా ఉంటాను అని నన్ను నేను మోసం చేసుకుంటూ ఇంతకాలం బతికాను. ఇక నా వల్ల కాదు. నాకు అందరూ కావాలి. అమ్మ నా దగ్గర వుండాలి. భార్య, పిల్లలు కావాలి' టైప్ చేస్తుంటే కళ్లు చెమర్చాయి.

'నాన్నగారు కూడా వస్తే బావుంటుంది' కలవరిస్తోంది కౌనల్య. ఆమె చుట్టూ చేయి వేసి దగ్గరికి తీసుకున్నాడు.

'వస్తారమ్మా! తప్పక వస్తారు. వేరే రూపంలో అనుకున్నాడు మనసులో.

‘విద్వేషం గెలిచింది. కళాకారుడు ఓడిపోయాడు’ ఇది మున్స్వర్ ఫారూకి అనే ‘స్టాండప్ కమేడియన్’ ఒక సందర్భంలో చెప్పిన మాట. విద్వేషం ఏమిటి? ఎవరి మీద? ఆ కళాకారుడి ఓటమి ఎలాంటిది?

విదూషకులా? విషక్రిములా?

నేను టీవీ తెర మీద ఓ రైలు కాలిపోవడం చూస్తున్నాను. మా నాన్న వచ్చి ఇలాంటి చెత్త చూడొద్దు అంటూ కట్టేసి వెళ్లిపోయాడు. ఎందుకు అన్నాను నేను. అది గోడ్రా కాండ అన్నారు నాన్న. అది చూపించినది న్యూస్ చానల్ కాబట్టి, అదంతా ఒక సినిమా అనుకున్నాను. అది ఆర్ఎస్ఎస్ నిర్మిస్తే, అమితే షా దర్శకత్వం వహించి ఉంటారని అనుకున్నాను. నిజమేమిటో నాకు తెలియదు. 2020లో ఫారూకి ఇచ్చిన ఒక ప్రదర్శనలో వాగుడు ఇది. దీనికే జోక్ అని పేరు పెట్టాడు కూడా. అంటే నవ్వుకోవడానికి ఉపయోగపడే సంగతి. ఇలాంటి పాశవికా నందాన్ని జోకుల పేరుతో పేలితే ఊరుకోం, మా బెంగళూరు వస్తే కాళ్ళు విరిచేస్తాం అని హెచ్చరికలు వచ్చాయి. ప్రదర్శన రద్దయింది. పాపం, డబ్బులు పోయాయన్న బాధ. అప్పుడే, ‘విద్వేషం గెలిచింది, కళాకారుడు ఓడిపోయాడు’ అంటూ పెద్ద పెద్ద మాటలు వల్లించాడు ఫారూకి. గోడ్రా కాండలో హిందువులు సజీవంగా దగ్ధమయ్యారని అంటున్నారు కదా! ఏం వాళ్ళని చనిపోయాకా దహనం చేయరా? అని కూడా మరొక “జోక్” విసిరాడు ఫారూకి. ఇది హాస్యమా, మానసిక రోగమా? ఒక మతానికి చెందిన వారి శవాల మీద కూడా జోకులు వేస్తే ఏమనాలి? పైగా దీనికి కళ అని పేరు. ఇలాంటి కళాకారులను పోషించడం మా కర్తవ్యం అంటూ పెద్ద మనసు ప్రదర్శిస్తున్నారు కేటీఆర్ వంటి మంత్రులు. మీకేం భయం లేదు మీ కళా ప్రతిభని ప్రదర్శించండి అని దగ్గర ఉండి మరీ ప్రదర్శనలు చేయిస్తున్నారు. 59 మంది కరసేవకులను అంత దారుణంగా దహనం చేస్తే కనీస మానవత్వం లేకుండా ఇలాంటి కారుకూతలు కూసి దానికి హాస్యమని పేరు పెడతారా? అందుకే మధ్యప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నెల రోజులు జైలులో ఉంచింది. ఇతడు

హిందువులనీ, హిందూ దేవతలనీ హాస్యం పేరుతో తూలనాడతాడు. సభకు వచ్చిన వెంగళప్పలు వెరినవ్వులు నవ్వుతారు. కళ ముసుగులో, వ్యంగ్యం ముసుగులో హిందూత్వను తూలనాడే ముస్లిం మతోన్మాది. మతోన్మాదం జీర్ణించుకున్న ఉన్మాది హాస్యం, వ్యంగ్యం పేరుతో చేస్తున్న వెర్రి చేష్ట ఇది. వెరసి ఇదే స్టాండప్ కామెడీ.

ఆగస్ట్ 21న ఫారూకి ప్రదర్శనను హైదరాబాద్లో నిర్వహించారు. లోపల ఎంత హాస్యం పండించాడో ఎవరికీ తెలియదు కానీ, బయట మాత్రం విషాదం నింపాడు. ఈ పిచ్చివాడి ప్రదర్శనకి వేయి మంది పోలీసులు కాపలా కాశారు. సాయుధ పోలీసులతో ఆ ప్రాంతాన్ని దిగ్బంధనం చేసి లోపల హాస్యం పండించే వెనులుబాటు కల్పించారు. బీజేపీ కార్యకర్తలని, నాయకులని ముందే అరెస్టు చేశారు. వాళ్ల మీద లాఠీచార్జి చేశారు. కొందరిని అక్కడ అరెస్టు చేశారు. ఎమ్మెల్యే రాజాసింగ్ను ముందే నిర్బంధం లోకి తీసుకున్నారు. ఇసకవేస్తే రాలనంత ట్రాఫిక్ ఉండే శిల్పకళావేదిక పరిసరాలలో ఈ వికృత విన్యాసం కోసం ఆంక్షలు పెట్టి జనాన్ని హింసించి ఆనందించారు. బుల్లెట్ ప్రూఫ్ వాహనంలో ఫారూకి వచ్చాడు. ఆ గంభోళిగాడి వాగుడు కోసం వందలు పోసి టిక్కెట్లు కొని వచ్చిన వాళ్ళని లోపలికి వెళ్లే వాళ్ళని సఖిఖి పర్యంతం తనిఖీ చేసి పంపించారు. ప్రదర్శన ప్రారంభం కాగానే పోలీసులు గేట్లు మూసేశారు. ఎంతయినా టీఆర్ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కనుసన్నలలో జరిగింది కాబట్టి ఆ మాత్రం శ్రద్ధ ఆ యంత్రాంగానికి ఉంటుంది. మేం అక్షరాలా 1299 రూపాయలు పోసి టిక్కెట్లు కొన్నాం, మమ్మల్ని లోపలికి పంపించండి మహాప్రభో అని కొంచెం ఆలస్యంగా వచ్చిన కొందరు మొరపెట్టు కున్నా ఫారూకి రక్షణ కోసం గేట్లు ససేమిరా తీయమని పోలీసులు చెప్పేశారు. అయినా ప్రదర్శనకి ఎంత సమయం ముందురావాలి, ఎలా ఉండాలి వంటి యావత్తు సమాచారం ఉండటం. అతడు సమయ పాలనలో చండశాసనుడట. చాలామందే పాపం ఫారూకి ప్రదర్శన చూడకుండా వెనుదిరిగారని ఒక ప్రముఖ ఆంగ్ల దినపత్రిక రాసింది. జన్మ వృథ అయి పోయిందికదా అని వాళ్లు అనుకున్నా ఆశ్చర్యం లేదు.

ఇంతకీ ఇది హాస్యం ప్రదర్శనేనా? లోపలున్న ఏ కొందరికో అందులో హాస్యం వినిపించి ఉండవచ్చు. లోపలికి వెళ్లిన వాళ్లకి తగిన మసాలా

అందలేదు. రాజకీయవేత్తల మీద నోరు పారేసుకో లేదట. అంటే బీజేపీ మీద, ఆర్ఎస్ఎస్ మీద జోకులు వేయలేదన్నమాట. మొన్నటి మధ్యప్రదేశ్ జైలు జీవితం బాగా పనిచేసినట్లే ఉంది. ప్రశాంతంగా సాగిందట ప్రదర్శన. ఇది కాదు కదా, లోపలికి వెళ్లిన చాలా మంది ఆశించినది.

బీజేపీ వారు ఫారూకి ప్రదర్శన గురించి ఎందుకు ఇంత వ్యతిరేకతతో ఉన్నారు? వాళ్లకి హాస్యప్రియత్వం లేక కాదు. హాస్యం పేరుతో అతడు వెదజల్లుతున్న విషం గురించే వారి పట్టింపు. అందులో ముమ్మాటికీ హిందూ వ్యతిరేకత, బీజేపీ వ్యతిరేకత సుస్పష్టం. గోడ్రా దుర్ఘటన మీద అవాకులూ చెవాకులూ పేలిన తరువాత ఫారూకికి గట్టి హెచ్చరికలే వచ్చాయి. కానీ ఇలాంటి వాడికి భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛ మకుటం తగిలించి దేశం నెత్తిన రుద్దడానికి మంచి ప్రచారం కల్పించే మీడియా మూర్ఖులకు లోటు లేదు కదా! గోడ్రా వ్యాఖ్యలు, నిరసనల నేపథ్యంలో బర్దాద్ అనే యాంకర్ జాతినీ ఉద్దేశించి ఫారూకి మాట్లాడే అవకాశం కల్పించింది. గోడ్రా వ్యాఖ్యలకు తాను క్షమాపణ చెప్పనని అన్నాడు. తాను ఎలాంటి తప్పు చేయలేదనే చెప్పాడు. విదూషకుడి పేరుతో చెలామణి అవుతున్న ఈ విషక్రిము ఒక ప్రదర్శనలో రాముడి మీద, సీత మీద కూడా నానా చెల్తా వాగాడు. హిందూ సంస్థలు నిరసన ప్రదర్శనలకు దిగాయి. 2021 జవవరిలో ఇతడిని అరెస్టు చేశారు. ఇదంతా చూసిన సెక్యులరిస్టులు, ఉదారవాదులు, ముస్లిం మత పెద్దలు, టీఆర్ఎస్ వంటి పార్టీలు ఔను, విద్వేషమే నెగ్గింది, కళ ఓడిపోయిందంటూ ఫారూకికి వంత పాడారు. ఇప్పటికీ పాడుతున్నారు. కాంగ్రెస్ ఎంపీ శశి ధర్మార్ అయితే పాపం ఒక విదూషకుడిని ఇలా ఏడిపించడం ఏం బావుంది అంటూ వాపోయాడు. హిందూ మతానికి వ్యతిరేకంగా నోరు పారేసుకునే వాడికి భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛ ఉండాలి. ఇది తగదు అని చెబితే మాత్రం అది విద్వేషాన్ని రెచ్చగొట్టడమని చెబుతోంది ఈ మేధావి లోకం. ఎంత వింత? దీనికి బోలెడు పేర్లు, క్రియేటివ్ లిబర్టీ, ఆర్టిస్టిక్ ఫ్రీడమ్... ఇంకా అలాంటివే. దీనికి విరుగుడు హిందువులలో ఆత్మగౌరవ స్పృహ రావాలి. కనీసం ఇలాంటి విషక్రిములు దాడి చేసినప్పుడు నిరసన తెలియచేయాలి. నిరసన తెలియచేస్తున్నవారికి మద్దతు ఇవ్వాలి. అంతకంటే ముందు అలాంటి ప్రదర్శనలను బహిష్కరించాలి.

భారతీయ వాఙ్మయంలో మహా కావ్యాలు ఉన్నాయి. దేని ఘనత దానిదే. అవి ఎన్ని ఉన్నా ఒక్క గ్రంథానికి మాత్రం భారత జాతి రుణపడి ఉంటుంది. అదొక నవల. అది కూడా చిన్న నవల. పేరు 'ఆనందమఠం'. అందులో ఒక సన్నివేశంలో వినిపించే గీతమే 'వందేమాతరమ్... సుజలాం సుఫలాం... మలయజ శీతలాం.. సస్యశ్యామలాం .. మాతరమ్... ఆ నవలా కర్తే బంకించంద్ర చటోపాధ్యాయ. అదే భారత స్వాతంత్ర్య సమరానికి కవాతు గీతమైంది. స్వతంత్ర భారతావనికి జాతీయ గీతమైంది. కొన్ని సంస్కృత పదబంధాలను కలిపి వంగ భాషలో రాసిన ఈ గీతం కొన్ని కోట్ల మంది భారతీయులకి ప్రేరణ ఇచ్చింది. నేటికీ ఇస్తున్నది. జాతీయోద్యమంలోని అన్ని పంథాల వారికీ ఆదరణీయమైంది. గాంధీజీ ఎంత ప్రేమించారో, అరవిందులు కూడా అంతే ఆరాధించారు. అరవిందులు ఏమన్నారు? 'బంకించంద్ర ఒక భాషను, ఒక సాహిత్యాన్ని, ఒక జాతిని సృష్టించారు?' నిజంగా అద్భుతం. ఆ నవల, ఆ గీతాల విషయంలో ఇది పూర్తి నిజం.

అజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవాల సందర్భంగా సమర యోధులను స్మరించుకుంటున్నాం. చరిత్ర పుటలలో సరైన స్థానం దక్కకుండా ఉండి పోయిన వారికి కైమోడ్పులు ఘటించాం. వీటన్నిటితో పాటే ఈ చారిత్రక సందర్భంలో నిర్వహించవలసిన కర్తవ్యం వందేమాతరమ్ గీతంతో భారతజాతికి ఉన్న అమృతోపమానమైన బంధం గురించి కూడా సమీక్షించుకోవాలి. సాంస్కృతిక ఐక్యత బలంగానే ఉన్నా, రాజకీయ, సామాజిక ఐక్యత లేకపోవడంతో ఈ జాతి బానిసత్వంలోకి పోయింది. ఆత్మహత్యా సదృశమైన ఆ పరిణామంతో జాతీకీ, దేశానికీ జరిగిన నష్టం ఎప్పటికీ, ఎవరికీ అంచనాకు అందదు. గతంలోని మహోన్నత మేధస్సు, తపస్సు ఈ దేశానికి ఇచ్చిన సంపదలన్నీ లుప్తమైపోయాయి. చేజారి పోయాయి అనడం మరింత వాస్తవం. అలాంటి దేశంలో స్వాతంత్ర్యోద్యమం జరిగింది. ఆ ఉద్యమానికి గొంతుకైంది వందేమాతర గీతం. ఆ ఉద్యమమే దేశానికి రాజకీయ ఐక్యతను సంతరించి పెట్టింది. కాబట్టి దేశంలో సాంస్కృతిక ఏకత్వానికి పరిపూర్ణతను కల్పిస్తూ రాజకీయ ఏకత్వాన్ని తెచ్చినది పరోక్షంగా వందేమాతర గేయమే. ఆ పరమ పవిత్రమైన గేయానికి వ్యాసపీఠం వంటిది 'ఆనందమఠం'. కొందరు కొన్ని మాటలలోనే నవల గొప్పతనం చెప్పారు. అందులో ఎంచదగిన వ్యాఖ్య- ఆ నవల భారతీయ జాతీయవాదాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి దోహదపడే పెద్ద బాలశిక్ష.

భారతీయులకు జాతి అనే సమున్నత సామాజిక దృష్టిని, అందుకు సంబంధించిన కల్పనను ప్రసాదించిన ఈ నవల ఇతివృత్తం, అందులో బంకింబాబు నిక్షిప్తం చేసిన తాత్వికతలలో ఎన్నో లోతులు ఉన్నాయని విమర్శకులు చెబుతారు. ఆధునిక యుగ జాతీయ దృక్పథం గురించి భారతీయులకి ఆ నవల ఓనమాలు నేర్పింది. ఆ అంశమే ఈ నవలకు ఆత్మ. ముర్దీదాబాద్ నవాబు సేనల మీద ఒక హిందూ సన్యాసి తిరుగుబాటు చేయడం ఇందులో కనిపిస్తుంది. టర్కీ-అఫ్ఘాన్ మూలాలు ఉన్న పాలకులను మట్టి కరిపించాలన్న సందేశం వినిపించారు. దీనితో పాటు ఈస్టిండియా కంపెనీ పాలన అంతం చేయడానికి హిందువులు, ముస్లిం పకీర్లు కలసి పోరాడడం కూడా ఇందులో కనిపిస్తుంది. ఒక సందర్భంలో రవీంద్రనాథ్

టాగూర్ తో మాట్లాడుతూ ముల్కీరాజ్ ఆనంద్, 'ఈ నవల స్వతంత్ర భారతం గురించి బంకించంద్ర దృష్టిని తెలియజేస్తుంద'ని అన్నారు. అంటే 18వ శతాబ్దంలోనే స్వతంత్ర భారతం గురించి స్పష్టించిన మహనీయుడు బంకించంద్ర. భారతీయుల రాజకీయ బానిసత్వం గురించి, సామాజిక దోపిడీ గురించి, బ్రిటిష్ పాలనలోని అకృత్యాల గురించి చాటి చెప్పిన ఆనందమఠం దేశవాసులను మేల్కొల్పిందని కూడా విమర్శకులు చెబుతారు. మొత్తంగా చూస్తే జాతీయవాదాన్ని చర్చించిన తొలి భారతీయ నవలగా కూడా ఆనందమఠం గౌరవం పొందింది.

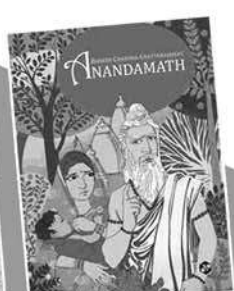
నవల అనే ఒక పాశ్చాత్య ప్రక్రియను జాతీయ భావాలను విస్తరింప

జాతీయతకు నడ

చేయడానికి వినియోగించు కోవడం బంకించంద్ర దూరదృష్టికి నిదర్శనంగానే కనిపిస్తుంది. నిజానికి ఆనందమఠంలోనే కాదు, బంకించంద్ర ఇతర రచనలలోనూ భారతీయుల మధ్య సహృదయత్వాన్ని ఆకాంక్షించడం కనిపిస్తుందని విమర్శకులు అంటారు.

ఈ నవల స్వాతంత్ర్య సమరయోధులకు ఆ మహా రచయిత ఇచ్చిన వెలకట్టలేని బహుమానంగా కూడా చెబుతారు. దేశాన్ని తల్లిగా గౌరవించే సంస్కారాన్ని అందించిన నవల ఇది. ఆ భావన పరమార్థం ఏమిటి? బెంగాలీలు కావచ్చు, లేదా మొత్తం హిందువులు కావచ్చు. యావన్ముంది భారతీయులు మన పురాతన వాఙ్మయంలో కనిపించే ధర్మాగ్రహం కలిగిన, శౌర్యవంతులైన సాధువుల వలె అవతరించాలని బంకింబాబు ఆశయమనిపిస్తుంది. వందేమాతర గేయంలోని భావం అదే. విలువలను మన మౌర్యకుల నుంచి అందిపుచ్చుకోవాలని ఆయన నిశ్చితాభిప్రాయం. ఒక పాలక వ్యవస్థ తరపున అన్ని రకాల సౌకర్యాలు పొందుతూ, గొప్పగా శిక్షణ పొందిన వారిని కూడా, ఎలాంటి శిక్షణ లేని సాధారణ ప్రజలు ఓడించవచ్చు. ఎలాగంటే, నా జన్మభూమి కోసం సర్వం త్యాగం చేయడానికి సిద్ధం అనుకున్నవాళ్ల వల్ల ఇది సాధ్యమే అన్నది ఆ తాత్వికత. అంటే మాతృభూమి ఎడల అవ్యాజమైన ప్రేమతో ఉన్నవారు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యం ఎక్కుబెట్టే బాయ్స్ అట్టినీ, ట్యాంకులనీ కూడా ఛేదించగలరు.

నవల ఇతివృత్తం మొత్తం ఇదే చింతనతో సర్వం త్యాగం చేసిన ఒక సన్యాసి చుట్టూ పరిభ్రమిస్తుంది. ఎదురుగాలిలో, ప్రతికూలతల మధ్య ప్రజలు ఎలా వ్యవహరించాలో కర్తవ్య బోధ చేయగల రచన ఇది. వలసపాలన నేపథ్యంలో హిందుత్వంలో అనివార్యంగా రావలసిన మార్పును రచయిత సూచించడం ఈ నవలలో కీలకమైన అంశం. హిందూ జాతీయ వాదాన్ని ఆయన ప్రతిపాదించారని విమర్శకులు చెబుతున్నారు. నిజానికి దేశాన్ని లేదా ఈ నేలలో మాతృమూర్తిని దర్శించడం భారతీయులకు పూర్వం నుంచి ఉన్నదే. 'జననీ జన్మభూమిశ్చ' అన్న భావన అదే కదా! దాని అవసరం

తన కాలం నాటి సమాజానికి ఎంతగా ఉన్నదో బంకింబాబు గుర్తు చేశారని అనిపిస్తుంది.

‘ఆనందమఠం’ ఆధునిక భారతీయ సాహిత్యంలో మహాన్నతమైన నవలగా పరిగణిస్తారు. బెంగాలీ భాషలో లిఖించిన ఈ నవల మొదటిసారి 1882లో అచ్చయింది. అంటే భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ స్థాపనకు మూడేళ్ల ముందే. ఆ తరువాత ఎన్నిసార్లు పునర్ముద్రణకు నోచుకున్నదో, ఎన్ని భాషలలోకి అనుదితమైందో లెక్కకు అందదు. ఇక్కడ ఒక విషయం ప్రస్తావించాలి. నిజానికి బంకించంద్ర వందేమాతరం గేయాన్ని 1876లోనే రాసుకున్నారు. దానికే ఆనందమఠంలో చోటు కల్పించారు. బంకించంద్రను ఎప్పటికీ భారతీయ మహాన్నత రచయితగా, కవిగా సమ్మానించుకుంటూనే ఉంటాం. ఆయనొక సాహిత్య స్రవహర్. ఈ నవలతో బంకింబాబు ఆధునిక నవలా ప్రక్రియకు పితామహుడు అన్న ఖ్యాతిని కూడా తెచ్చుకున్నారు. వలసపాలన తరువాతి యుగాలకు చెందిన విద్యార్థులు ఆ కాలంలో ఉన్న పరిస్థితులను అర్థం చేసుకోవడానికి ఉపకరించే నవల కూడా ఇదేనని కొందరు విమర్శకులు చెబుతారు. జాతీయ భావాలు సాధారణ ప్రజలకి కూడా చేరడానికి సరళమైన భాషను ఉపయోగించాలన్న బంకించంద్ర విప్లవాత్మక దృష్టి ఎప్పటికీ ఆచరణీయమే. తన రచనల ద్వారా విదేశీయుల పాలన నుంచి విముక్తం కావాలన్న చింతన ప్రజలలో రావాలని ఆయన ఆశించడం కూడా అద్భుతమే అనిపిస్తుంది. మనం అంగ్ల భాషా బంధం నుంచి విముక్తం కావాలనీ, సాధారణ

బంకించంద్ర చటర్జీ

అయితే ఈ అంశాలూ, పాత్రలూ అన్నీ స్వాతంత్ర్యోద్యమం అనే ఆలోచన పరిధిలోనే ఒదిగి ఉంటాయి.

చరిత్రకీ, వర్తమానానికీ నడుమ ఉన్న బంధం గురించి బంకించంద్ర అభిప్రాయాలను గమనించిన తరువాత ఆయన గొప్ప రచయిత కావడంలో వింతేమీ లేదనిపిస్తుంది. కాబట్టే ఆనందమఠం వంటి రచన ఆయన చేయగలిగారు. వర్తమానానికి గతం ద్వారా సంక్రమించే మనోబలాన్ని గుర్తించినవారు బంకించంద్ర. బహుశా ఇంతవరకు ఏ రచయిత, భారతీయ మేధావి గుర్తించని ఒక అంశాన్ని ఆ మహానుభావుడు గుర్తించారు. ఆధునిక భారతీయులు ఇప్పటికీ ఆ అతి పెద్ద లోపంతో బాధపడుతున్నారు. హిందువులలో జాతీయ భావాలు లుప్తమైపోతుండే దానికి ప్రధాన కారణం-హిందువులు తమ చరిత్రను రాసుకోవడం గురించి పట్టించుకోలేని వారు కావడమే అన్నారు బంకింబాబు. ఎంత గొప్ప వాస్తవమిది. ఈ భావాన్నే వేరే మాటలతో ఇటీవలి నోబెల్ గ్రహీత వీఎస్ నయిపాల్ కూడా చెప్పలేదా! భారతీయులకు చారిత్రక స్పృహ, దృష్టి లేవని నయిపాల్ నిర్మోహ మాటంగానే చెప్పారు. బంకింబాబు దృష్టిలో గతమంటే ఎప్పుడో కన్నుమూసిన వారి కథ కాదు. అది వర్తమానానికి రూపురేఖలను ఇచ్చే, వర్తమానాన్ని అవిష్కరించే, శిల్పించే వ్యవస్థ. బంకించంద్ర రచనలన్నీ గతంలోని వీరోచిత వ్యక్తిత్వాలను, జీవితాలను అన్వేషించి తీసుకువచ్చి, వర్తమాన తరం చేత భారతీయ అస్తిత్వాన్ని గుర్తించేటట్లు చేస్తాయని అంటారు విమర్శకులు. ఒక దేశం విదేశీ పాలన నుంచి విముక్తం కావాలని ఆశించినప్పుడు మొదట జరగవలసిన పరిణామం తమ అస్తిత్వాన్ని తాము వ్యక్తీకరించడమే. స్త్రీ పాత్రలను కూడా ఆయన ఇదే పంథాలో చిత్రించారు. రాజ్ మోహన్ భార్య, దుర్గేశనందిని, మృణాళిని, దేవి చౌధురాణి నవలల్లో కథానాయికలే కీలకం. వీరంతా జీవితమంతా తమ అస్తిత్వాన్ని అన్వేషించడం కనిపిస్తుంది.

ఆధునిక భారతీయ జీవనాన్ని నిర్వచించిన, స్వాతంత్ర్య కాంక్షకు భాష్యం చెప్పిన నవలను ప్రతితరం చదవాలి. ప్రతి భారతీయుడు పఠించాలి. ఒకసారి చదివి ఉంటే, రెండోసారి చదవాలి. మన కుటుంబంతో చదివించాలి. అందుకే ‘జాగృతి’ ఆ నవల తెలుగు అనువాదాన్ని అందించబోతున్నదని తెలియచేయడానికి సంతోషిస్తున్నాం.

వచ్చే వారం సంచిక...

కలు నేర్చిన నవల

ప్రజలకు మన రచనలు చేరాలనీ 1872లోనే తన మిత్రుడు శంభుచంద్ర ముఖర్జీకి ఆయన రాసిన లేఖలో చెప్పిన సంగతి చదివితే వారి పట్ల మరింత గౌరవం పెరుగుతుంది.

ఆనందమఠం ప్రధానంగా ఒక సృజనాత్మక రచనే కావచ్చు. అయినా అది కేవలం భారతీయ సాహిత్య వివేకాశంకోసం ఓ అద్భుత శకలం మాత్రమే కాదు. అది భారతదేశంలో వెలువడిన తొలి రాజకీయ నవల. కేవలం సాహిత్య విభాగానికే ఆ రచనను పరిమితం చేయలేం. రాజకీయ చైతన్యం వెల్లువెత్తుతున్న భారతీయులకు జాతీయతా భావాలను బోధించిన నవల ఆనందమఠం. ఇందులో తీసుకున్న ఇతివృత్తంలో అంకురిస్తున్న జాతీయవాద చిత్రణ, నిష్ఠాను దేశభక్తి ఇమిడి ఉన్నాయి. గురుదేవ్ రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ ఒక సందర్భంలో ఈ నవలను ‘బంకిం మహాభారతం’ అని కీర్తిస్తూ సమున్నత స్థానం కల్పించారు. మహాభారతంలోని పాత్రల వలెనే ఆనందమఠం నవలలో తారసిల్లే నన్యగుల పాత్రలు కూడా మహాన్నతమైనవని అన్నారు ఆ సాహిత్య నోబెల్ గ్రహీత. తరువాతి కాలాలలో రవీంద్ర కవీంద్రుడే ఈ గేయానికి బాణీ కట్టడం చరిత్రాత్మకమే.

బెంగాల్ ప్రాంతంలో జాన్ కంపెనీ లేదా ఈస్టిండియా కంపెనీ జలగలు కూడా సిగ్గుపడే విధంగా పాలన పేరుతో భారతీయుల రక్తం తాగిన తీరును వర్ణించేదే ఈ నవల. ఆ దుష్టపాలనకు వ్యతిరేకంగా అక్కడ ఆరంభమైన పోరాటాలను ఈ నవల అక్షరబద్ధం చేసింది. 1770 నాటి దుర్భిక్షం నేపథ్యంలో అక్కడి మత, పాలన, సామాజిక సంక్షోభాలకు అక్షరరూపం ఇచ్చింది. సంస్కృతి పరంగా హిందువులకూ, ముస్లింలకూ ఉన్న వైరుధ్యాలు, పాలకులకూ, పాలితులకూ ఉన్న ఘర్షణలు బంకింబాబు అవిష్కరించారు. విదేశీయులకూ, దేశవాసులకూ మధ్య వచ్చిన అగాధం గురించి ఈ నవల చర్చిస్తుంది. అంతేనా! ఆర్యులు, ఆర్యేతరులు; పట్టణవాసులు, గ్రామీణులూ వంటి కొన్ని అపోహలు, అంతరాల గురించి; బ్రహ్మచర్యం, లైంగిక జీవితాల గురించి అది ప్రస్తావిస్తుంది.

1947, ఆగస్ట్ 15న దేశం మొత్తం స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ సందర్భాల్లో మునిగి తేలుతుంటే ఇద్దరు నాయకులు మాత్రం వాటిల్లో పాలుపంచుకోలేదు. జాతీయస్థాయిలో మహాత్మాగాంధీ మొదటివారు కాగా, నిజాంపాలన నుంచి విముక్తి ఉద్యమంలో అలుపెరుగని పోరాటం చేసిన జమలాపురం కేశవ రావు రెండోవారు. మహాత్ముడు హిందూ-ముస్లింల మధ్య ఉద్రిక్తలను చల్లార్చేందుకు కలకత్తాలో సత్యాగ్రహంలో ఉంటే, హిందూ-ముస్లింలతో కూడిన సమైక్య హైదరాబాద్ స్టేట్ విముక్తి కోసం సత్యాగ్రహంలో పాల్గొని జైల్లో ఉన్నారు దక్కన్ సర్దార్ జమలాపురం కేశవరావు. త్యాగశీలురు తాము నమ్మిన సిద్ధాంతాల కోసం జరిపే అలుపెరుగని పోరాటంలో సుఖాలను, ఆనందాలను పట్టించుకోకుండా

వెలికిరావడం మొదలైంది.

1923లో కేశవరావు రాజమండ్రిలో జరిగిన మహాసభకు హాజరై, మహాత్ముని ఉపన్యాసాన్ని తొలిసారి విన్నారు. అటు తర్వాత 1930లో మహాత్మాగాంధీ విజయవాడలో ఏర్పాటు చేసిన బహిరంగ సభలో ప్రసంగించడానికి వచ్చినప్పుడు, కేశవరావు ఆయన్ను కలుసుకున్నారు. ఆ పరిచయమే కేశవ రావును నిజాం విముక్తి పోరాటంలో సత్యాగ్రహాన్ని ఆయుధంగా మలచుకోవడానికి ఉపయోగపడింది. నాటి తరానికి మహాత్ముడు అందించిన స్ఫూర్తి అటు వంటిది. ఆ తర్వాత కేశవరావు వరంగల్, కరీంనగర్ జిల్లాల్లో విస్తృతంగా కాలినడకన ప్రయాణించారు. వెట్టిచాకిరి, దుర్బర పేదరికంతో బాధపడుతున్న ప్రజలను చూసి చలించిపోయారు. వారిలో చైతన్యం

అలుపెరుగని పోరాట యోధుడు 'సర్దార్'

జమలాపురం కేశవరావు

లక్ష్యం వైపు మాత్రమే వారి ప్రయాణం సాగుతుందనడానికి కేశవరావు జీవితమే నిదర్శనం.

సర్దార్ జమలాపురం కేశవరావు. ఆరడుగుల ఆజానుబాహుడు! నిండైన విగ్రహం.. నిజాం కళాశాలలో ఉన్నత విద్యను అభ్యసించినవాడు. నిజాం ప్రభుత్వంలో ఉద్యోగం చేసినా, నాటి భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమం, మహాత్ముని నాయకత్వంతో స్ఫూర్తిని పొంది, తెలంగాణకు నిజాం పాలన నుంచి విముక్తి కల్పించాలన్న ఒకే ఒక లక్ష్యంతో, ఆస్తులు, కుటుంబాన్ని వదిలేసి నిరంతర పోరాటం సలిపారు కనుకనే ఆయన గొప్ప త్యాగశీలిగా చరిత్రపుటల్లో చిరస్థాయిగా నిలిచారు. 1908, సెప్టెంబర్ 3న సర్దార్ జమలాపురం కేశవరావు నేటి ఖమ్మంజిల్లా ఎర్రపాలెం గ్రామంలో జన్మించారు. నాటి నిజాం సంస్థానంలో తూర్పు కొనస (ఆంధ్రకు సరిహద్దు ప్రాంతం) ఉంటుందీ గ్రామం. తండ్రి వెంకట రామారావు, తల్లి వెంకట నరసమ్మ. ఈ దంపతులకు ఈయన తొలి సంతానం. సంపన్న జమిందారీ కుటుంబం. ప్రాథమిక విద్యను అభ్యసించింది ఎర్ర పాలెంలోనే. అయితే ఉన్నత విద్యను మాత్రం నిజాం కళాశాలలో పూర్తిచేశారు. కళాశాల విద్యను అభ్యసించే కాలంలోనే నిజాం ప్రభుత్వం వందేమాతరం గీతాలాపనను నిషేధించింది. ప్రభుత్వ నిర్ణయంపై నిరసన వ్యక్తం చేస్తున్న తోటి విద్యార్థులను కూడగట్టి పోరాటం సలిపారు. అప్పటినుంచే జమలాపురం కేశవరావులో నిబిడికృతమైన నాయకత్వ లక్షణాలు

నింపడానికి కృషి చేశారు. ఇందుకోసం విద్యే ప్రధాన సాధనమని భావించి, వయోజన విద్య నేర్పడంలో కీలకపాత్ర పోషించారు. ఇదే సమయంలో ఆంధ్ర పితామహుడిగా పేరుగాంచి, మాడపాటి హనుమంత రావు ప్రారంభించిన గ్రంథాలయోద్యమం కేశవ రావును ఆకర్షించింది. ఊరూరా గ్రంథాలయాలను నెలకొల్పితే వాటిద్వారా ప్రజల్లో పఠనాసక్తి పెరిగి మరింత చైతన్యాన్ని సంతరించుకుంటారన్న ఉద్దేశంతో, తెలంగాణలో గ్రంథాలయోద్యమ వ్యాప్తికి తీవ్రంగా పాటుపడ్డారు.

తెలంగాణ స్టేట్ కాంగ్రెస్ తొలి అధ్యక్షుడు

నాటి ఉమ్మడి మద్రాస్ రాష్ట్రానికి చెందిన ఆంధ్ర ప్రాంతంలో చోటుచేసుకున్న స్వాతంత్ర్యోద్యమం ప్రభావంతో తెలంగాణ స్టేట్ కాంగ్రెస్ ఏర్పాటు ఆవశ్యత కను ఆయన గుర్తించారు. ఈ నేపథ్యంలోనే 1938లో హైదరాబాద్ స్టేట్ కాంగ్రెస్ ఏర్పాటైంది. దీనికి తొలి అధ్యక్షుడు జమలాపురం కేశవరావు. ఇదిలా ఉండగా 1938, సెప్టెంబర్ 24న నిజాం పాలనలకు వ్యతిరేకంగా మధిరలో సత్యాగ్రహ దీక్షను చేపట్టాలని జమలాపురం కేశవరావు, గోవిందరావు నాయక్, రావి నారాయణరెడ్డి నిశ్చయించుకున్నారు. ప్రభుత్వ వ్యతిరేక కార్యక్రమాలను ఉక్కుపాదంతో అణచివేసే నిజాం అందుకు అనుమతి ఇవ్వలేదు. సత్యాగ్రహ యత్నాన్ని విరమించుకోవాలని మధిర పోలీసులు వీరిని హెచ్చరించారు. దేశం యావత్తూ బ్రిటిష్ పాలనకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేస్తుంటే, హైదరాబాద్

స్టేట్లో మాత్రం, నిజాంకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమం చేయాల్సిన దుస్థితి. నిజాంను గద్దె దింపితే తప్ప విముక్తి సాధ్యం కాదని జమలాపురం కేశవరావు నేతృత్వంలోని స్టేట్ కాంగ్రెస్ అందుకు అనుగుణమైన కార్యాచరణను రూపొందించి అమలు చేసింది. ఇందులో భాగమే మధిరలో సత్యాగ్రహం.

1938, సెప్టెంబర్ 24 మధ్యాహ్నానికి మధిర పట్టణం యావత్తు ఒకవైపు ప్రజలు మరోవైపు నిజాం పోలీసులతో కిటకిలాడిపోయింది. అడుగుడుగునా మోహరించిన పోలీసులు సత్యాగ్రహాన్ని అడ్డుకోవాలన్న పట్టుదలతో ఉన్నారు. సర్వత్రా తీవ్ర ఉత్సంఠ నెలకొన్న తరుణంలో జనం మధ్యలో నుంచి రైతు వేషంలో ఉన్న కేశవరావు ఒక్కసారిగా బయటకు వచ్చి సత్యాగ్రహ వేదికపై త్రివర్ణ పతాకాన్ని ఎగురవేసి, మహాత్మాగాంధీకి, హైదరాబాద్ స్టేట్ కాంగ్రెస్కు అనుకూలంగా పెద్దఎత్తున నినాదాలు చేయడంతో, ఒక్కసారిగా సంభ్రమాశ్చర్యాలతో మునిగిన ప్రజలు ముక్తకంఠంతో కేశవరావును అనుసరించారు. అప్రమత్తమైన పోలీసులు ఆయన్ను అరెస్ట్ చేసి జైలుకు తరలించారు. ఈ కేసులో కేశవరావుకు 18 నెలల జైలుశిక్ష పడింది. నిజానికి ఆరోజు కేశవరావు మధిరకు రావడం మామూలుగా అయితే సాధ్యంకాదు. దీన్ని గుర్తించిన ఆయన మధిరకు అనుకొని ప్రవహించే వాగు పక్కనే ఉన్న రాయపట్నం గ్రామానికి వచ్చి, అక్కడే తన వేషధారణను వూర్తిగా మార్చుకున్నారు. తలకు పాగా, భుజంపై గొంగళి, చేతిలో

సెప్టెంబర్ 03 జమలాపురం కేశవరావు జయంతి

కర్ర, బుట్టగోచీ పంచె కట్టుకొని రహస్యంగా మధిర లోకి ప్రవేశించారు. తనను ఎవరూ గుర్తించలేదన్న సంగతి నిర్ధారించుకున్న తర్వాత తాను అనుకున్న పనిని ముగించారు. ఆ తర్వాత కొన్నాళ్లు వరంగల్, మరికొన్నాళ్లు నిజామాబాద్ జైల్లో గడిపారు.

పాల్వంచలో ఆదివాసీ మహాసభ

జైలు నుంచి బయటకు వచ్చిన తర్వాత కూడా కేశవరావు తన పంథాను మార్చుకోలేదు. వయోజన విద్యకోసం కృషిచేస్తూనే, మహాత్మాగాంధీ బాటలో అంటరానితనం నిర్మూలనకు ఉద్యమించారు. గిరిజ నుల్లో చైతన్యం నింపేందుకు ఆయా గ్రామాల్లో విస్తృతంగా పర్యటించారు. ఇందులో భాగంగానే పాను గంటి పిచ్చయ్య, వనం నరసింహారావు, నారాయణ రావులతో కలిసి పాల్వంచలో ఆదివాసీ మహాసభను నిర్వహించారు. 1942లో మహాత్మాగాంధీ క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం కోసం పిలుపునిచ్చినప్పుడు, కేశవరావు నిజాం సంస్థానంలోని గ్రామగ్రామాన ఈ ఉద్యమాన్ని ప్రచారం చేశారు. 1946లో మెదక్ జిల్లా కందిలో కేశవరావు అధ్యక్షతన 13వ ఆంధ్రమహాసభ జరిగింది. ఈ సందర్భంగా అశేష జనవాహినితో నిర్వహించిన పెద్ద ఊరేగింపు అందరినీ ఆకట్టు కుంది. 1947 ఆగస్టు 7న నేటి ఖమ్మం జిల్లా మధిర (నాటి వరంగల్ జిల్లా)లో హైదరాబాద్ స్టేట్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షంలో, కేశవరావు నేతృత్వంలో పెద్ద ఎత్తున సత్యాగ్రహాన్ని నిర్వహించారు. తెలంగాణ విముక్తి పోరాటంలో నిజాం ప్రభుత్వాన్ని కుదిపేసినవిగా చెప్పుకునే ఘటనల్లో ఇది కూడా ఒకటి. ఇంతటి ప్రధాన సంఘటనకు బాధ్యుడైన కేశవరావును నిజాం ప్రభుత్వం అరెస్ట్ చేసి రెండేళ్లు జైలుశిక్ష విధించింది. నిజానికి ఈ సత్యాగ్రహానికి ముందు జమలాపురం కేశవరావు తన సహచరుడైన బొమ్మకంటి సత్య నారాయణరావుతో మాట్లాడుతూ, 'ఈ సందర్భంలో నేను జైలుకెళ్ల తప్పకపోవచ్చు. అటువంటి పరిస్థి తుల్లో మీరే ఈ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించాలి'ని కోరారు. అంతేకాకుండా హయగ్రీవాచారి, వట్టికోట రామకోటయ్యలను సహాయకులుగా ఉంచు కోవాలని సూచించారు. ముందుగా బొమ్మకంటి అందుకు ఒప్పుకోకపోయినప్పటికీ, సర్దార్ మాటను కాదనలేక అంగీకరించారు. మధిర సంఘటనలో కేశవరావుతో పాటు అనేకమంది నాయకులు కూడా

జైలుశిక్షను అనుభవించారు. యావత్ భారతదేశం స్వేచ్ఛావాయువులు పీల్చుకునేందుకు ఉద్విగ్ధులు తున్న తరుణంలో కేశవరావు వంటి నాయకులు నిర్బంధంలో ఉండటం విషాదం.

తొలి సత్యాగ్రహాలు కేశవరావు, రామానంద

హైదరాబాద్ విమోచనోద్యమంలో భాగంగా మొట్టమొదట సత్యాగ్రహం చేసింది జమలాపురం కేశవరావు, స్వామి రామానంద తీర్థ. 1938లో నిజాం ప్రభుత్వం కాంగ్రెస్ను నిషేధించినప్పుడు స్వామి రామానందతీర్థ కాచిగూడలోని ఒక చిన్న ఇంట్లో ఉండి ఉద్యమాన్ని కొనసాగించారు. అప్పట్లో ఆయనతో పాటు బూర్గుల రామకృష్ణారావు, దిగంబ రావు బిందు, జి.ఎస్. మెల్కొటే, కొండా వెంకటరంగా రెడ్డి, గోవింద దాస్ ప్రాఫ్, జమలాపురం కేశవరావు, మాడపాటి హనుమంతరావు, మర్రి చెన్నారెడ్డి, బొమ్మకంటి సత్యనారాయణ, హయగ్రీవాచారి, పాగా పుల్లారెడ్డి, కోదాటి నారాయణరావు, కొమరగిరి నారాయణరావు, కాళోజీ నారాయణరావు, ఉమ్మెత్తల నరసింగరావు, పి.వి. నరసింహారావు వంటివారు ఈ ఉద్యమంలో కీలకపాత్ర పోషించారు. ఈ సందర్భంగానే తెలంగాణ 'ఇండియన్ యూనియన్'లో విలీనం' కావాలన్న ఉద్యమం కూడా ప్రారంభమైంది. ఇందుకోసం షోలాపూర్లో జరిగిన కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశానికి స్వామి రామానంద తీర్థ అధ్యక్షత వహించగా, సర్దార్ జమలాపురం కేశవ రావు, బొమ్మకంటి సత్యనారాయణ, మాడపాటి హనుమంతరావులు కీలక పాత్ర పోషించారు. కాగా కేశవరావు, బొమ్మకంటి సత్యనారాయణ వంటి ప్రముఖులు సరిహద్దు ఆంధ్ర ప్రాంత నగరమైన విజయవాడలోని అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు ఇంటిని కేంద్రంగా చేసుకొని తమ ఉద్యమాన్ని కొనసాగించారు. ఈ సందర్భంగానే హైదరాబాద్ విముక్తికోసం జమలాపురం కేశవరావు నేతృత్వంలో విజయవాడలో సత్యాగ్రహం జరిగింది. ఒకవేళ ఈయన జైలుకు పోవాల్సి వస్తే హయగ్రీవాచారి ఆ స్థానాన్ని భర్తీ చేయాలని కూడా నిర్ణయించారు. వీటి రాజు, బొమ్మకంటి సత్యనారాయణ నైజాం స్టేట్ సరిహద్దు ప్రాంతాల్లో ఉద్యమాన్ని కొనసాగిలా చేశారు. విచిత్ర మేమంటే జమలాపురం కేశవరావు, కొలిపాక కిషన్ రావు, కొలిపాక రామచంద్రరావు, కాళోజీ నారాయణ

జమలాపురం విరల్ రావు

రావు, దాశరథి, హీరాలాల్ మోరియా, బతరాజు రామారావు వంటివారిని ఒకే జైల్లో ఉంచడం సంభవించేది. అప్పుడు బొమ్మకంటి సత్యనారాయణ, జలగం వెంగళరావు, మర్రి చెన్నారెడ్డిలు బయట ఉండి ఉద్యమాన్ని నడిపేవారు.

సాంత పార్టీవారి ద్రోహం

1948, సెప్టెంబర్ 13 నుంచి ప్రారంభమైన సైనిక చర్య 17న ముగియడంతో నిజాం సంస్థానం ఇండియన్ యూనియన్లో విలీనమైన తర్వాత, జరిగిన ఎన్నికల్లో కేశవరావు నర్సంపేట నుంచి ఎమ్మెల్యేగా పోటీచేసి ఓడిపోయారు. నర్సంపేట కమ్యూనిస్టులకు బలమైన ప్రాంతం. కాంగ్రెస్లోని కొంత మంది నాయకులు కుయుక్తులతో ఆయనకు ఈ నియోజకవర్గం కేటాయించేలా పావులు కదిపారు. ఓటమికి కృంగిపోకపోయినా, సహచరుల కపట నాటకాలు ఆయన్ను బాగా దెబ్బతీశాయి. అయితే 1952లో రాజ్యసభ సభ్యుడిగా ఎన్నికయ్యారు. నిరంతర ఉద్యమాలతో, సమయానికి ఆహారం లేక పోవడం వంటి కారణాల వల్ల కేశవరావు ఆరోగ్యం క్రమంగా క్షీణించి 1953 మార్చి 29న తన 46వ ఏట కన్నుమూశారు.

అజాతశత్రువు

నిజాం స్టేట్ రాజకీయాల్లో జమలాపురం కేశవ రావు అజాతశత్రువుగా పేరు సంపాదించుకున్నారు. కాంగ్రెస్ను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించే కమ్యూనిస్టులు కూడా ఆయన్ను అభిమానించేవారు. ముఖ్యంగా ఆయనలోని నిజాయితీ, నిష్ఠులత వారిని ఆకట్టు కున్నాయి. రావినారాయణరెడ్డి వంటి ప్రముఖ కమ్యూనిస్టు నేతలు ఆయన పట్ల ఎంతో అభిమానాన్ని ప్రదర్శించేవారు. స్వర్గీయ మాజీ ప్రధాని పీవీ నరసింహారావు, హయగ్రీవాచారి, జలగం వెంగళరావు, శీలం సిద్ధారెడ్డి, చొక్కారావు వంటి ప్రముఖులు కూడా కేశవరావు వెంట పనిచేసినవారే. తెలంగాణ స్టేట్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడవలె ఉన్నప్పటికీ ఆయన ఏనాడూ భేషజాలను ప్రదర్శించలేదు. సభలు సమావేశాలు జరిగినప్పుడు ఒక సాధారణ కార్యకర్తలా సభా ఏర్పాట్లలో తాను కూడా పాల్గొనేవారు. పందిళ్లు, వేదికల నిర్మాణంలో పని చేసేవారు. ఆయనలోని ఈ ప్రవృత్తి నాటి కాలంలో నిజాం వ్యతిరేక ఉద్యమాల్లో పాల్గొన్న నాయకులను కట్టిపడేసేది. అందుకే ఆయన అజాతశత్రువుగా నిలిచారు.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

జైలు నుంచి బయటకు వచ్చిన తర్వాత కూడా కేశవరావు తన పంథాను మార్చుకోలేదు. వయోజన విద్యకోసం కృషిచేస్తూనే, మహాత్మాగాంధీ బాటలో అంటరాని తనం నిర్మూలనకు ఉద్యమించారు. గిరిజ నుల్లో చైతన్యం నింపేందుకు ఆయా గ్రామాల్లో విస్తృతంగా పర్యటించారు. ఇందులో భాగంగానే పానుగంటి పిచ్చయ్య, వనం నరసింహారావు, నారాయణరావులతో కలిసి పాల్వంచలో ఆదివాసీ మహాసభను నిర్వహించారు.

ద్రోపది ముర్ము అన్న మాటలివి. ఈ మాటలు అక్కడ ఉన్న యువజనుల హృదయాల్లో గాఢంగా నాటుకు పోయాయి. డా॥ బాబాసాహెబ్ అంబేడ్కర్ జీవిత చరిత్రను అల్ చికి లిపిలో రాయగల నరైన వ్యక్తికోసం కోల్ కతాలో వేట మొదలైంది. నా స్నేహితుడు సురయ్ మండి ఈ విషయంలో ఎంతో సహాయం చేశాడు. ఏదో విధంగా ఈ పని పూర్తి చేయాలన్న దృఢసంకల్పంతో ముందుకు సాగడంతో ఎట్టకేలకు రాజేంద్ర ముర్ముకు చెందిన ప్రింటింగ్ ప్రెస్ లో ఈ పుస్తకం ప్రచురణ పూర్తయింది.

గయ జిల్లాకు డోబ్రు పన్నా బిర్వార్ రాజుగా ఉండే వారు. 20వ శతాబ్దంలో అరణ్యక పేరుతో కథను వినిపించిన ప్రముఖ బెంగాలీ నవలా రచయిత బిభూతి భూషణ్ ఇక్కడివాడే. రాజు డోబ్రు పన్నా పూర్వీకులు మొఘల్ పాలకులకు వ్యతిరేకంగా పోరాటాలు చేశారు. బ్రిటిష్ వారికి వ్యతిరేకంగా మొదటగా తిరుగుబాటు చేసింది కూడా వీళ్లే! అందువల్ల ఈ ప్రదేశానికి ఎంతో చారిత్రక ప్రాధాన్యం ఉంది.

పార్థ ఆయన స్నేహితులు రోజంతా రాజ్ భవన్ ఉద్యానవనాలు, అటవీ ప్రాంతంలో కాలక్షేపం

ఉపర్ బెడ నుంచి ఢిల్లీ అంబేడ్కర్ అడుగు జాడలలో

గత కొద్దిరోజులుగా గోపాల్ భాయ్ కోసం ఎదురుచూపులు.. 'పుస్తకం ప్రచురణ పూర్తయింది. జార్ఖండ్ రాజ్ భవన్ కు ఏదోవిధంగా దీన్ని చేర్చడమే మిగిలింది. ఇందుకోసం ఏదో ఒకటి ఏర్పాటు చేయాలి'. ఇక్కడ గోపాల్ భాయ్ అంటే, ప్రొఫెసర్ గోపాల్ ప్రసాద్ మహాపాత్ర. భువనేశ్వర్ లోని ఏకామ్ర కళాశాలలో సంస్కృతం ఫ్యాకల్టీ సభ్యుడు. కోల్ కతాలోని కేంద్రప్రభుత్వ సాంస్కృతిక శాఖ ఆధీనంలోని భారతీయ సాంస్కృతిక పరిశోధనా కేంద్రం (ఐసీసీఆర్) ఆడిటోరియం.. అక్కడ ఉన్న వారందరిలో ఉద్యోగంతో కూడిన కన్నీళ్లు! నిశ్చలంతో కూడిన గంభీర వాతావరణంలో బేరువెక్కిన హృదయంతో మాట్లాడుతున్న స్పీకర్ మాటలు తప్ప మరే ఇతర శబ్దం వినిపించడంలేదు. ఆ స్పీకర్ మరెవరో కాదు, గౌరవనీయ జార్ఖండ్ గవర్నర్ శ్రీమతి ద్రోపది ముర్ము. అది 2019, ఏప్రిల్ 17 (చైత్రమాసం, సౌర 13). సంధాలీ భాషలో రచించిన డా॥ బాబాసాహెబ్ భీమ్ రావ్ అంబేడ్కర్ జీవితచరిత్ర పుస్తకం ఆవిష్కరణ కార్యక్రమం అది!

అంతటి గంభీర, హృదయాలను కదిలించే భావోద్వేగ వాతావరణానికి ప్రధాన కారణం.. ద్రోపది ముర్ము జీవిత చరిత్ర! పేదరికం, సామాజిక అణచి వేత, వైద్యసదుపాయాల లేమి, అంటరానితనం, నిస్సహాయత నిండిన దుర్భర జీవిత కథ అది! 'నిజంగా ఇదెంతో గొప్ప కార్యం. సంధాలీ భాషలో రాసిన ఈ పుస్తకాన్ని బెంగాలీ లిపిలో కాకుండా 'అల్ చికి' లిపిలో రచించినట్లయితే బెంగాల్, ఒడిశా, జార్ఖండ్, బిహార్, అస్సాం రాష్ట్రాల్లోని 70 లక్షల మంది, బాబాసాహెబ్ అంబేడ్కర్ జీవిత చరిత్ర గురించి మాతృభాషలో తెలుసుకొని ఉండేవారు'... అక్కడ ఉన్నవారిని తప్పించుకొని బయటకు వస్తూ

బదు నెలల తర్వాత పార్లామెంటు, సుభేదేష్ టుడు, శుభేదేష్ పార్టీలు ఈ కొత్త పుస్తకాన్ని తీసుకొని రాంచికి వెళ్లారు. రాంచిలోని రాజ్ భవన్ కు వెళ్లిన తర్వాత కాని వీళ్లకు తెలియలేదు... గవర్నర్ ఆ రోజు కార్యక్రమాలన్నీ ముందుగానే నిర్ణయమైపోయాయని! ఇప్పుడేం చేయాలి? మిగిలింది ఒక్కటే.. రాజ్ భవన్ వాస్తు వైభవాన్ని చూస్తూ గడపడం తప్ప మరో మార్గం వీరికి కనిపించలేదు. ఇక్కడ ఆద్రే హౌజ్ ప్రముఖ చారిత్రక భవనం. 1850లో నిర్మించిన ఈ భవనంలో అప్పట్లో ఛోటానాగ్ పూర్ కమిషనర్ నివసించారు. దీన్ని ప్రస్తుతం మ్యూజియంగా మార్చారు. ఛోటానాగ్ పూర్ ప్రాంతంలోని అడవులతో కూడిన

చేశారు. ఎట్టకేలకు సాయంత్రం వీరి నిరీక్షణ ఫలించి గవర్నర్ నుంచి విలుపు వచ్చింది. ఒక్కసారిగా ఉత్సాహం ఉప్పొంగి హృదయాలతో గవర్నర్ కు కలుసుకోవడానికి వెళ్లారు. కపటంలేని చిరునవ్వుతో కూడిన ఒక గంభీరమూర్తి వీరికి స్వాగతం పలికారు. ఆమెనే గవర్నర్ ద్రోపది ముర్ము. అంతలోనే వీరి చేతిలో అల్ చికి లిపిలో సంధాలీ భాషలో రాసిన డా॥ బాబాసాహెబ్ అంబేడ్కర్ చరిత్ర పుస్తకంపై దృష్టి సారించిన ఆమె కళ్లు ఒక్కసారిగా మెరిసాయి. ఆమె వీరిని రాజ్ భవన్ లో రాత్రి భోజనానికి ఆహ్వానించారు. ఎంతో కాలం తర్వాత ఇంటికి వచ్చిన అప్పులను సాదరంగా ఆహ్వానించే గృహిణి ప్రవర్తనే

ఆమెలో కనిపించింది. వారికి నిజంగా అదౌక మరుపురాని అనుభవం.

డా॥ బాబాసాహెబ్ అంబేద్కర్ జీవిత చరిత్రను సంధాలీ భాషలో ప్రచురించాలన్న ఉద్దేశాన్ని మొట్టమొదట వెల్లడించిన బాలిక పేరు లీలామాల. ఆమె దుర్ఘటన కుమార్తె హయ్యర్ సెకండరీ పరీక్ష పాసింది. ధనంజయ్ కిరీ రాసిన అంబేద్కర్ చరిత్ర పుస్తకాన్ని ఆమెకిచ్చారు.

ఆ పుస్తకాన్ని చూసిన లీలామాల ఎంతో సంతోషపడి, 'బాబాసాహెబ్ చరిత్రను సంధాలీ

వరకు

భాషలో రచించిన పుస్తకం ఏమైనా ఉన్నదా?' అని అడిగింది.

ఈ మాట విన్నతర్వాత, సంధాలీ భాష తెలిసిన మేధావులు ఎవరైనా ఉన్నారా? అని నా సహచరులను వాకబు చేశాను. దురదృష్టవశాత్తు ఎవరూ దొరక లేదు. అప్పట్లో ప్రొఫెసర్ అచింత్య బిశ్వాస్ గౌర్‌బాంగ్ విశ్వవిద్యాలయానికి వైస్ ఛాన్సలర్‌గా ఉండేవారు. ఆయన లీలామాల కథ విన్న తర్వాత.. ఎవరైనా పుస్తకాన్ని రచించారేమో తెలియదు కానీ ప్రస్తుతం లైబ్రరీలో అటువంటి పుస్తకం ఏదీ లేదు. అయితే ఒక చిరునవ్వు నవ్వి ఆమెరికాకు చెందిన ప్రముఖ రచయిత బెవర్లీ క్లియర్ పేరు చెప్పారు. 'ఒకవేళ ఆ పుస్తకం దొరక్కపోతే, మీరే రాయండి, షెల్ఫ్‌లో భద్రంగా పెట్టవచ్చు' అన్నారు.

అచింత్య సార్ వద్దనే, వివిధ వయస్సుల విద్యార్థులతో మాట్లాడాము. విదేశాల్లో ఐటీ పూర్తిచేసిన సుభోదీష్ అప్పుడే ఈ టీమ్‌లో చేరిపోయాడు. చాలా చురుకైనవాడు. 'ఈ మిషన్‌ను ముందుకు తీసుకెళదాం' అన్నారు.

'అంబేద్కర్: ది గ్రేట్ మిషన్ ఇన్ మేకింగ్ ఇండియా' పేరుతో పుస్తకాన్ని రమేష్ పతంగ్ రచించారు. సగన్ మండి అనే విశ్వభారతి యూనివర్సిటీకి చెందిన పరిశోధకుడు ఇదే పుస్తకాన్ని 'అంబేద్కర్: భారత్ బెనావో రకట్ రినిచ్ ఉద్‌గయా' పేరుతో అనువాదం చేశాడు.

ఈ పుస్తకం ప్రచురణ కొద్దిగా ఆలస్యమైంది. ప్రొఫెసర్ ధానేశ్వర్ మాఝి విశ్వభారతి విశ్వవిద్యాలయంలో సంధాలీ భాషకు హెడ్‌గా ఉండేవారు. ఆయన ఈ రాతప్రతిని పరిశీలించి సంతృప్తిని వ్యక్తంచేశారు. సాగన్ మండి రాసిన ఈ పుస్తకం ప్రచురితం కావాలని ప్రతి ఒక్కరూ కోరుకున్నారు.

సరిగ్గా ఇదేసమయంలో సిస్టర్ నివేదిత శతజయంతి ఉత్సవాలకు ద్రౌపది ముర్ము అనుకోకుండా కోల్‌కతా వచ్చారు. అప్పుడు

ఒడిశాలోని మయూర్‌భంజ్ జిల్లా రాయ్‌రంగా పూర్వకు 20 కిలోమీటర్ల దూరంలో ద్రౌపది ముర్ము స్వగ్రామం ఉపరిబెడా ఉంది. అక్కడికి వెళ్లాలంటే అడవిలో బురదరోడ్డుపై వెళ్లాల్సిందే. ఇప్పటికీ గ్రామంలో మట్టి, తాటాకు గుడిసెలే! విద్యుత్ సదుపాయం కల్పించినా రోజంతా ఉండదు. ఇవేవీ ద్రౌపది ముర్ము తన గ్రామంతో అనునిత్యం సంబంధాన్ని కొనసాగించడానికి ఎటువంటి అడ్డంకి కాలేదు.

సుఖదేవ్‌టుడు, పార్థా బిశ్వాస్‌లు ఆమెను 'మీరు తప్పకుండా రావాలి మేడం' అంటూ అభ్యర్థించారు. తర్వాత ఆమె అసిస్టెంట్, ఏడీసీతో చర్చించి పుస్తకావిష్కరణ తేదీని 2019, ఏప్రిల్ 17గా నిర్ణయించారు.

ఒడిశాలోని మయూర్‌భంజ్ జిల్లా రాయ్‌రంగా పూర్వకు 20 కిలోమీటర్ల దూరంలో ద్రౌపది ముర్ము స్వగ్రామం ఉపరిబెడా ఉంది. అక్కడికి వెళ్లాలంటే అడవిలో బురదరోడ్డుపై వెళ్లాల్సిందే. ఇప్పటికీ గ్రామంలో మట్టి, తాటాకు గుడిసెలే! విద్యుత్ సదుపాయం కల్పించినా రోజంతా ఉండదు. ఇవేవీ ద్రౌపది ముర్ము తన గ్రామంతో అనునిత్యం సంబంధాన్ని కొనసాగించడానికి ఎటువంటి అడ్డంకి కాలేదు.

బ్రిటిష్ పాలన అంతరించింది. దేశానికి స్వేచ్ఛ లభించింది. కానీ పాలనా వ్యవస్థలో ఎంతమంది గిరిజనులకు స్థానం దక్కింది? కడుపు నిండా తిండికి లేకపోవడంలోని బాధను, అంటరానితనం వల్ల కలిగే వేదన, ఎటువంటి చికిత్స లేకుండానే ఆసుపత్రి నుంచి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు కలిగే దుఃఖం వంటి క్షేత్రాలను ఈ పాఠకులు ఎప్పుడు అర్థం చేసుకుంటారు? ఒకవేళ వారు అర్థం చేసుకుంటారని భావించినా, వాస్తవంగా ఒక బాధితుడు పడే వేదనను వారు అనుభవించి ఉండరు కదా! మరి ద్రౌపది ముర్ము అటువంటివి ఎన్నో చూశారు, అనుభ

వించారు. ఆ దుర్భర అనుభవాల్లో కలిగే వేదన ఆమెకు చాలా స్పష్టంగా తెలుసు.

నేడు దేశ ప్రథమ పౌరురాలిగా పాలన గురించి ఆమె ఎన్నో విషయాలు తెలియజెప్పవచ్చు. గతంలో అబ్బల్ కలాం కూడా రాజకీయనేతలు, ఎంపీలు, పాలనాధికారులకు క్లాసులు తీసుకునేవారు. అదేవిధంగా ఇప్పుడు కొత్త అధ్యాయం మొదలు కావచ్చునేమో? ఎస్సీలు, అణగారిన సమాజం నుంచి ఎగ్జిక్యూటివ్‌లు ఇప్పుడు పాఠాలు నేర్చుకోవచ్చు.

దోబ్రు వన్నా మనుమరాలైన యువరాణి భానుమతి, అరణ్యక్‌లో పేర్కొన్న పదాలు ఇప్పటికీ చెవుల్లో గింగిరైత్తుతూనే ఉంటాయి.

- మనం నివసించే దేశం పేరు మీకు తెలుసా?

- మనం గయ జిల్లాలో నివసిస్తున్నాం.

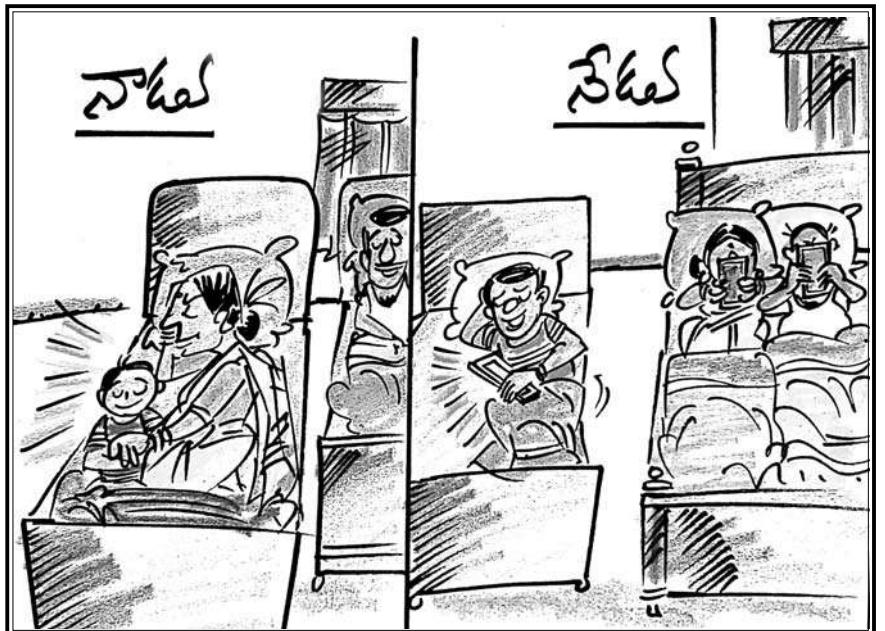
- మీరు ఇండియా పేరు విన్నారా?

భానుమతి తల అడ్డంగా ఊపుతూ తనకేమీ తెలియదన్నది. చక్రమకిలోలా తప్ప మరెక్కడికీ తాను వెళ్లేదని చెప్పింది.

- మరి భారత్ ఎక్కడుంది?

దోబ్రు వన్నా బిర్వార్డి ఇంటినుంచి రైసినా కొండపైకి ఏవిధంగా నడుచుకుంటూ వెళ్లాలో ద్రౌపది ముర్ము మార్గం చూపుతుంది మరి!

- జిష్టు బసు, శాస్త్రవేత్త, కోల్‌కతా అను: విఠల్‌రావు

‘ఆత్మాభిమానం కోసం గిరిజనులు ప్రాణాలు పణంగా పెడతారు. అలాంటి వారి అండతో అల్లూరి సీతారామరాజు బ్రిటిష్ జాతిని ఎదిరించి విప్లవబాటలో, మొదటిసారిగా చింతపల్లి పోలీసు స్టేషన్ పై దాడి చేశారు. ఆ దాడి ఘటనకు పందేళ్లు పూర్తయిన సందర్భంగా ఉత్సవాన్ని నిర్వహించటం దేశానికి గర్వకారణం.’ ఆగస్ట్ 22న విశాఖ మన్యంలోని చింతపల్లిలో జరిగిన మన్య విప్లవం సూరేళ్ల ఉత్సవం సందర్భంగా కేంద్ర గిరిజన వ్యవహారాల శాఖామాత్యులు అర్జున్ ముండా అన్న మాటలివి. అల్లూరి జిల్లా చింతపల్లి మండల కేంద్రంలో ఆంధ్ర తెలంగాణ క్షత్రియ సేవా సమితి నిర్వహించిన ఈ కార్యక్రమానికి కేంద్రమంత్రి ముఖ్య అతిథిగా హాజరయ్యారు. మంత్రి ప్రసంగం ఇలా సాగింది.

ఆజాది కా అమృత్ మహోత్సవాలలోనే అల్లూరి 125వ జయంతి వేడుకలు జరుపుకోవటం, అదే సందర్భంలో మన్య పోరాటం సూరేళ్ల సందర్భం కూడా రావడం ఆనందంగా ఉంది. 1882 చట్టం ఉన్నా భయం లేకుండా ముందుగానే చెప్పి పోలీస్ స్టేషన్ పై దాడి చేసిన మహా వీరుడు అల్లూరి. మరో మహాయోధుడు బిర్లా ముండా పుట్టిన గ్రామం నుండి వచ్చిన నాకు, ఆ గ్రామం, ఈ చింతపల్లి ఒకేలా కనిపించాయి. సొంత గడ్డపై ఉన్న అనుభూతినిచ్చాయి. ఈ ఆగస్ట్ 15న ఎర్రకోట వేదికగా ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ నోటి నుంచి తొలిసారి అల్లూరి సీతారామరాజు పేరు వినిపించడం హర్షణీయం. ఇటీవల భీమవరంలో అల్లూరి కాంస్య విగ్రహాన్ని ప్రధాని ఆవిష్కరించారు. గిరిజనులపై ప్రత్యేక అభిమానంతోనే ఆయన ఆదివాసీ గౌరవ దినం అమలు చేస్తున్నారు.

గిరిజన సంక్షేమం కోసం మోదీ చేపట్టిన చర్యలను మంత్రి వివరించారు. ప్రతి రాష్ట్రంలో గిరిజనులకు మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు కృషి చేస్తామని చెప్పారు. జల్, జమీన్, జంగిల్ ఇక నుండి నిర్లక్ష్యానికి గురి కాకుండా చర్యలు

పులకించిన చింతపల్లి

తీసుకుంటామన్నారు. రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్లో విలువిద్య శిక్షణ ప్రవేశ పెట్టాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సూచించారు. 2014లో ప్రారంభించిన గురుకుల పాఠశాలలు 740కి పైగా పెంచి రూ. 12 కోట్ల నుండి రూ.38 కోట్లతో ఆదివాసీ పిల్లల కోసమే ఖర్చు చేస్తున్నామన్నారు. ఫార్స్ట్ రైట్ ఆక్ట్ ను తీసుకు వచ్చామని, తద్వారా గిరిజనులకు సంబంధించి ఎటువంటి భూ సమస్యలనైనా పరిష్కరించాలని, ఈ చట్టం అమలుకు ఐటీడిఎ అధికారులకు కృషి చేయాలని సూచించారు. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు తగ్గించటానికి ఆదివాసీ ఆవాసాలనూ, ప్రకృతిని పరిరక్షించాలని కోరారు. ఆదివాసీలకు దైవ సమానమైన చెట్టు పుట్ట భూమిని పరిరక్షించాలన్నారు.

మనమంతా అల్లూరి వారసులమని కేంద్ర పర్యాటక శాఖ మంత్రి జి. కిషన్ రెడ్డి తన ఉపన్యాసంలో పేర్కొన్నారు. ఈ ఏడాదంతా అల్లూరి 125వ జయంతి ఉత్సవాలు నిర్వహించటానికి కృషి చేస్తున్నామన్నారు. అల్లూరి తెలుగువాడు కావటం మనందరికీ గర్వకారణమన్నారు. ఆయన కీర్తిని, చరిత్రను దేశమంతా చాటి చెబుదామని పేర్కొన్నారు. చింతపల్లి, కృష్ణదేవిపేట, రాజావొమ్మింగి పోలీసు స్టేషన్లపై రామరాజు దాడి చేసి బ్రిటిష్ వారి వెన్నులో వణుకు పుట్టించారని కొనియాడారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సహకారంతో అల్లూరి నడయాడిన ప్రాంతాలను రాజకీయాలకు అతీతంగా అభివృద్ధి చేస్తామని తెలిపారు. బెంగళూరు, ఢిల్లీలో కూడా అల్లూరి 125వ జయంతి ఉత్సవాలు నిర్వహిస్తామని చెప్పారు. గామ్ గంటం దొర వారసుల కల సాకారమైందని, వారి వారసులకు చెందిన 11 కుటుంబాలకు ఇళ్ల పట్టాలు పంపిణీ చేశామని, నాగార్జున కన్వెక్షన్ కంపెనీ డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లు నిర్మించి ఇస్తుందని తెలిపారు.

పోరాటయోధుడు అల్లూరి సీతారామరాజు, ఆయన అనుచరులు గామ్ గంటం దొర, మల్లు దొర పోరాటాలను స్ఫూర్తిగా తీసుకుని వారి అడుగు జాడల్లో నడవాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉప ముఖ్యమంత్రి, గిరిజన సంక్షేమ

శాఖామాత్యులు పీడిక రాజన్న దొర పిలుపునిచ్చారు. రాజేంద్రపాలెంను పర్యాటక ప్రాంతంగా అభివృద్ధి చేస్తామన్నారు. కృష్ణదేవిపేటలో అల్లూరి స్మృతివనాన్ని రూ.66లక్షలతో అభివృద్ధి చేయటానికి ప్రతిపాదనలు పంపించామన్నారు. తాజంగిలో రూ. 35 కోట్లతో స్వాతంత్ర్య సమరయోధుల మ్యూజియం నిర్మాణం చేస్తున్నామని తెలిపారు. రాష్ట్రంలో తొమ్మిది లక్షల ఎకరాల భూములకు అటవీ హక్కు పత్రాలు పంపిణీ చేశామన్నారు. అరకు ఎంపీ గోడ్డేటి మాధవి మాట్లాడుతూ, సీతారామరాజు గిరిజనుల్లో ధైర్యాన్ని, పోరాట స్ఫూర్తిని నింపారన్నారు. ప్రోత్సాహం ఉంటే గిరిజనులు ఎక్కడా తగ్గరని అన్నారు. గిరిజన ప్రాంత సమస్యలను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేశామని, సానుకూలతతో గిరిజన ప్రాంత అభివృద్ధికి సహకరించాలన్నారు. పాడేరు శాసన సభ్యులు కొత్తగల్లి భాగ్యలక్ష్మి మాట్లాడుతూ, అల్లూరి సీతారామరాజు తెలుగు పౌరుషాన్ని ప్రపంచానికి చూపించారన్నారు. ఉమ్మడి విశాఖ జిల్లా గిరిజన ప్రాంతాన్ని అల్లూరి జిల్లాగా ఏర్పాటు చేసిన ముఖ్యమంత్రికి ధన్యవాదాలు తెలిపారు. విశాఖ జిల్లా నుండి గామ్ మల్లుదొర మొట్ట మొదటి పార్లమెంటుకు వెళ్లారని గుర్తు చేశారు. గంటం, మల్లుదొరల జీవితగాధలను పాఠ్యాంశాలుగా అందించాలని అన్నారు.

బ్రిటిష్ కాలం నాటి చింతపల్లి పోలీసు స్టేషన్ పునరుద్ధరణ పనులు చేస్తున్నామని సభకు అధ్యక్షత వహించిన ఆంధ్ర, తెలంగాణ క్షత్రియ సేవ సమితి అధ్యక్షులు పేరిచర్ల నాగరాజు చెప్పారు. రామరాజు ఉద్యమం నూరు వసంతాల సందర్భాన్ని నిర్వహించి, ఆయన త్యాగాన్ని గుర్తు చేసుకోవడం ఎంతో సంతోషంగా ఉందని అన్నారు. గామ్ గంటం దొర మనుమడు గామ్ బోడి దొరను ఈ సందర్భంగా సన్మానించారు. ముందుగా చింతపల్లి పోలీసు స్టేషన్ వద్ద ఏర్పాటు చేసిన అల్లూరి సీతారామరాజు విగ్రహాన్ని కేంద్ర మంత్రి అర్జున్ ముండా ఆవిష్కరించారు.

హరేకృష్ణ స్వర్ణాలయంలో జన్మాష్టమి వేడుకలు

హైదరాబాద్‌లోని (బంజారాహిల్స్) హరేకృష్ణ స్వర్ణ దేవాలయం హరేకృష్ణ మూవ్‌మెంట్ (ఇస్కాన్) ఆధ్వర్యంలో శ్రీకృష్ణ జన్మాష్టమి వేడుకలు ఆగస్ట్ 18, 19 తేదీలలో అంగరంగ వైభవంగా జరిగాయి. శ్రీకృష్ణుడు శ్రీరాధాగోవింద, శ్రీ గోదాకృష్ణ, శ్రీ లక్ష్మణగోపాల్ అనగా వెన్నకృష్ణునిగా భక్తులకు దర్శనం ఇచ్చారు. వెన్నకృష్ణుని ఊయల సేవకు అందరికీ అవకాశం దక్కింది. జన్మాష్టమి వేడుకలు తెల్లవారజామున 4.30 గంటలకు 'చోడశోపచార సేవ' తో ప్రారంభమయ్యాయి. ఉదయం 8 గంటల నుంచి శృంగార హారతి నిర్వహించి భక్తులందరికీ దర్శనం కల్పించారు. సందర్శకులందరికీ అత్యంత పవిత్రమైన ఊయల సేవ అవకాశం లభించింది. 56 ఆహార పదార్థాలతో తయారు చేసిన ప్రత్యేక నైవేద్యం 'చప్పన్ భోగ్', రాజభోగ్ హారతి స్వామివారికి అందించారు.

హైదరాబాద్ హరే కృష్ణ ఉద్యమ అధ్యక్షులు శ్రీ సత్య గౌర చంద్ర దాస్ ప్రభాజీ (M.Tech, IIT, Chennai) వేడుకల ప్రాముఖ్యం, భగవద్గీత అవశ్యకతలపై ప్రసంగించారు. రాత్రి 10 గంటలకు జరిగిన మహా అభిషేకంలో, 7 పవిత్రనదుల జలాలు, అరుదైన పండ్ల రసాలు, హిమాలయ ఔషధ మూలికా పొదులు, ప్రత్యేకమైన పుష్పాలు, సుగంధ ద్రవ్యాలు మొదలైన వాటితో శ్రీ రాధా గోవిందులను కనులపండుగగా అభిషేకించారు. ఆగస్ట్ 20వ తేదీ శనివారం, ప్రపంచ హరే కృష్ణ ఉద్యమ (ఇస్కాన్) వ్యవస్థాపక ఆచార్య శ్రీ ప్రభుమందులవారి జన్మదినం సందర్భంగా 126వ వ్యాసపూజ ఘనంగా నిర్వహించారు.

అనంతపురం : అనంతపురంలోని గవర్నమెంట్ ఆర్ట్స్ కళాశాలలో ఆగస్ట్ 21న అనంత హిందూ సంగమం (నగర సాంఘిక్) జరిగింది. కార్యక్రమానికి హాజరైన ప్రధాన వక్త, ఆర్ఎస్ఎస్ సహ సర్ కార్యవాహ ముకుందాజీ మాట్లాడుతూ ప్రతి స్వయంసేవక్ రోజూ శాఖలో పూర్తి సమయం ఉండే విధంగా సంకల్పం తీసుకోవాలని పిలుపు నిచ్చారు. శాఖకు రాలేని స్వయం సేవకులు కనీసం సాప్తాహిక్ మిలన్, సంఘమండలిలో పాల్గొంటూ వాటిని నిర్వహించే విధంగా ప్రశిక్షణ పొందాలని

వ్యక్తి పరివర్తనతోనే.. సమాజ పరివర్తన..

చెప్పారు. శాఖలో తయారైన స్వయంసేవకులు సమాజ పరివర్తనకై జాగరణ శ్రేణి, గతి విధుల పేరుతో బాధ్యతలు తీసుకొని పని చేయాలన్నారు. అలాగే వివిధ రంగాల్లో పనిచేస్తున్న పెద్దలందరూ వివిధ క్షేత్రాలలో బాధ్యతలు తీసుకొని వ్యవస్థా పరివర్తనం కోసం పనిచేయవలసిందిగా కోరారు. సామాజిక పరివర్తన పూర్తికాకుండా వ్యవస్థా పరివర్తనం జరగదని, ఒకవేళ అది జరిగినా నిలబడదని, సమాజ పరివర్తనయే ముఖ్యమైనదని ముకుందాజీ అన్నారు. వ్యక్తి నిర్మాణం ద్వారానే రాష్ట్ర నిర్మాణం సాధ్యమవుతుందని, ఈ పనిలో అందరినీ భాగస్వాములు కావాల్సిందిగా కోరారు.

ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసిన రాజహంస బిల్డర్స్ అధినేత బి. శ్రీనివాసులు మాట్లాడుతూ ఆర్ఎస్ఎస్ దేశం కోసం పనిచేసే అతిపెద్ద స్వచ్ఛంద సంస్థ అని, దేశంలో ఆర్ఎస్ఎస్ కార్యకర్తలు అనేక సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తూ దేశానికి, సమాజానికి ఎంతో సేవ చేస్తున్నారని కొనియాడారు.

ఈ కార్యక్రమంలో అనంతపురం నగర సంఘచాలక్ శాశంకి లలిత ప్రసాద్, జిల్లా సంఘచాలక్ హిమకర్, విభాగ్ సంఘచాలక్ కాకర్ల రంగయ్య, విభాగ్ ప్రచారక్ లక్ష్మణ్ పాల్గొన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో 600 మంది గణవేషిధారి స్వయంసేవకులు పాల్గొని వ్యాయామ యోగ్ ప్రదర్శన చేశారు.

‘ఆంగ్లేయుల ఏలుబడి అంతులేని దోపిడిపై సమీక్ష

కర్నూలు: జాతీయ సాహిత్య పరిషత్- కర్నూల్ శాఖ ఆధ్వర్యంలో ఆగస్ట్ 21న విద్యానగర్లో గల మాంటిస్సోరి పాఠశాలలో ‘ఆంగ్లేయుల ఏలుబడి అంతులేని దోపిడి’ పుస్తక సమీక్ష కార్యక్రమం నిర్వహించారు. జాతీయ సాహిత్య పరిషత్ జిల్లా అధ్యక్షుడు డా॥ దండెబోయిన పార్వతి అధ్యక్షత వహించిన ఈ కార్యక్రమంలో ప్రముఖ సాహితీవేత్త, విద్యావేత్త కె.చెన్నయ్య పుస్తకాన్ని సమీక్షించారు. జాగృతి వారపత్రిక మాజీ సంపాదకుడు డా॥ వడ్డి విజయసారథి ముఖ్య అతిథిగా హాజరై ప్రసంగించారు.

ఆజాదీ కా అమృతోత్సవాల్లో సాహిత్యనికేతన్ పుస్తక కేంద్రం

భాగ్యనగర్ : ఆజాదీ కా అమృతోత్సవాల్లో భాగంగా ఎల్బీ స్టేడియంలో నిర్వహించిన పుస్తక ప్రదర్శనలో ఏర్పాటుచేసిన సాహిత్యనికేతన్ స్టాల్ను ఆర్ఎస్ఎస్ అఖిల భారత వ్యవస్థా ప్రముఖ్ మంగేశ్ ఆగస్ట్ 16న ప్రారంభించారు. ఈ కార్యక్రమంలో ప్రాంత సహ కార్యవాహ అన్నదానం సుబ్రహ్మణ్యం, సమాచార భారతి ఉపాధ్యక్షుడు, సీనియర్ జర్నలిస్ట్ వల్లీశ్వర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

‘సత్యాన్వేషణే హిందుత్వం!’

చెప్పిన మహానుభావుడు శ్రీరాముడు. ఆ భావనను ‘రామరాజ్యంగా గాంధీజీ వర్ణించినా దానిని జీర్ణించుకోలేక పోతున్నారు’ అని రామ్ మాధవ్ ‘సంఘ్’ విమర్శకులకు చురకలు అందించారు.

ప్రముఖ సినీ కథకుడు, రాజ్యసభ సభ్యుడు వి. విజయేంద్రప్రసాద్ మాట్లాడుతూ తాను త్వరలో ఆర్ఎస్ఎస్ పై సినిమా, వెబ్ సీరీస్.. రెండూ నిర్మించనున్నానని చెప్పారు. ఆర్ఎస్ఎస్ ఔన్నత్యాన్ని దేశ ప్రజలందరికీ తెలియచెప్పటం కోసమే తాను కథ తయారుచేసానని చెప్పారు.

ఈ సమావేశంలో రామ్ మాధవ్ రాసిన, త్వరలో విడుదల కానున్న ‘పార్టిషన్ ఫ్రీడమ్’ పుస్తక ముఖ చిత్రాన్ని ఆవిష్కరించారు. ‘సాహితీ సుధ’ ఫౌండేషన్ నిర్వహించిన ఈ కార్యక్రమంలో నార్త్ ఈస్ట్ డెవలప్ మెంట్ ఆర్థిక సంస్థ సీఎంపీ పి.వి.ఎల్.ఎన్. మూర్తి పాల్గొన్నారు. ప్రముఖ రచయిత డా॥ దుగ్గరాజు శ్రీనివాసరావు సభను నిర్వహించారు.

‘మహాత్మాగాంధీ రామరాజ్యం సాధన గురించి మాట్లాడినప్పుడల్లా ఆయన్ని హిందుత్వవాదిగా మహా మృదలీజున్నా విమర్శించేవాడు. తన మనసులోని మతతత్వం ఎజెండాని కప్పిపుచ్చు కునేందుకు హిందువులను తప్పు పట్టే జిన్నా మనస్తత్వాన్ని నేటి ప్రతిపక్ష పార్టీలు, రాజకీయ నేతలు, ఉదారవాదులంతా అందిపుచ్చుకున్నారు. కాని హిందుత్వం అనేది సత్యాన్ని నిరంతరం అన్వేషించే జీవన విధానం’ అని ఆర్ఎస్ఎస్ అఖిల భారత కార్యకారిణి సభ్యుడు రామ్ మాధవ్ అన్నారు.

రామ్ మాధవ్ రాసిన ‘హిందుత్వ పారడైమ్’ పుస్తక పరిచయ కార్యక్రమం విజయవాడలో ఆగస్ట్ 16న నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ ‘హిందుత్వం అనేది ముస్లింలకు, క్రైస్తవులకు వ్యతిరేకం అనే దుష్ప్రచారాన్ని కొన్ని వర్గాలు చేస్తున్నాయి. వాస్తవంలో హిందుత్వం ఎవరికీ వ్యతిరేకం కాదు. ప్రపంచంలో ఏ ప్రాంతం వారైనా తమ ధర్మానికి విఘాతం కలిగినపుడు రక్షణ

కోరుతూ ఆశ్రయించింది హిందూదేశాన్నే. ‘ఎందుకు వచ్చారు?’ అని ప్రశ్నించకుండా విదేశీయులకు స్వాగతం పలికి, అక్కను చేర్చుకుని, ఆదరించేదే హిందుత్వం’ అని అన్నారు.

ప్రపంచంలో అత్యంత ప్రజాస్వామ్యబద్ధ ఆలోచన విధానం కలిగి ఉన్నది హిందూ దేశంలో, హిందువుల లోనే. ఏ ఒక్క పుస్తకం అనున రించనక్కరలేదు, ఒక్క దేవుడినే పూజించనక్కరలేదు. ఇంతకన్న గొప్ప ప్రజాస్వామ్య చింతన మరేముంటుంది. డా॥ అంబే డ్యూర్ ఈ అంశాన్ని బౌద్ధ ఆరా మాల ఉదాహరణగా గతంలో చెప్పిన విషయం రామ్ మాధవ్ గుర్తు చేశారు.

అట్టడుగు వ్యక్తి అఖిప్రా యానికి విలువనివ్వటం అవ సరం అని, అది పాలకుడికి ఉండాలని లక్షణమని తెలియ

పండరీనాథ్ ఇకలేరు

1953-2022

జాగృతి వారపత్రిక మేనేజర్ గా 1979 నుండి 1985 వరకు సేవలందించిన పంగన్నమల పండరీనాథ్ (69) ఆగస్ట్ 22 తెల్లవారుజామున హైదరాబాద్ లోని వారి స్వగృహంలో స్వర్గస్థులయ్యారు. పండరీనాథ్ సెప్టెంబర్ 9, 1953న జన్మించారు. బాల్యం నుండి స్వయంసేవక్. ఎమర్జెన్సీ సమయంలో ఆరెస్టుయ్యారు కూడా. పండరీనాథ్ కు భార్య, కుమారుడు, కుమార్తె ఉన్నారు. ఆయన మృతికి జాగృతి ప్రగాఢ సంతాపం తెలిపింది.

పాఠకులకు, ఏజెంట్లకు, ప్రకటన కర్తలకు గమనిక

జాగృతి వార పత్రికలో ప్రచురణార్థం పంపే వార్తలు ఫోటోలు, మిగతా సమాచారం

jagritiweekly@gmail.com కు మాత్రమే పంపాలి. జాగృతి వారపత్రిక చందాకు సంబంధించిన అన్ని వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.com కు మాత్రమే పంపాలి.

జాగృతి వారపత్రికలో ప్రచురణార్థం పంపే వాణిజ్య ప్రకటనలను jagritiweeklyadvrt@gmail.com కు మాత్రమే పంపాలి.

తెలుసుకుందాం

పెద్దింట్లమ్మ దేవాలయం- కొల్లేటికోట

ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కృష్ణా జిల్లా కైకలూరు మండలం కొల్లేటికోట గ్రామంలో ఉంది. పద్మాసన భంగిమలో అశీనులైన పెద్దింట్లమ్మ ఈ ఆలయంలో కొలువుదీరారు. దీనిని వేంగిరాజుల కాలంలో నిర్మించారు. ఏటా ఫాల్గుణ శుద్ధ పాడ్యమి నుండి పౌర్ణమి వరకూ జరిగే ఉత్సవాలలో ఫాల్గుణ శుద్ధ ద్వాదశి రోజున పెద్దింట్లమ్మ సమేత జలదుర్గకు కొల్లేటికోట సమీపాన గల గోకర్ణేశ్వరస్వామి వారికి కల్యాణం జరిపిస్తారు. ఈ సందర్భంగా ప్రభల ఊరేగింపు ప్రత్యేక ఆకర్షణగా నిలుస్తుంది. భక్తులు పెద్దసంఖ్యలో పాల్గొంటారు.

కథ

దేవుడి తెలివి

కాశీనాథుడు అనే వ్యక్తి ఒకరోజు అరణ్యమార్గం ద్వారా వెళుతున్నాడు.

నడచి నడచి అతనికి నీరసం వచ్చింది.

అక్కడ ఒక పెద్ద మర్రిచెట్టు ఉంది.

ఆ చెట్టు దశదిశలకు వ్యాపించినట్టు ఎంతో పెద్దదిగా ఉంది.

చెట్టు నీడన చల్లగా ఉంది.

అలసిపోయిన కాశీనాథుడు హాయిగా

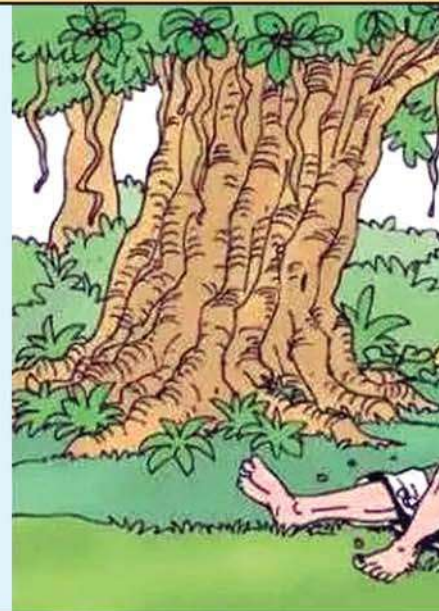
ఆ చెట్టుకింద విశ్రమించాడు.

చెట్టు కింద చిన్న చిన్న మర్రిపండ్లు పడి ఉన్నాయి.

అక్కడికి కొంచెం దూరంలో ఒక గుమ్మడి తీగ అల్లుకుని ఉంది. దానికి కాసిన గుమ్మడికాయలు చాలా పెద్దవిగా ఉన్నాయి.

కాశీనాథునికి నవ్వు వచ్చింది.

‘భగవంతుడికి ఆలోచనాజ్ఞానం తక్కువగా

పద్యము

నీచ గుణములెల్ల నిర్మూలమైపోవు
కొదవలేదు సుజన గోష్ఠి వలన
గంధ మలద మేనికంపదగినయట్లు
విశ్వదాభిరామ విసుర వేమ!

భావం : సుగంధ భరితమైన చందనాన్ని శరీరానికి పూసుకుంటే దేహానికుండే దుర్గంధం ఎలా పోతుందో అలాగే సజ్జనులతో గోష్ఠి వలన మనలోని చెడు గుణాలన్నీ దూరమైపోతాయి. అందుచేత సదా సజ్జన సాంగత్యాన్నే కోరుకోవాలి అని అర్థం.

సూక్తిరత్నాలు

‘అతివినియం ధూర్తలక్షణమ్....’

‘ముఖం పద్మదళాకారం వచ శృంగనశీతలం ।
హృత్పర్వరిసమం చాతి వినయం ధూర్తలక్షణమ్॥’
చక్కని ముఖవైఖరి, చల్లని మెత్తని మాటలు, కత్తెరబోను వంటి హృదయం, అతి వినయం ధూర్త లక్షణాలు అని సూక్తిముక్తావళి. అన్ని సందర్భాలకు ఇది అన్వయించకపోవచ్చు.. కానీ అందమైన రూపం, సుతిమెత్తని పలుకులను, అతి వినయాన్ని బట్టి అంచనాకు రాకూడదని భావం. ‘తెల్లనివన్నీ పాలు, నల్లనివన్నీ నీళ్లు కావు’ అనే సామెత లాంటిదే.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న వదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

గాంభీజే	జైహింద్
సుభాష్ చంద్రబోస్	క్విట్ ఇండియా
లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి	చందేమాతరం
బంకించంద్ర చటోపాధ్యాయ	జై జవాన్,
	జై కిసాన్

‘గర్విణ్యుర్రం
- గృహిణ్యుర్రం గృహిణ్యం ఇతి ‘గృహిణ్యుర్రం
జై- గృహిణ్యుర్రం ఇతి ‘గృహిణ్యుర్రం
గృహిణ్యుర్రం ఇతి ‘గృహిణ్యుర్రం : గృహిణ్యుర్రం

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

ఎం. గురురాజు

ప్రముఖ హోమియోపతి వైద్యశాస్త్రవేత్త. జూన్ 28, 1897న జన్మించారు. 1932లో స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొని జైలు శిక్ష అనుభవించారు. జైలు నుండి విడుదలైన తరువాత పేదలకు సేవలందించాలన్న లక్ష్యంతో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ప్రాక్టీసు మొదలుపెట్టారు. శాసనోల్లంఘన ఆందోళనలోనూ పాల్గొన్నారు. 1945లో హోమియో కళాశాలను ప్రారంభించారు. భారతీయ హోమియో థెరపీ బోర్డులో మెంబర్ గా కొనసాగారు.

ఉన్నట్టుంది. ఇంత పెద్ద మర్రిచెట్టుకు ఇంత చిన్నకాయలు సృష్టించాడు' అనుకుంటూ నిద్రపోయాడు.

అతను నిద్రలేచి చూసేటప్పటికి అతని మీద చిన్న చిన్న మర్రిపండ్లు పడి ఉన్నాయి. అతనికి వెన్నులో జలదరించింది.

ఒకవేళ ఆ గుమ్మడికాయలంత కాయలు ఈ మర్రిచెట్టుకు కాసి ఉంటే అవి మీదపడి తల పగిలి చచ్చేదీని. కాబట్టి దేవుడే తెలివైనవాడు. ఎంతో దూరదృష్టి కలవాడు అనుకుని వెళ్లిపోయాడు కాశీనాథుడు. ★

జీవరత్ నెలకెళ్ల

1. తెలంగాణ విమోచన దినం ఎప్పుడు జరుపుకుంటారు?
2. ఇటీవల 44వ చెస్ ఒలింపియాడ్ ఎక్కడ నిర్వహించారు?
3. మేఘాలయ రాష్ట్ర రాజధాని ఏది?

ప్రశ్నాంశ : (గ్రామీణులైన)
రైతుల : LI గ్రంథాలయం : రామచంద్రం

మెనసుకు మేత

పచ్చటి దుప్పటి
కప్పుకొని, తియ్యని
పండ్లు తింటుంది?

సూక్ష్మ : అంజన

మంచిమాట

మిమ్మల్ని మీరు
పొగుడుకోనవసరం
లేదు, తిట్టుకోనవసరం
లేదు, మీరేంటో మీ
పనులే చెబుతాయి.

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...
అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీ గంధి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గంధి లక్ష్మీవరసమ్మ

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్ లో
సరికొత్త రుచులతో

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

మేషం : అశ్విని, భరణి,
కృత్తిక 1వ పాదం

సూతనోత్సాహంతో ముందడుగు వేసి అనుకున్నది సాధిస్తారు. ఆర్థిక ఇబ్బందులు తొలగుతాయి. విద్యార్థులు ప్రతిభను చాటుకుంటారు. ఉద్యోగులకు ప్రశంసలు అందుతాయి. వ్యాపారస్తులు తగినంత లాభాలు ఆర్జిస్తారు. రాజకీయవేత్తలు, రచయితలు కొత్త అవకాశాలు అందుకుంటారు. 29,30 తేదీల్లో అనుకోని వివాదాలు. వృధా ఖర్చులు. దుర్గాదేవిని స్తుతించండి.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు,
రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

పలుకుబడి పెరుగుతుంది. కొన్ని సమస్యలు చాక చక్కంగా పరిష్కరించుకుంటారు. ఇంటి నిర్మాణ యత్నాలు కార్యరూపం దాల్చాయి. మీ యుక్తి, నేర్పుతో ఎంతటి వారినినా ఆకట్టుకుంటారు. వ్యాపారస్తులు మునుపటి కంటే మెరుగైన ఫలితాలు రాబడతారు. 30, 31 తేదీల్లో అనారోగ్యం. కుటుంబ సభ్యులతో మాట పట్టింపులు. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుణ్ణి పూజించండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు,
ఆర్ధ, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

దీర్ఘకాలిక సమస్యల నుంచి ఉపశమనం లభిస్తుంది. కొత్త కార్యక్రమాలను విజయవంతంగా పూర్తి చేస్తారు. వ్యాపారులు చిక్కులు తొలగి ఊరట చెందుతారు. ఉద్యోగులకు శ్రమకు ఫలితం, నిరుద్యోగులకు శుభవార్తలు అందుతాయి. రచయితలు, శాస్త్రవేత్తల కృషి ఫలిస్తుంది. 1,2 తేదీల్లో అనుకోని ధనవ్యయం. కుటుంబసభ్యులతో వివాదాలు. హనుమాన్ చాలీసా పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం,
పుష్యమి, ఆశ్లేష

ఆర్థిక పరిస్థితి నిరాశ కలిగిస్తుంది. అనుకోని ప్రయాణాలు. కొన్ని కార్యక్రమాలు నత్తనడకన సాగుతాయి. కొన్ని వ్యవహారాలలో అంచనాలు తప్పుతాయి. కుటుంబ బాధ్యతలు పెరుగుతాయి. వాహనాలు, భూముల కొనుగోలుపై పునరాలోచన. వ్యాపారస్తులు స్వల్పంగా లాభపడతారు. 30,31 తేదీలలో శుభవార్తలు. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

సింహం : మఖ, పుబ్బ,
ఉత్తర 1వ పాదం

అనుకున్న కార్యక్రమాలను ఉత్సాహంగా పూర్తి చేస్తారు. ఆవుల నుంచి ముఖ్య సమాచారం రావచ్చు. విద్యార్థులకు ఇంటర్వ్యూలలో విజయం. అంచనాల మేరకు రాబడి లభిస్తుంది. వ్యాపారస్తులు పెట్టుబడులు పెంచుతారు. ఉద్యోగులకు చికాకులు తొలగి ఊరట కలుగుతుంది. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులకు ఊహించని అవకాశాలు. 3,4 తేదీల్లో అనుకోని ప్రయాణాలు. కనక దుర్గాదేవి స్తోత్రాలు పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు,
హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

అనుకున్న కార్యక్రమాలు సజావుగా పూర్తి చేస్తారు. కుటుంబ సభ్యులతో వివాదాలు పరిష్కారమై ఉపశమనం లభిస్తుంది. ఒక కోర్టు కేసు నుంచి బయటపడవచ్చు. విద్యార్థులు, నిరుద్యోగులకు అనుకూల ఫలితాలు. రచయితలు, క్రీడాకారులు సత్తా నిరూపించే సమయం. 29,30 తేదీల్లో దూర ప్రయాణాలు, ఆరోగ్య సమస్యలు. శ్రీరామ రక్షా స్తోత్రం పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు,
స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

కార్యక్రమాలలో మీ సత్తా, ప్రతిభ నిరూపించుకుని అవరోధాలు అధిగమిస్తారు. రావలసిన సొమ్ము సకాలంలో అందుతుంది. చిన్ననాటి స్నేహితుల నుండి ఆహ్వానాలు అందుతాయి. ఇంటి నిర్మాణాలలో ఆటంకాలు తొలగుతాయి. కళాకారులు శాస్త్రవేత్తలకు అవార్డులు. 3,4 తేదీల్లో మానసిక ఆందోళన. అనారోగ్యం. దత్తాత్రేయ స్తోత్రాలు పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం,
అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

కొన్ని కార్యక్రమాలు కొంత శ్రమానంతరం పూర్తి కాగలవు. ఆర్థిక విషయాలు కొంత నిరాశ కలిగించినా అవసరాలకు డబ్బు సమకూరుతుంది. నిర్ణయాల్లో తొందరపాటు వద్దు. వ్యాపారులు లాభాల దిశగా సాగుతారు. క్రీడాకారులు పారిశ్రామికవేత్తలకు ప్రోత్సాహానికి లోటు ఉండదు. 1, 2 తేదీల్లో ఆరోగ్య, కుటుంబ సమస్యలు. నవగ్రహ స్తోత్రాలు పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ,
ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

కుటుంబ సభ్యుల సహకారంతో కార్యక్రమాలు

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు,
శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

బంధువర్గంతో వివాదాలు తీరతాయి. శుభ వార్తలు అందుకుంటారు. ఆస్తి వివాదాలు తీరి లబ్ధి పొందుతారు. విద్యార్థులకు ఇంటర్వ్యూలు ఉత్సాహాన్నిస్తాయి. మీ ఆశయాలు నెరవేరతాయి. వ్యాపారులకు ఊహించని లాభాలు దక్కవచ్చు. వాహన యోగం. వ్యవసాయదారులు, రాజకీయవేత్తలకు సంతోషదాయకంగా గడుస్తుంది. 29,30 తేదీల్లో ప్రయాణాలలో అవాంతరాలు. రుణయత్నాలు. కనకధారా స్తోత్రం పఠించండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు,
శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

అప్పగించిన బాధ్యతలు సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తారు. ప్రముఖులతో పరిచయాలు ఏర్పడతాయి. చిన్ననాటి స్నేహితులను కలుసుకుని ఉల్లాసంగా గడుపుతారు. వ్యాపారులకు అనుకున్న పెట్టుబడులు సమకూరుతాయి. విద్యార్థులకు ఫలితాలు సంతృప్తినిస్తాయి. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులకు మరిన్ని అవకాశాలు. 31,1 తేదీల్లో దుబారా ఖర్చులు. హయగ్రీవ స్తోత్రాలు పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం,
ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

ఆర్థిక లావాదేవీలు సంతృప్తికరంగా ఉంటాయి. ఎటువంటి అవసరమైనా తీరుతుంది. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగావకాశాలు రావచ్చు. వ్యాపారస్తులు ఆశించిన మేర లాభాలు గడిస్తారు. ఉద్యోగాలలో మీ హోదాలను నిలుపుకుంటారు. రచయితలు, క్రీడాకారులకు పురస్కారాలు అందవచ్చు. 3,4 తేదీల్లో అనుకోని ప్రయాణాలు. అనారోగ్యం. ధనవ్యయం. శ్రీరామరక్షా స్తోత్రం పఠించండి.

అధారాలు

అడ్డం

1. గణపతియే! (4)
6. స్వర్ణము (2)
7. గొప్పదనము (3)
9. ఉండ్రాయి, మోదకము (3)
11. కుతూహలము, త్వర (2)
13. మహానసము, ఇంట్లో ఇల్లాలి సామ్రాజ్యం (3)
15. సిగరెట్ బూడిద (2)
16. ఒడంబడిక, నిబంధన (3)
18. ఎటయినా ఒకటే రుచి (2)
22. తింటే గారెలు వింటే ఇది... (3)
24. అందుచేత, కాబట్టి (3)
27. అశ్వత్థము (2)
28. కమ్మరి పట్టెడ (3)
29. నూరు విధములుగా (3)
31. వ్యాజ్యము (2)
32. సూతన కాంతి, నయగారం (3)
34. వ్యాపారంలో ఎవరూ కోరుకోరు (3)
35. ఓ పార్టీ గుర్తులో కొడవలి తోడుది (2)
37. కడుపులో ఇవి పరిగెడుతున్నాయి అంటే 'ఆకలి' అని (4)

నిలువు :

2. మనదిలో ప్రవహించునది (2)
3. కేసీఆర్ కూతురు (3)
4. దేశానికి ప్రతి పౌరుడూ.... కర్తవ్యం నిర్వహించాలి! (4)
5. పరుగు (2)
8. ఏటిఒడ్డు (2)
9. సలిపేది, ప్రణమ (3)
10. పూర్వము (3)
12. నెపము (2)
14. కిందునుంచి గుచ్చుకుంది (2)
17. తేలు (2)
19. ఆడు తాబేలు (2)
20. చేపను పట్టడానికి గేలతో వేసేది (2)
21. నడుము (2)
22. భవితవ్యం (2)
23. గిరిజనులంటే ఇక్కడ నివసించేవారని (5)
24. సంపద (3)
25. ఓ రకం చెట్టు, అతిశయము కదంబవృక్షం (3)
26.కొలదిగ పెరుగు అవనిలో నిరాశ (2)
27. కృష్ణాష్టమి కాదు అతని ప్రేయసిది (4)
30. కొందరికి....., పర భేదలుండవు (2)
33. వినాయకుని భార్యలలో ఒకరుట! (2)
36. తిరగేసిన ఖడ్గము (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-381

		1	2	3			4		
	5		6			7		8	
9		10		11	12		13		14
		15			16	17			
18	19			20				21	
			22		23		24		25
26		27			28				
29	30			31			32	33	
	34				35	36			
				37					

పదరసం - 381

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2022 సెప్టెంబర్ 12 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందజేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 377 సమాధానాలు

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40

విజేతలు: అనన్య, ఎం.విజయలక్ష్మి, టి.వి.నారాయణ, టి.తులశమ్మ, జి.ప్రసన్న, బి.ఇందుశేఖర్-హైదరాబాద్, వి.రాము-యాదగిరిగుట్ట, సి.హెచ్.అన్విత-జగిత్యాల, ఆర్.శేష-తూర్పుగోదావరి, ఎ.ప్రభాకరరావు, ఎ.శాంతి ప్రభాకర్-పశ్చిమగోదావరి, ఎస్.భావ్యశ్రీ-ఒంగోలు, వై.వి.రమణమూర్తి-శ్రీకాకుళం, యు.శ్రీలక్ష్మినాగజ్యోతి, టి.రూప్య-నెల్లూరు, పి.సీతామహాలక్ష్మి, కె.అల్లీరాణి-చిత్తూరు, జి.ఆదినారాయణరెడ్డి-కడప, ఎస్.రాజు-కర్నూలు, ఎస్.సత్యనారాయణ-విశాఖపట్నం, సి.హెచ్.వి.చక్రపాణి-గుంటూరు, వి.పద్మావతి, వి.భాస్కరయ్య-చెన్నై, ఎస్.కృష్ణమూర్తి-బెంగళూరు, కె.కాంతామణి-భువనేశ్వర్.

బహుమతి పొందిన విజేత: ఎ. ప్రభాకరరావు-పశ్చిమగోదావరి

హద్దులు చెరిపేస్తున్న తెలుగు సినిమా!

తెలుగు సినిమా రంగం పీకల్లోతు కష్టాల్లో ఉందని అందరూ భావిస్తున్నారు. ప్రముఖ నిర్మాతలు కొందరైతే తాము ఎదుర్కొంటున్న గడ్డు సమస్యలకు పరిష్కారం ఆలోచించడానికి ఏకంగా సినిమా షూటింగ్నే ఆపేశారు. వివిధ శాఖలతోనూ, సినిమా రంగ అనుబంధ సంస్థలతోనూ చర్చించుచున్నా వేస్తున్నారు. తద్వారా కొన్ని సమస్యలనైనా పరిష్కరించుకుని షూటింగ్ని ప్రారంభిస్తామని చెబుతున్నారు. ఈ క్రమంలో చివరిదశలో ఉన్న చిత్రాల షూటింగ్ను తొలుత మొదలు పెట్టాలనే యోచన చేశారు. ఓ పక్క పరిస్థితి ఇలా ఉంటే, మరోపక్క దీనికి పూర్తి భిన్నంగా అగ్ర కథానాయకులు మొదలుకొని చిన్న హీరోలు సైతం 'అంతకు మించి' అన్నట్టుగా తెలుగుతో పాటు ఇతర ప్రాంతీయ భాషల్లోనూ తమ చిత్రాలను విడుదల చేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. గతంలో ఎన్నడూ లేనంతగా ఇవాళ తెలుగు సినిమా తన హద్దులను చెరిపేస్తోందనే చెప్పాలి.

సీనియర్ స్టార్ హీరో చిరంజీవి నటిస్తున్న సినిమా 'గాడ్ ఫాదర్'. ఇది మలయాళ చిత్రం 'లూసిఫర్'కు రీమేక్. దీనితో చిరంజీవితో పాటు ఓ కీలక పాత్రను సల్మాన్ ఖాన్ పోషిస్తున్నాడు. ముందుగా తెలుగులో మాత్రమే ఈ సినిమాను విడుదల చేయాలని భావించిన నిర్మాతలు ఇప్పుడు హిందీలోనూ రిలీజ్కు సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. దాంతో చాలా రోజుల తర్వాత మళ్లీ చిరంజీవి సినిమా హిందీలో విడుదల అవుతున్నట్టు య్యింది. పవన్ కల్యాణ్ ప్రస్తుతం దర్శకుడు క్రిష్తో 'హరిహర వీరమల్లు' సినిమా చేస్తున్నారు. ప్రముఖ నిర్మాత ఎ.ఎం. రత్నం సోదరుడు దయాకర్ రావు దీనికి నిర్మాత. ఈ చిత్రాన్ని వివిధ భాషల్లో విడుదల చేయబోతున్నారు. పవన్ కల్యాణ్కు ఇదే తొలి పాన్ ఇండియా రిలీజ్. ఇక ప్రభాస్ అయితే 'బాహుబలి' నుండి అన్ని అలాంటి సినిమాలే చేస్తున్నారు. 'సాహూ, రాధేశ్యామ్' ఇప్పటికే పాన్ ఇండియా మూవీస్గా రిలీజ్ కాగా, సెట్స్పై ఉన్న 'సలార్, ఆదిపురుష్, ప్రాజెక్ట్ కె' తదితర చిత్రాలూ అదే

బాటలో సాగబోతున్నాయి. విజయ్ దేవరకొండ తొలి పాన్ ఇండియా మూవీ 'టైగర్' ఈ నెల 25న జనం ముందుకు వచ్చింది. అతని తదుపరి చిత్రాలు 'ఖుషీ, జనగణమణి' కూడా పాన్ ఇండియా స్థాయిలోనే తెరకెక్కుతున్నాయి. జూనియర్ ఎస్టీఆర్, రామ్చరణ్ 'ఆర్ఆర్ఆర్' మూవీతో పాన్ ఇండియా స్టార్స్ అయిపోయారు. దాంతో ఎస్టీయార్తో కొరటాల శివ తీయబోతున్న సినిమాను, రామ్చరణ్తో శంకర్ చేస్తున్న సినిమాను ఐదు భాషల్లో రిలీజ్ చేయడానికి ప్రణాళికలు చేస్తున్నారు నిర్మాతలు. 'పుష్ప' సినిమాతో ఉత్తరాదిని ఊపేసిన అల్లు అర్జున్ దాని సీక్వెల్ను మరింత భారీగా ప్లాన్ చేస్తున్నాడు. ఇటీవలే దీని పూజా కార్యక్రమాలు జరిగాయి. మంచి విప్లవ సైతం తన 'జిన్నా' సినిమాను నాలుగు భాషల్లో రిలీజ్ చేయాలని యోచన చేస్తున్నారు. రామ్ హీరోగా, దర్శకుడు బోయపాటి పాన్ ఇండియా మూవీ చేయబోతున్నాడు. అలానే అక్కినేని అఖిల్ నటిస్తున్న 'ఏజెంట్' మూవీ సైతం ఐదు భాషల్లో విడుదల కాబోతోంది. తేజ సజ్జా 'హను-మాన్' నాలుగు భాషల్లోనూ, డాన్స్ మాస్టర్ జానీ హీరోగా నటిస్తున్న 'యథా రాజా తథా ప్రజా' మూడు భాషలలో రానుంది. రవితేజ 'టైగర్ నాగేశ్వరరావు' ఐదు భాషలలో వస్తుండగా, 'ధమాకా' తెలుగు, హిందీలో విడుదల కాబోతోంది. నాగచైతన్య, శర్వానంద్ సైతం ద్వితీయా చిత్రాలు చేస్తున్నారు. ఇక పెద్దంత ప్రచారం జరుపుకోకుండా సెట్స్ మీద ఉన్న బహుభాషా చిత్రాలూ కొన్ని ఉన్నాయి.

కేవలం మాస్ అపీల్ ఉన్న హీరోల చిత్రాలే కాదు... లేడీ ఓరియెంటెడ్ మూవీస్ను కూడా నిర్మాతలు జాతీయ స్థాయిలో విడుదల చేయాలని అనుకుంటున్నారు. అందుకు ఉదాహరణగా సమంత చిత్రాలనే చెప్పుకోవచ్చు. ఆమె నటిస్తున్న 'శాకుంతలం, యశోద, ఖుషీ' ఐదు భాషల్లో రాబోతున్నాయి. శ్రియా కీలక పాత్ర పోషిస్తున్న 'మ్యూజిక్ స్కూల్' తెలుగు, హిందీ భాషల్లో

తెరకెక్కుతోంది. చిత్రం ఏమంటే వరలక్ష్మి శరత్ కుమార్తో తెలుగువారు నిర్మిస్తున్న 'ఓం శ్రీ కనకదుర్గ, ఛేదింగ్, శబరి' సినిమాలు సైతం రెండు అంతకంటే ఎక్కువ భాషల్లో రిలీజ్కు సిద్ధ మౌతున్నాయి. హాస్నిక నటించిన 'మై నేమ్ ఈజ్ శ్రుతి', శ్రద్ధ శ్రీనాథ్ 'ఏటీఎస్', ఊర్వశి రాతేలా 'బ్లాక్ రోజ్', యానియా భరద్వాజ్ 'ఇంద్రాణి' కూడా మల్టీ లాంగ్వేజ్స్లో రాబోతున్నాయి.

ఇతర సినిమా రంగాలతో పోల్చితే, తెలుగులోనే మల్టీలాంగ్వేజ్ రిలీజ్కు నిర్మాతలు ప్రాధాన్యమిస్తున్నట్టు తెలుస్తోంది. గతంలో అనువాద చిత్రాలకు వినోదపు పన్ను ఎక్కువ ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు దేశవ్యాప్తంగా ఒకే పన్ను విధానం వచ్చే సరికి ఒక భాషలో తీసిన సినిమాను ఎన్ని భాషల్లో అయినా డబ్ చేసి రిలీజ్ చేసుకునే సౌలభ్యం ఏర్పడింది. పైగా ఓటీటీ కారణంగా వివిధ భాషల్లోకి సినిమాలను డబ్ చేసే సౌకర్యాలు పెరిగాయి. దాంతో పెద్దంత ఖర్చులేకుండానే తమ చిత్రాలను వివిధ భాషల్లో విడుదల చేయడానికి నిర్మాతలు ప్లాన్ చేస్తున్నారు. ఒకవేళ చిన్న సినిమాలకు ఇతర రాష్ట్రాలలో థియేటర్లు దొరకని వక్షంలో ఓటీటీ రిలీజ్కు వెళ్లిపోవడానికి నిర్మాతలు సిద్ధపడుతున్నారు. ఓటీటీలో మల్టిపుల్ లాంగ్వేజ్ మూవీస్కు భారీ మొత్తం లభిస్తుండటమే దానికి కారణం. దాంతో తెలుగు సినిమాలలో తమిళ, మలయాళ, హిందీ నటీనటులకు కీలక పాత్రలు ఇచ్చి మార్కెట్ను పెంచుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. 'కార్తెయ-2'తో టాలీవుడ్ ఎంట్రి ఇచ్చిన అనుపమ్ ఖేర్.. రవితేజ 'టైగర్ నాగేశ్వరరావు'లోనూ నటిస్తున్నారు. ఇక తమిళ, మలయాళ క్యారెక్టర్ ఆర్టిస్టులూ తెలుగు సినిమాలలో ఈ మధ్య బాగా కనిపిస్తున్నారు. మొత్తం మీద వివిధ రకాలుగా ఆదాయం పెంచుకోవడం కోసం తెలుగు సినిమా హద్దులను చెరిపేసుకుంటూ ముందుకు సాగుతోంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

74
74 వసంతం జాగృతి 1948-2021
జాగృతి
జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

**ఆసక్తి కలిగించే విశ్లేషణలు.. జాగృతపరిచే కథనాలు..
చైతన్యం నింపే వాస్తవాలు.. స్ఫూర్తిని నింపే రచనలతో
ఇప్పుడు జాగృతి వారపత్రిక మరింత కొత్తగా మీ ముందుకు వస్తున్నది.**

రండి..

**జాతీయభావాల వేదిక
జాగృతి చందాదారులుగా
చేరుదాం.. చేర్చిద్దాం!**

**ఇంకా... శుభకార్యాలకు వెళ్ళినప్పుడు వస్తువో,
ధనమో ఇస్తుంటాం.. దానికి బదులుగా
జాగృతి వార్షిక చందాను కానుకగా ఇద్దాం..**

**జాగృతి చందాను ఆన్‌లైన్‌లో పంపుటకు కిందనున్న క్యూఆర్. కోడ్‌లను
మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి.. లేదా లింక్ ద్వారా చందా చెల్లించండి!**

ఒక సంవత్సర చందా రూ.650/-
<http://payit.cc/S18970>

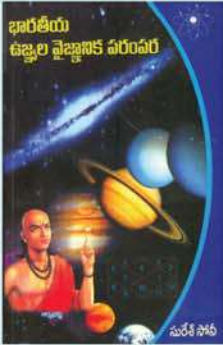
Jagriti Bank A/c details :
Jagriti Prakashan Trust,
A/c No.920010061405325,
Axis, Kothapet Branch, Hyderabad.
IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L

ఐదు సంవత్సరాల చందా రూ.3000/-
<http://payit.cc/S18973>

**3-4-228/4/1, Kachiguda, Hyderabad-500027.
Ph : 040-27561453, 9959997013. email : jagritiweeklysub@gmail.com**

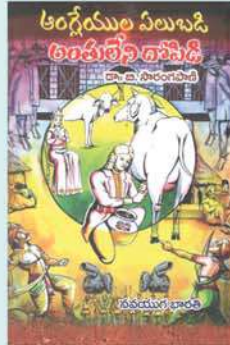
జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

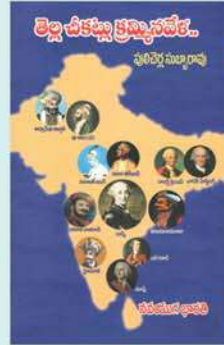
వెల : ₹.200/-

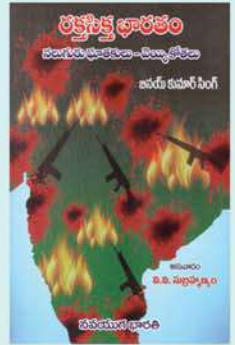
వెల : ₹.200/-

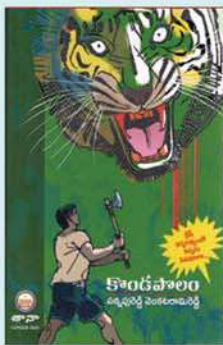
వెల : ₹.390/-

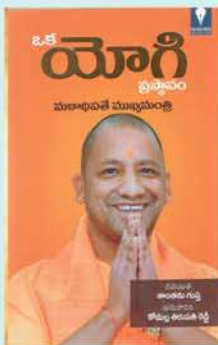
వెల : ₹.300/-

వెల : ₹.200/-

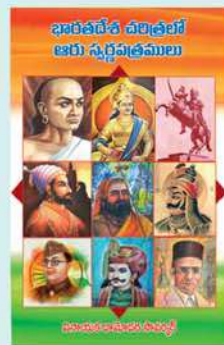
వెల : ₹.250/-

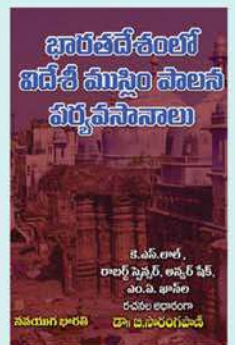
వెల : ₹.200/-

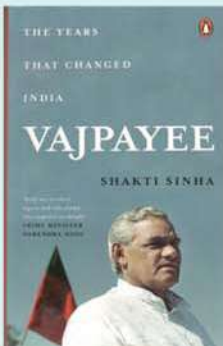
వెల : ₹.200/-

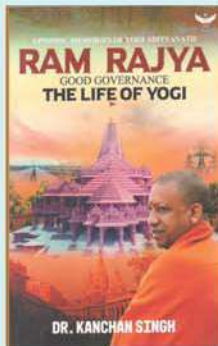
వెల : ₹.250/-

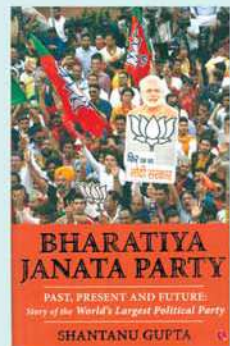
వెల : ₹.250/-

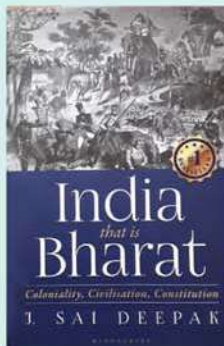
వెల : ₹.599/-

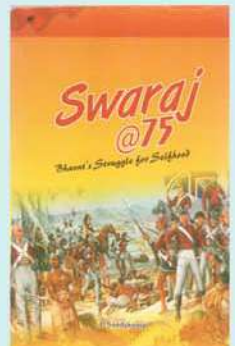
వెల : ₹.349/-

వెల : ₹.695/-

వెల : ₹.799/-

వెల : ₹.50/-

పై పుస్తకములకు మరియు క్రొత్త, పాత నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సంప్రదించండి

ఫోన్ ద్వారా మీకు కావలసిన పుస్తకాలు తెలియజేయండి! రిజిష్టరు పోస్టులో అందుకోండి!!

సాహిత్య నికేతన్ : 3-4-852, కేశవనిలయం, బర్కత్ పూరా, హైదరాబాద్ -27.

040-27563236, 9290127329

సాహిత్య నికేతన్ : ఏలూరు రోడ్, గవర్నరు పేట, విజయవాడ - 2, దూరవాణి : 63035 41244